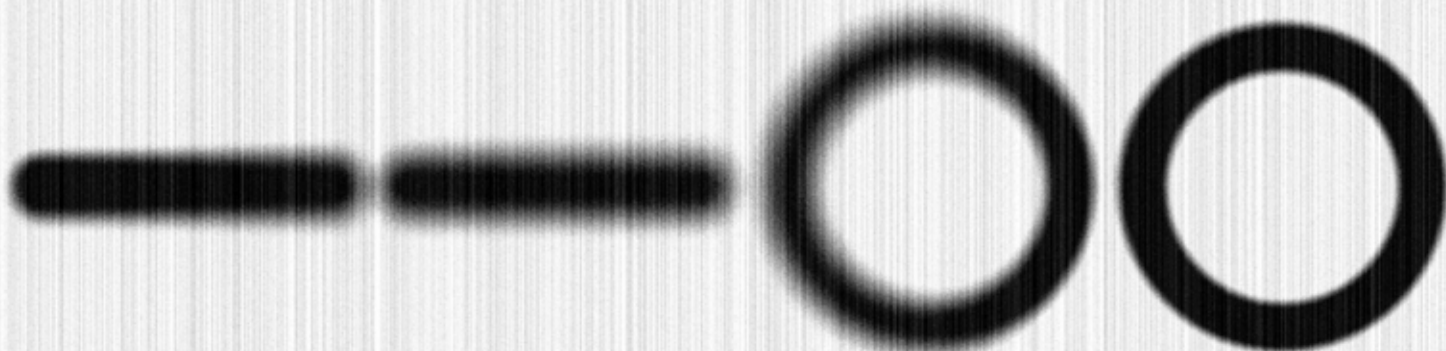

CENTRUM
DUŠEVNÉHO
ZDRAVIA

ČVUT
FA

Ú
N II

Ateliér Mádr

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Autor:

Bc. Samuel Boroviak

Vedúci práce:

Ing. arch. Josef Mádr

Odborný asistent:

Ing. arch. Štěpán Tomš

Stavebno-konštrukčné riešenie:

doc. Ing. Karel Lorenz, CSc.

Požiarová bezpečnosť:

doc. Ing. Daniela Bošová, Ph.D.

Pamiatková ochrana:

PhDr. Miroslav Pavel, Ph.D.

Konzultácie typológie:

riaditeľ Centra duševnej rehabilitácie Beroun:

MUDr. Martin Holý

sociálna pracovníčka:

Zuzana Doudová

peer pracovník:

Bc. Kamil Rain

sociálny pracovník:

Jaroslav Obertan

OBSAH

A.	Úvod	5
	A1. Predslov	7
B.	Analytická časť	9
	B1. Duševné zdravie	10
	B2. Reforma psychiatrickej starostlivosti	14
	B3. História psychiatrickej starostlivosti	18
	B4. Centrum duševného zdravia	24
C.	Územie	
	C1. Riešené územie	34
	C2. Vývoj	48
	C3. Fotodokumentácia	56
	C4. Analýzy	62
D.	Návrh	72
	Autorská správa	74
E.	Dokladová časť	116
F.	Podakovanie	120
G.	Zdroje	122

A ■ ÚVOD

A1. PRED SLOV

Diplomová práca reaguje na súčasnú reformu psychiatrickej starostlivosti v Českej republike a prichádza s návrhom centra duševného zdravia. Návrh overuje priestorové možnosti, spája architektúru so samotným ozdravným procesom a prepája klientov CDZ s verejnosťou.

Výber lokality, architektonické riešenie budovy a jej prevádzka – všetky aspekty spolu tvoria víziu, ako by mohli novovznikajúce centrá fungovať. Umožniť klientovi výber, ponúknuť mu fungujúcu inštitúciu, v ktorej sa necíti byť uväznený, sprevádzať ho na zložitej ceste liečby duševného ochorenia.

Dôležitým motívom je aj integrácia klientov do bežného života, verejnosť zbaviť stigma-tu spojeným s psychickými ochoreniami a v globále normalizovať rozpravu o tejto téme.

Návrh prehodnocuje alternatívne možnosti prevádzky, čím prispieva k diskurzu a k ďalším možnostiam zamyslenia sa nad centrami duševného zdravia, ktoré bytostne chybajú v schéme sociálnej pomoci

B

B.1

B.2

B.3

B.4

ANALYTICKÁ ČASŤ

Duševné zdravie

Reforma psychiatrickej starostlivosti

História psychiatrickej starostlivosti

Centrum duševného zdravia

B1. ■ DUŠEVNÉ ZDRAVIE

*psychický stav osoby, ktorá funguje na uspokojivej úrovni
emocionálneho a behaviorálneho prispôsobenia*

Duševné zdravie je emocionálna, psychologická a sociálna stránka človeka. Otvplyvňuje to, ako myslíme, čo cítime a ako sa správame. Zahŕňa schopnosť zvládať stres, prijímať rozhodnutia a zvládať životné výzvy. Duševné zdravie prispieva k celkovej životnej spokojnosti, produktivite a schopnosti vytvárať a udržiavať zmysluplné vzťahy. Samotné duševné zdravie nie je len neprítomnosť duševných porúch, ale zahŕňa spektrum stavov od optimálneho fungovania až po diagnostikované duševné ochorenie. Z tohto dôvodu je starostlivosť o duševné zdravie dôležitá v každej fáze života, od detstva, cez dospelie až po každodenný život dospelého človeka. Starostlivosť o duševné zdravie je dôležitou témou na celom svete. Zahŕňa celý rad snáh a služieb zameraných na podporu duševnej pohody, prevenciu duševných porúch a liečbu osôb s problémami duševného zdravia.

Problematika starostlivosti o duševné zdravie sa rieši celosvetovo na viacerých úrovniach:

- 1. Globálne iniciatívy**
- 2. Politika a advokácia .**
- 3. Integrácia so všeobecnou zdravotnou starostlivosťou**
- 4. Liečebné služby**
- 5. Podpora komunity**
- 6. Prevencia a podpora**

INTEGRÁCIA S MESTSKOU ZDRAVOTNOU STAROSTLIVOSŤOU

V súčasnosti prebieha úsilie o integráciu služieb duševného zdravia do širších systémov zdravotnej starostlivosti s cieľom zabezpečiť komplexnú starostlivosť o jednotlivcov.

LIEČEBNÉ SLUŽBY

Starostlivosť o duševné zdravie zahŕňa rôzne možnosti liečby vrátane psychoterapie, liekov a iných terapeutických zásahov. Kľúčovým prvkom účinnej liečby je prístup k odborníkom na duševné zdravie, ako sú psychológovia, psychiatri a poradcovia.

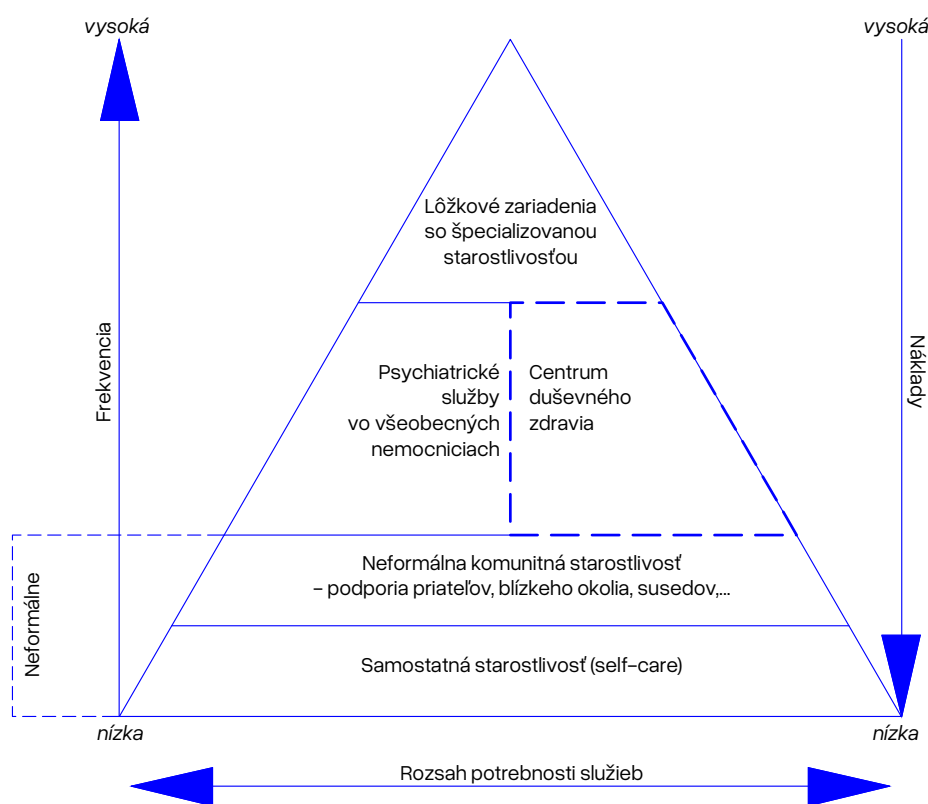
PODPORA KOMUNITY

Komunitné programy duševného zdravia zohrávajú dôležitú úlohu pri poskytovaní podpory a zdrojov. Môže ísť o komunitné centrá, podporné skupiny a programy zvyšovania povedomia zamerané na znižovanie stigmy a zlepšenie sociálneho začlenenia.

B2 ■ REFORMA PSYCHIATRICKEJ STAROSTLIVOSTI

V roku 2013 ministerstvo zdravotníctva schválilo a prijalo strategický dokument Stratégia reformy psychiatrickej starostlivosti. Cieľom reformy je dosiahnuť systémovú zmenu v poskytovaní psychiatrickej starostlivosti, najmä zlepšiť kvalitu života a znížiť stigmatizáciu ľudí s duševným ochorením.

Centrá duševného zdravia a ich multidisciplinárne (medicínsko–sociálne) tímy majú byť pre týchto pacientov oporou pri ich zapojení a reintegrácii do života. (Viac o novom systémovom prvku CDZ v nasledujúcich kapitolách.) Najoptimistickejším ideálom reformy je nepotrebné využívanie veľkých nemocníc väzenského typu a ich nahradenie dostatočnou prevenciou alebo lokálnym kontaktom a komunitnou liečbou v pacientovi známom prostredí.

Myšlienka systémovej zmeny je znázornená v podobe pyramídy vytvorenej Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO), ktorá načrtáva optimálne rozloženie kapacít v oblasti starostlivosti o duševné zdravie. Ak by sme sa riadili poradím úrovni pyramídy a zohľadnili súčasnú situáciu v Českej republike, pyramída by mohla mať tvar písmena V.

Dôležitým pilierom reformy je destigmatizácia celej oblasti psychiatrie a pacientov, keďže Česká republika má v porovnaní s pôvodnými krajinami EÚ mimoriadne vysokú stigmatizáciu (nielen medzi širokou verejnosťou, ale aj medzi zdravotníckymi pracovníkmi). Vplyv stigmy však môže mať pre ľudí s duševným ochorením vážnejšie dôsledky ako samotná choroba. Znižovanie stigmy je cieľom Iniciatívy na úrovni, ktorú vedie Národný ústav duševného zdravia. Medzi produkty päťročného projektu Destigmatizácia patria dokumenty Analýza potrieb a Manuál destigmatizácie.

V Českej republike sa na reforme zúčastňuje 18 nemocníc:**Všeobecnú psychiatriu poskytuje:**

PN* Bohnice PN Kosmonosy

PL** Lnáře

PN v Dobřanoch

PN Horní Beřkovice

PL Petrohrad

PN Havlíčkův Brod

PN Jihlava

PN Brno

PL Šternberk

PN v Kroměříži

PN v Opave

Špecializujú sa na závislosti:

Marianny Oranžská PN

FN Hradec Králové – Léčebna návykových nemocí Nechanice

PN Červený Dvůr

Detské psychiatrické nemocnice:

Opařany

Louny

Velká Bíteš

* Psychiatrická nemocnica

** Psychiatrická liečebňa

V posledných 10 rokoch je zrejma tendencia znižovať počet lôžok následnej starostlivosti sledovaných reformou.

Vo všeobecnej PN sa počet lôžok znížil o 909
(z približne 8600 na 7700)

V pediatrických JIS je to približne 50 lôžok
(z približne 260 na 210)

V závislostiach sa drží kapacita približne 310 až 320 lôžok následnej starostlivosti.

Celkový počet lôžok dlhodobej starostlivosti všetkých zariadení na konci roka 2022 bol 7406. v prípade akútnej starostlivosti je trend stúpajúci, a to o 1977 lôžok v rovnakom čase.

B3 ■ HISTÓRIA PSYCHIATRICKEJ STAROSTLIVOSTI

V minulosti sa duševné choroby klasifikovali podľa troch všeobecných prístupov: nadprirodzené, somatogénne a psychogénne.

Nadprirodzené teórie definujú zdroj duševného postihnutia ako zlých duchov, klatby alebo hriechy. Somatogénne prístupy pripisujú duševné choroby genetickej dedičnosti alebo poškodeniu mozgu a na základe psychogénneho pohľadu môže byť za vznik takejto choroby zodpovedný stres. História liečby duševných porúch odráža zložité vzťahy medzi

kultúrnymi, náboženskými a vedeckými prístupmi. Od staroveku až po súčasnosť sa menili nielen diagnostické metódy a terapie, ale aj spoločenské vnímanie duševných porúch.

STAROVEK

V staroveku sa duševné poruchy najčastejšie spájali s nadprirodzenými javmi a zlými duchmi. Na liečbu týchto porúch sa používal chirurgický zákrok nazývaný trepanácia. Pri tomto zákroku sa zlí duchovia vypúšťali z hlavy pacienta vyvrtaním otvoru do lebky. Ďalšou formou liečby boli rôzne náboženské rituály, ktoré sa vykonávali spolu s trepanáciou v domácom alebo náboženskom prostredí.

STREDOVEK

Situácia sa veľmi nelíšila ani v stredoveku, keď sa psychické poruchy pripisovali nadprirodzeným javom a bytostiam. Osoby s abnormálnym správaním sa často považovali za zamaskovaných démonov a liečba sa spájala s náboženskými rituálmi a exorcizmami vykonávanými v domácom alebo náboženskom prostredí. Súčasťou procesu riešenia abnormálneho správania boli aj čarodejnícke procesy, ktoré mali pre obvinených často tragické následky. Neskôr v stredoveku sa začali objavovať prvé formy nemocníc a azylov pre chorých, ale bez humánnych podmienok pre pacientov.

18.–19. STOROČIE

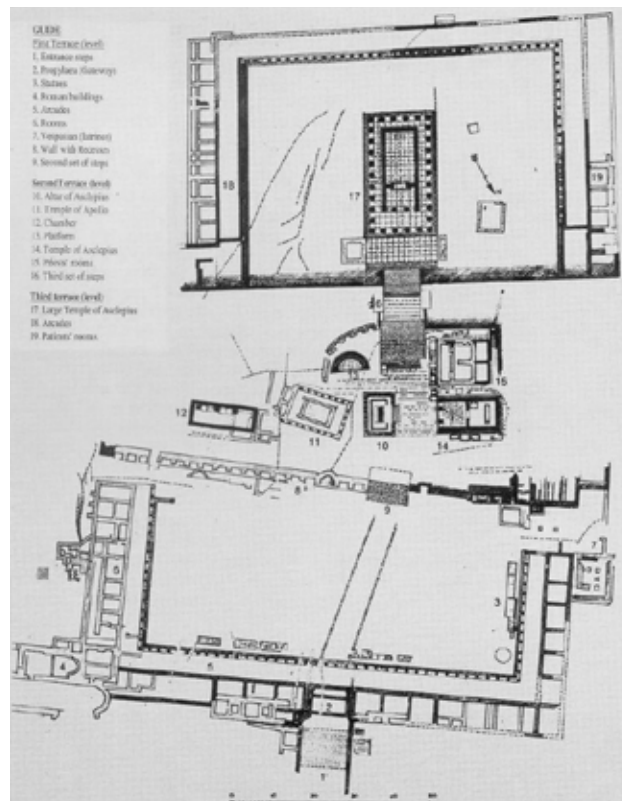
Moderná psychiatrická starostlivosť sa spája so vznikom prvých nemocníc a azylových domov na začiatku 16. storočia. Cieľom týchto inštitúcií bolo izolovať duševne chorých, chorých, bezdomovcov, nezamestnaných a zločincov. Väčšina chovancov bola hospitalizovaná proti svojej vôli. Žili v neľudských podmienkach, v špine a pripútaní reťazami k stenám. Vtedajší pohľad na šialenstvo prirovnával duševne chorých k zvieratám. Verilo sa, že vyvolanie strachu je najlepší spôsob, ako priviesť narušenú myseľ k zdravému rozumu. Zmena vo vnímaní psychiatrickej liečby nastala v 18. storočí, keď sa rozšírili protesty proti podmienkam, v ktorých duševne chorí žili. Táto humanizácia starostlivosti sa prejavila napríklad odstránením pút pacientov a zlepšením ich životných podmienok. Začali sa presúvať do dobre vetraných a osvetlených izieb. Dôraz sa začal klásť na morálne zaobchádzanie, humánne zaobchádzanie a dôstojnosť postihnutých.

20. STOROČIE

Prvá polovica 20. storočia bola charakteristická novými prístupmi a technológiami v liečbe psychiatrických porúch. Bolo to obdobie psychoanalýzy, založenej na diele Sigmunda Freuda, ktorá zdôrazňovala psychogénne faktory. Zároveň sa rozvíjali somatogénne metódy vrátane psychotropných liekov, elektrošokovej terapie a lobotómie. V druhej polovici 20. storočia sa začala objavovať kritika psychiatrie. Namiesto izolácie pacientov sa objavili nové myšlienky, ktoré presadzovali ich integráciu do komunitného prostredia ako účinnú formu liečby. Alternatívne formy liečby vrátane psychoterapie, meditácie a holistických metód sa stávali čoraz populárnejšími. Liečebné prístupy sa diverzifikovali a globalizovali. Toto storočie bolo pre oblasť psychiatrie a liečby duševných porúch obdobím dramatických zmien, ktoré formovali súčasnú rozmanitosť prístupov k starostlivosti o duševné zdravie. Tieto zmeny sa odrazili aj v rozvoji rôznych špecializovaných zariadení a oddelení duševného zdravia. Psychiatrické nemocnice nahradili staršie formy lôžkových zariadení a začali vznikať krízové centrá, centrá duševného zdravia, oddelenia elektrošokovej terapie, psychochirurgia, ambulancie, terapeutické komunity a rôzne centrá pre výskum a inovácie.

SÚČASNOSŤ

Súčasná doba odráža snahu o individuálnejší prístup k liečbe, odstránenie stigmy spojenej s duševnými poruchami a celkovú podporu duševného zdravia. Spolu s rýchlym technologickým pokrokom sa otvárajú nové možnosti v oblasti terapie a diagnostiky. V súčasnosti prevláda biopsychosociálny model, ktorý zdôrazňuje komplexné vzťahy medzi genetickými predispozíciami, psychologickými faktormi a sociokultúrnym prostredím. Kľúčovú úlohu pri diagnostike zohráva Medzinárodná klasifikácia chorôb a pridružených zdravotných problémov (MKCH). Postupne sa rozvíjajú holistické prístupy k liečbe, ktoré zdôrazňujú individuálnu variabilitu a komplexnosť ľudskej psychiky.

Pôdorys_Asklédion_ostrov Kos

Lod' bláznov_rytina_1549

Dobové upalovanie čarodejníc na nemeckej rytine_1555

Bethlem Royal Hospital_18.storočie

Psychiatrická nemocnice Bohnice_20.storočie

Psychiatrická nemocnice Phillipa Pinela Pezinok_SR_20.storočie

B4 ■ CENTRUM DUŠEVNÉHO ZDRAVIA

V hierarchii psychiatrickej starostlivosti je Centrum duševného zdravia jej novým nízkoprahovým pilierom. Je akýmsi medzičlánkom medzi ambulantnou psychiatrickou starostlivosťou a ústavnou akútnou – a následne špecializovanou – starostlivosťou. Je to zariadenie, ktoré poskytuje dlhodobú psychiatrickú starostlivosť a sociálnu rehabilitáciu v prirodzenom prostredí klienta.

Úlohou Centra pre duševné zdravie (CMH) je podporovať klientov na ich ceste k zotaveniu. To zahŕňa prevenciu hospitalizácie, včasnú diagnostiku ochorenia a rýchle začatie liečby. CDZ tiež aktívne podporuje integráciu ľudí z dlhodobej hospitalizácie do bežnej komunity, poskytuje rehabilitáciu a psychosociálnu podporu. Celkovo sa CDZ zameriava na komplexnú starostlivosť, ktorá umožňuje klientom žiť zdravý a plnohodnotný život v ich vlastnom prostredí.

CIEĽOVÁ SKUPINA

Hlavnou cieľovou skupinou CDZ:

1. osoby s vážnym duševným ochorením SMI (severe mental illness)

- **F2:** schizofrénia
- **F3:** afektívne poruchy
- **F4:** obsedantné poruchy
- **F6:** špecifické poruchy osobnosti
- trvanie choroby: > 2 roky
- funkčná porucha – skóre

GAF < 60 osoby s potrebou včasnej intervencie

2. intervencia (osoby s rizikom vzniku SMI)

3. osoby v krízových situáciách s akútnymi psychiatrickými problémami, ktoré si nevyžadujú hospitalizáciu.

MULTIDISCIPLINÁRNY TÍM

Ide o spoluprácu ľudí pri dosahovaní spoločného cieľa. Ich schopnosti a znalosti sa navzájom dopĺňajú. Opakom tímu je skupina, ktorej členovia pracujú spoločne na splnení úlohy. Skupinu možno zostaviť jednorazovo, zatiaľ čo tím si musí budovať a neustále pestovať svoju kultúru, väzby a vzťahy. CDZ má multidisciplinárny tím, ktorý tvoria:

A – personál poskytujúci psychiatrické služby

Psychiater

Psychológ

Všeobecná sestra/psychiatrická sestra

B – pracovníci v oblasti sociálnych služieb

Sociálny pracovník

Peer pracovník

(skúsený pracovník, špecialista na prácu s ľuďmi s duálnou diagnózou)

Hierarchiu tímu tvoria jeden/dvaja vedúci (pre sociálnu a psychiatrickú časť), pričom rozhodujúcu úlohu zohráva psychiater. Vedúci tímu je v úlohe koordinátora a mentora.

PRINCÍPY CENTRA DUŠEVNÉHO ZDRAVIA

- multidisciplinarita

Členovia tímu spolupracujú, pravidelne sa stretávajú a vymieňajú si informácie o potrebách klienta/pacienta.

- spoločenstvo

- spádová oblasť

60k – 140k obyvateľov

10 – 24 manažérov prípadov =>

14 – 28 zamestnancov (28 je príliš veľa na fungujúci tím)

- Pre prirodzený región možno predpokladať **192 – 448 klientov**

- manažment prípadov

Každý klient má jedného konkrétneho člena tímu, kľúčového pracovníka, ktorý koordinuje plán zotavenia pacienta a zapája ďalších členov tímu podľa aktuálnych potrieb klienta. Túto úlohu plnia zdravotné sestry a sociálni pracovníci.

- **1 manažér prípadu** – max. 20 klientov – napĺňanie ľudských práv

- asertívny kontakt

Podpora a vyhľadávanie ľudí z cieľovej skupiny CDZ, ktorí sami nekontaktujú službu alebo ju odmietajú.

- **24-hodinová starostlivosť bez čakacej doby**

- **práca s rodinou**

- **vzájomná podpora**

- **spolupráca s inými špecifickými službami**

ambulantná psychiatria, lôžkové spádové zariadenia, všeobecní lekári, pracovníci samosprávy, probační úradníci, opatrovníci, polícia atď.

- **spolupráca**

nadväzujúcimi službami, službami na podporu bývania, voľnočasovými programami, programami zamestnanosti,...

POSKYTOVANÉ SLUŽBY

A_FLEXIBILNÁ, KONTINUÁLNA STAROSTLIVOSŤ

- služby terénneho tímu

Služby poskytované v prirodzenom prostredí klienta. Rozsah služieb poskytovaných v teréne by mal byť väčší ako 50 % celkovej kapacity služieb CDZ.

- služby dennej starostlivosti

podpora klientov so ZP, sociálna rehabilitácia, zdravotné a sociálne poradenstvo, podpora zamestnanosti, vzdelávanie a pod. Prebieha v CDZ

- krízové služby

Služby na zvládnutie rozvíjajúcich sa krízových situácií a predchádzanie hospitalizácii. Intervencie sa poskytujú najmä v prostredí klienta alebo na pracovisku CDZ.

- psychiatrické služby

Služby poskytované psychiatrami a zdravotnými sestrami (preventívna intervencia, diagnostika, terapia, práca s rodinou klienta, rehabilitácia...).

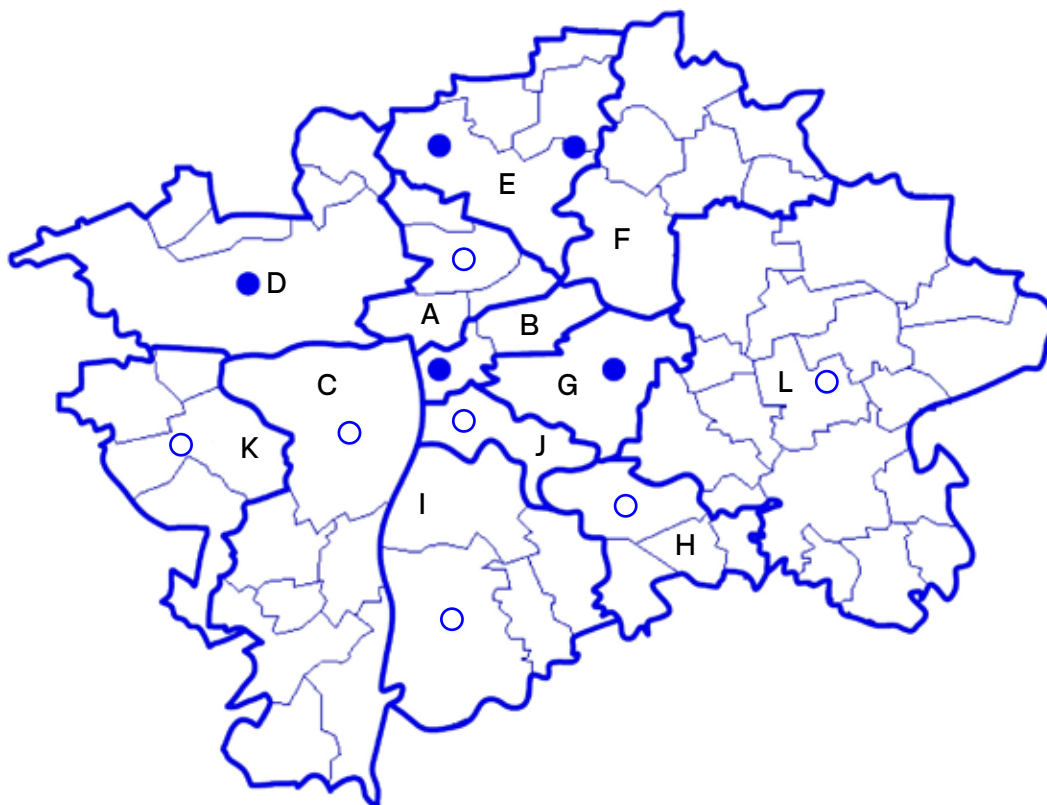
- služby klinického psychológa

Služby poskytované klinickým psychológom

- psychoterapeutické služby podpora svojpomocných aktivít

B_INFORMAČNÉ MIESTO PRE ĽUDÍ S DUŠEVNÝM OCHORENÍM

AKTUÁLNA SITUÁCIA V PRAHE

● Existujúce CDZ

○ CDZ v pláne

Spádová oblasť	Počet obyvateľov
A	91 000
B	129 000
C	96 000
D	111 000
E	99 000
F	99 000
G	109 000
H	88 000
I	129 000
J	73 000
K	106 000
L	134 000

Názor pracovníkov:

Počas celého zasadnutia zaznieva-
la určitá frustrácia z toho, ako pomaly
sa reformy v Českej republike stávajú
realitou. Kvôli nedostatku CDZ sa veľmi
často stáva, že pacienti sa po prepustení
z nemocnice nedokážu integrovať späť
do spoločnosti a postaviť sa na vlastné
nohy. Práve tu môžu CDZ pomôcť. Ich
úlohou je pomôcť ľuďom s duševným
ochorením vrátiť sa po hospitalizácii do
spoločnosti.

Ďalšou vecou je, že CDZ často existu-
jú v nevyhovujúcich priestoroch, ktoré
sťažujú prácu personálu a majú tiež
negatívny vplyv na pacientov, ktorí po-
tom nechcú centrá navštevovať.

Dôležitý faktor je integrácia centier do
mesta, a tým destigmatizácia problem-
atiky duševného zdravia. Centrá by mali
byť ľahko dostupné verejnou dopra-
vou, pretože mnohí klienti sa spoliehajú
výlučne na verejnú dopravu. Zároveň
by sa však k výberu miesta malo pristu-
povať empaticky, aby sa ľudia nehanbili
centrá navštevovať.

Pohľad pacienta:

Pri navrhovaní priestorov je nevyhnutné
uvedomiť si, že ľudia, ktorí ich navštívia,
môžu byť v akútnej psychickej tiesni, a vy-
tvoriť čo najpríjemnejšie a najbezpečnejšie
prostredie. Sterilné pro-
story pripomínajúce nemocnicu môžu tento stav výrazne
zhoršiť. Výber materiálov je preto veľmi
dôležitou otázkou pri navrhovaní CDZ.

Pacient sám časom spozná, kedy sa jeho
stav zhoršuje. Preto sú CDZ s možnosťou
akútneho lôžka na krátky čas (max. 2 týždne)
veľkým prínosom, aby sa ľudia s duševným
ochorením nemuseli vracieť do veľkých
psychiatrických zariadení, ale mohli si ísť
na ťažšie obdobie na chvíľu „oddýchnuť“ a
uľaviť sebe a svojim blízkym.

Žiaľ, nie je možné vytvoriť univerzálne CDZ,
ktoré by vyhovovalo všetkým pacientom
a ich potrebám. Pacienti spomínali, že by
chceli mať možnosť vybrať si, ktoré zariade-
nie budú navštevovať. V neposlednom rade
treba myslieť na to, že mnohí pacienti sú silní
fajčiari (fajčenie pomáha mnohým pacien-
tom upokojiť sa). Preto je vhodné vytvoriť
bezpečný a vhodný priestor pre fajčiarov.

/1/

C

C.1

C.2

C.3

C.4

ÚZEMIE

Riešené územie

Vývoj

Fotodokumentácia

Analýzy

C1. RIEŠENÉ ÚZEMIE

Popis územia

Holešovice, ku ktorým patria aj Bubny, tvoria v súčasnosti spolu s časťami Bubeneč a Troja mestskú časť Praha 7. Ide o územie polostrova, ktorý je od ostatných pražských mestských častí zo severu, východu a juhu oddelený prirodzenou hranicou v podobe rieky Vltavy a na západe hraničí s Bubencom. Dolná časť Holešovic je územím, ktoré bolo v minulosti mnohokrát ohrozované povodňami a napriek výstavbe protipovodňových stien je tomu tak aj dnes. Smerom na západ sa hladina dvíha až k Letenskej pláni. Neoddeliteľnou súčasťou územia boli aj ostrovy nachádzajúce sa v zákrute Vltavy v okolí tejto oblasti, vrátane ostrova Štvanice. V súvislosti s reguláciou toku Vltavy ostrovy s výnimkou Štvanice zanikli.

Holešovice sa nachádzajú v nadmorskej výške 180 až 230 metrov nad morom. Súčasná celková výmera katastrálneho územia je 469 ha, z toho 123 ha zastavanej plochy, 3 ha poľnohospodárskej plochy a 74 ha vodnej plochy. Osídlenie, komunikácie a hospodárstvo ľudí vždy ovplyvňoval neregulovaný vodný tok, časté záplavy, meandrovanie rieky a vytváranie nových ostrovov a ramien. Výlučnou obživou obyvateľov Holešovic bolo od ich počiatkov poľnohospodárstvo.

Existovali len dve malé osady:

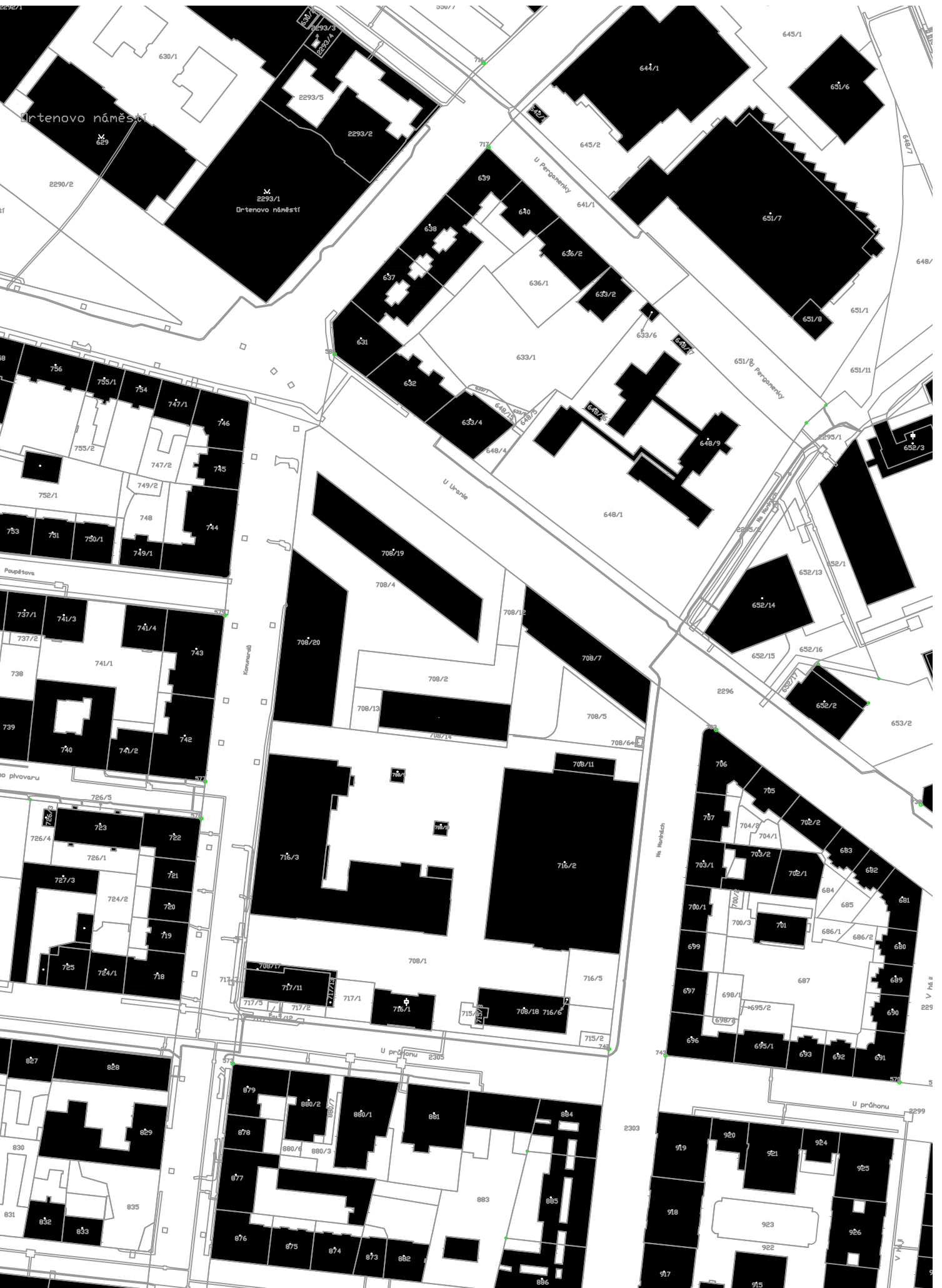
väčšie Holešovice a menšie Bubny, ktoré sa rozprestierali na celkovej ploche viac ako 530 hektárov pôdy.

Táto oblasť, ktorá bola v minulosti veľmi riedko osídlená, zmenila za posledných stopäťdesiat rokov svoju krajinnú, obytnú a pracovnú funkciu, čo úzko súvisí s výraznými územnými zmenami, ktoré možno pozorovať na mapách od polovice 19. storočia, a so zmenami jej vzťahu k Prahe ako celku.

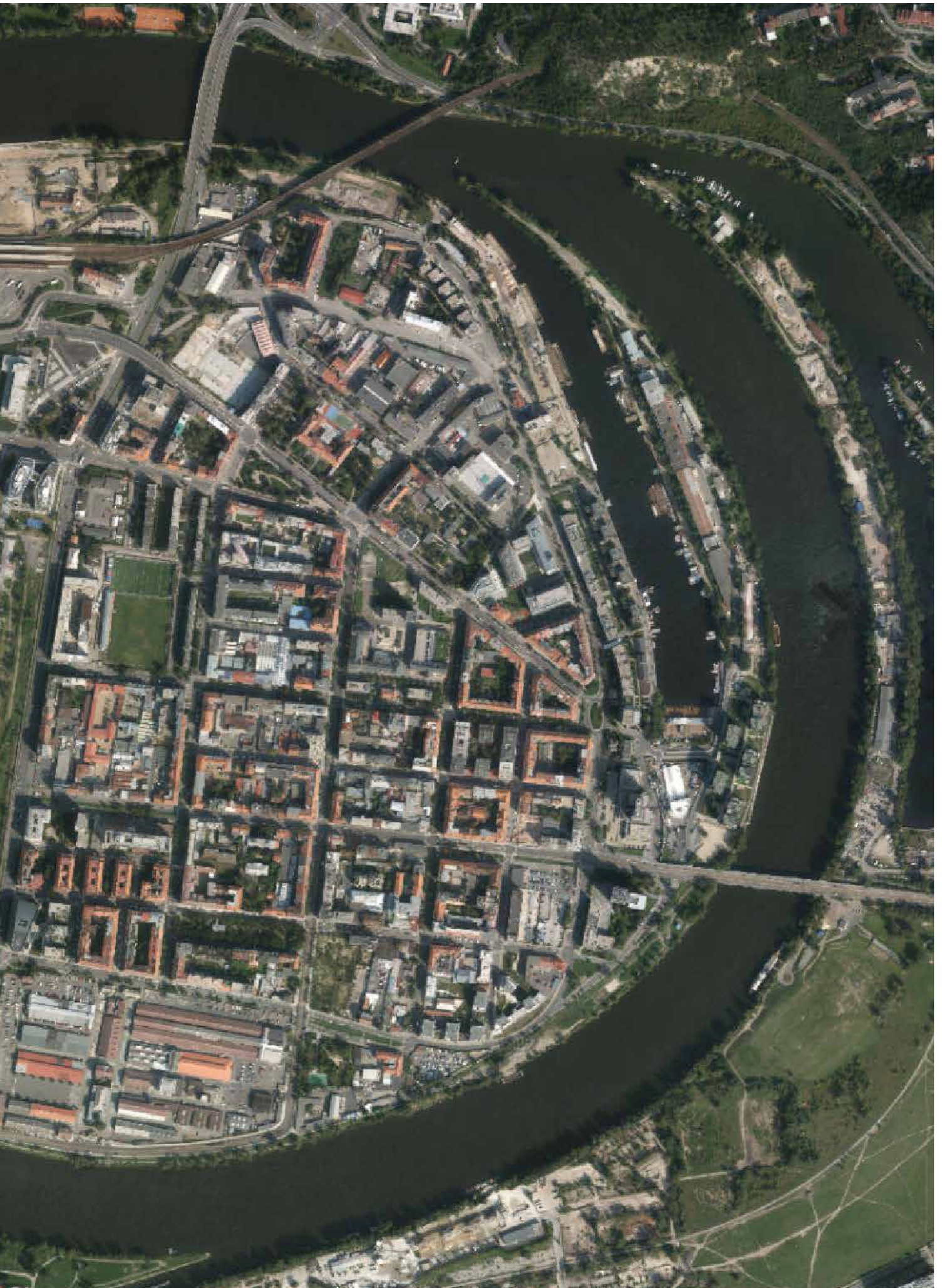

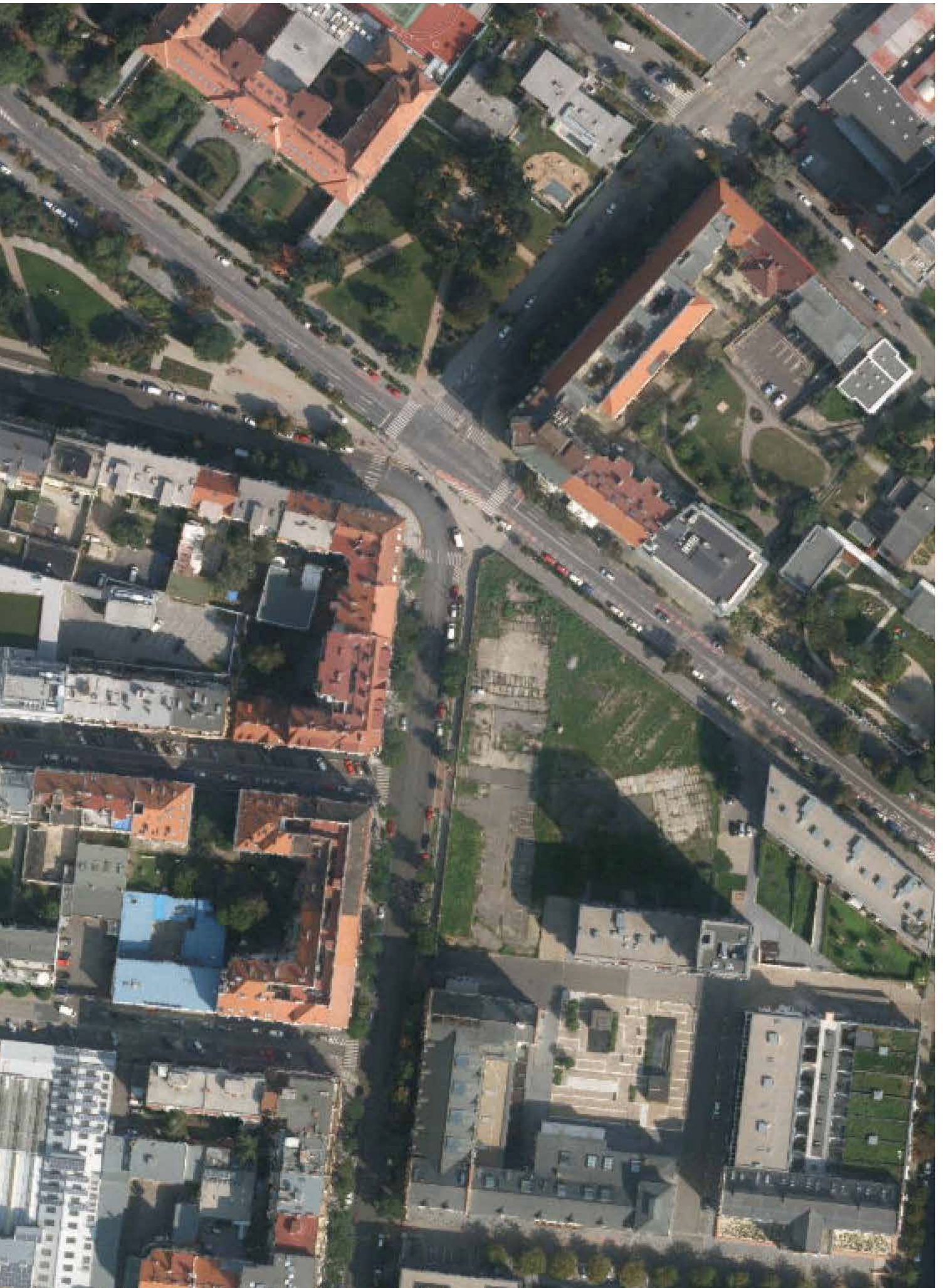

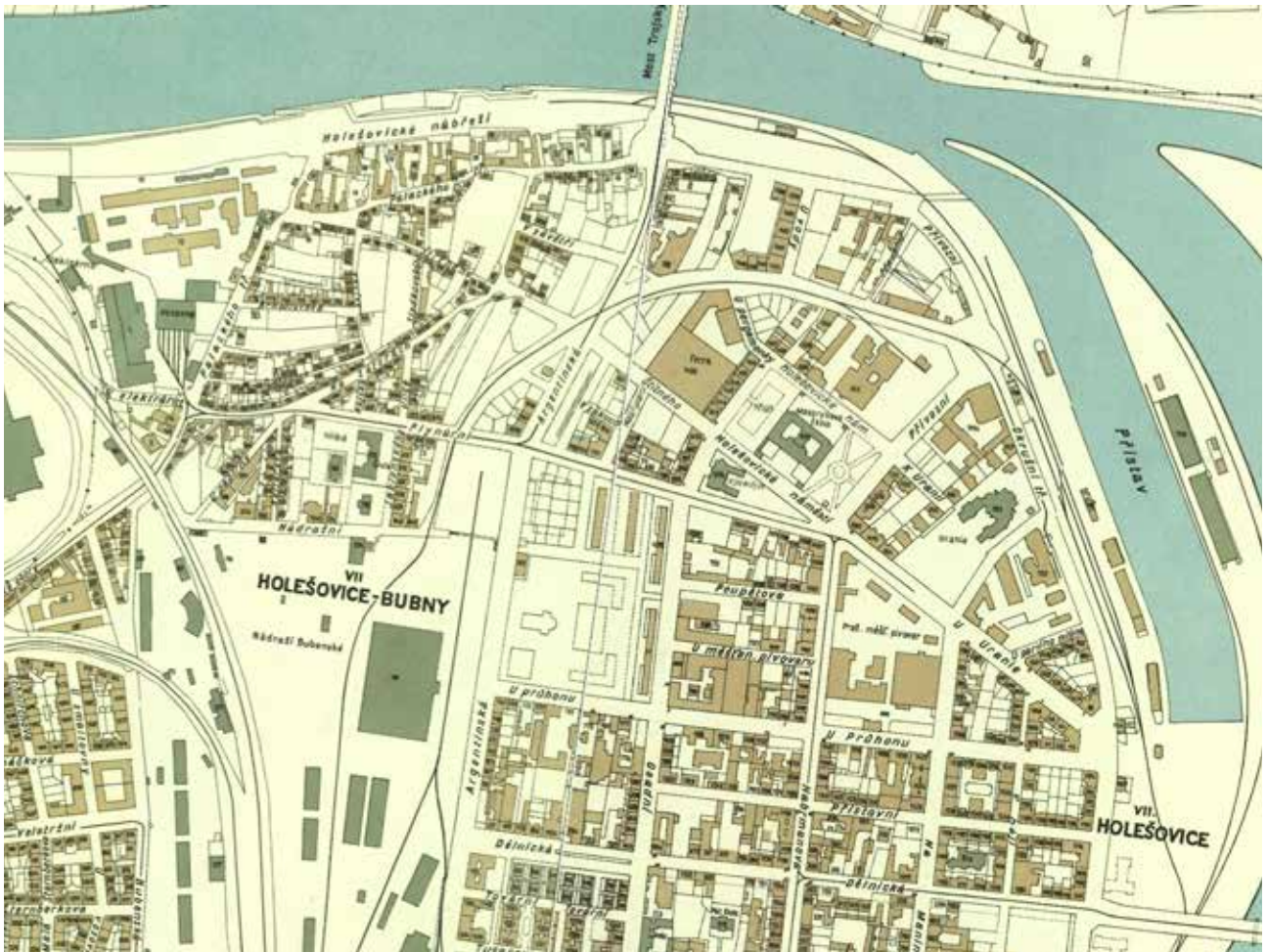

Cisárske otačky stabilného katastru_1842

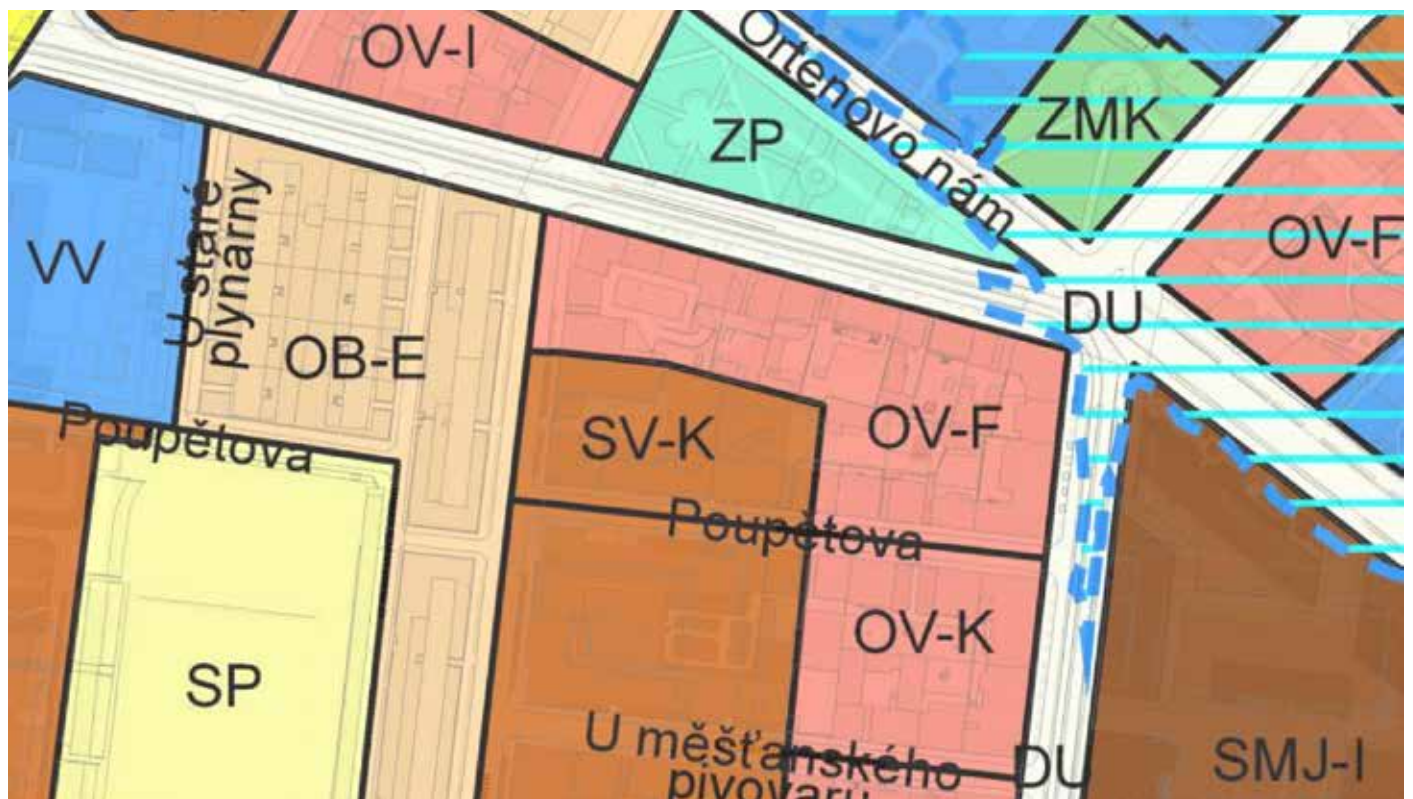
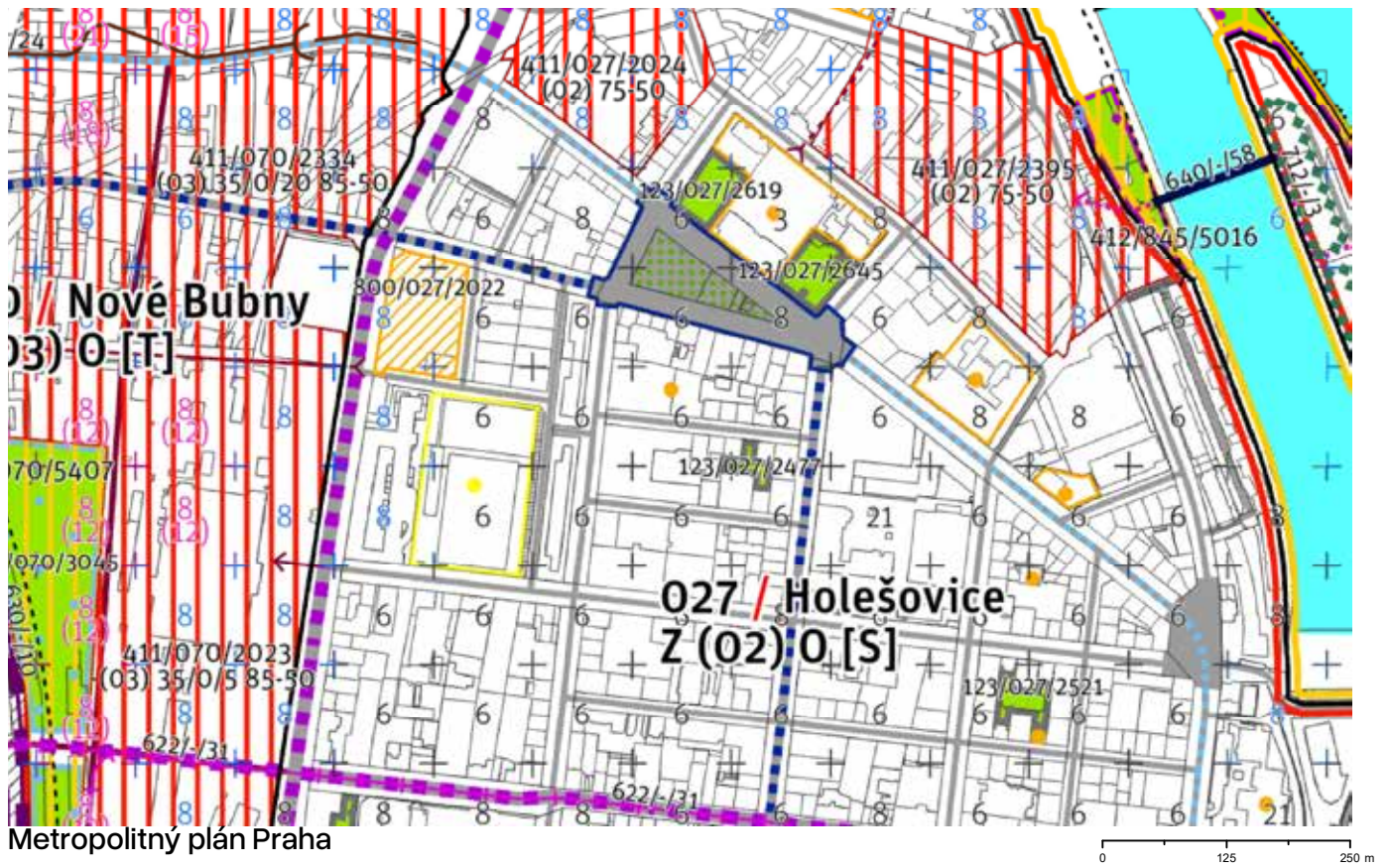
1909

1938

1975

Územný plán Praha

CIEĽOVÝ CHARAKTER LOKALITY

Dotvoriť a posilniť cieľový charakter zastaviteľnej, stabilizovanej, obytnej lokality Holešovice s blokovou štruktúrou. Lokalita je súčasťou krajiny vymedzenej v ZÚR s názvom Mestská krajina Prahy.

Lokalita Holešovice je definovaná ako lokalita s blokovou štruktúrou. Cieľom navrhovaných regulatívov je zachovať priestorové usporiadanie bloku s nezastavanými alebo čiastočne zastavanými vnútroblokmi, v prelukách a transformačných plochách doplniť zástavbu v súlade s charakterom územia, rozvíjať priechodnosť pozdĺž Vltavy, dotvoriť Argentínsku ulicu zástavbou rešpektujúcou okolie a naplniť potenciál lokality. Veľké bloky sú priechodné verejne prístupnými pasážami. Dvojica veží na predpolí Libeňského mosta je výškovou dominantou. Využitie lokality je definované ako obytné so stabilizovanou sieťou verejnej infraštruktúry, ktorá bude dobudovaná v transformačných plochách. Súčasťou lokality je oplotený a priepustný areál Pražskej tržnice vrátane občianskej a komerčnej vybavenosti

OV – VŠEOBECNE OBYTNÉ PLOCHY

Povolené využitie:

Stavby na bývanie, byty v nebytových budovách.

Mimoškolské zariadenia pre deti a mládež, školy, školské a iné výchovno-vzdelávacie zariadenia, kultúrne zariadenia, cirkevné zariadenia, zdravotnícke zariadenia, zariadenia sociálnych služieb, malé ubytovacie zariadenia, drobná nerušiaca výroba a služby, veterinárne zariadenia a administratíva v rámci stavieb na bývanie, športové zariadenia, obchodné zariadenia s celkovou hrubou podlahovou plochou nepresahujúcou 2 000 m², zariadenia verejného stravovania.

Drobné vodné plochy, zeleň, cyklistické chodníky, pešie komunikácie a priestory, automobilové komunikácie, plošné zariadenia technickej infraštruktúry v nevyhnutnom rozsahu a líniové vedenia technickej infraštruktúry.

Podmienečne prípustné využitie:

Pre potreby súvisiace s hlavným a prípustným využitím je možné umiestniť: parkovacie a odstavné plochy, garáže pre osobné automobily.

Ďalej je možné umiestňovať: zariadenia vysokých škôl, stavby pre verejnú správu mesta, hygienické stanice, zariadenia záchranného bezpečnostného systému, obchodné zariadenia s celkovou hrubou podlažnou plochou nepresahujúcou 20 000 m², ubytovacie zariadenia, stavby a plochy pre administratívu, malé zberné dvory, zberné suroviny, parkoviská P+R, garáže, čerpacie stanice pohonných hmôt bez servisu a opráv ako neoddeliteľná súčasť garáží a polyfunkčných objektov, stavby, zariadenia a plochy pre prevádzku PID, záhradníctvo.

Podmienečne prípustné využitie je podmienené tým, že nedôjde k zníženiu kvality životného prostredia a obytnej funkcie a k inému zhoršeniu alebo ohrozeniu využiteľnosti predmetných pozemkov.

Nepřípustné využitie:

Nepřípustné využitie je využitie, ktoré je nezlučiteľné s hlavným a prípustným využitím, ktoré je v rozpore s charakterom územia a s podmienkami a obmedzeniami v ňom stanovenými alebo je inak v rozpore s cieľmi a zámermi územného plánovania.

C2. VÝVOJ

VÝVOJ HOLEŠOVIC

Napriek tomu, že obe obce – Holešovice a Bubny – boli relatívne blízko seba, vyvíjali sa odlišne. V Holešoviciach sa nachádzal aj brod cez rieku, ale jeho význam bol skôr lokálny. Holešovice sa tiež nachádzali na okraji lesa, ktorý v 13. storočí premenil železný a zlatý kráľ Přemysl Otakar II. na kráľovskú rezerváciu. Hoci tu osídlenie existovalo už v 11. storočí, prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1228, keď sa spomína ako majetok patriaci kráľovi. Začiatkom 14. storočia kráľ Václav III. daroval tunajšie polia svojmu purkrabímu Hynkovi z Dubej. V 15. storočí patrili Holešovice Starému Mestu, neskôr príslušníkom šľachtického rodu Bryknerovcov z Bryksteinov, ktorí ich pripojili k svojmu ďalšiemu majetku – libeňskému panstvu na druhej strane Vltavy. Podobne ako Bubny, aj Holešovice vlastnil pred svojou smrťou Albrecht z Valdštejna. V druhej polovici 17. storočia sa obec opäť stala majetkom Starého Mesta. Vzhľadom na polohu obce bol život v Holešoviciach menej búrlivý ako v susedných Bubnoch, ale aj tu sa prejavil negatívny vplyv vojenských operácií zameraných na dobytie Prahy. Obec tak bola poškodená počas tridsaťročnej vojny, ako aj počas vojenských operácií počas vojny o rakúske dedičstvo. Aj napriek tomu si Holešovice zachovali svoj vidiecky a najmä poľnohospodársky charakter. Všetko sa malo zmeniť s príchodom 19. storočia.

/2/

PRIEMYSELNÁ REVOLÚCIA

Podoba oboch osád, teda Holešovic a Bubnov, sa mala výrazne zmeniť až v 19. storočí a najmä s príchodom *priemyselnej revolúcie*. Prvou továrňou bola továreň na výrobu kariet, ktorá vznikla v Holešoviciach už v roku 1823 a patrila židovskému podnikateľovi Maxmiliánovi Dormitzerov. Hoci pracovné príležitosti prilákali nových obyvateľov, ich počet bol stále nízky. V roku 1837 žilo v Holešoviciach len 830 ľudí v takmer sto domoch, v Bubnoch ich bolo ešte menej, domov si tu našlo menej ako tristo ľudí. V Holešoviciach sa väčšina domov sústreďovala okolo dnešnej Palackého ulice, zatiaľ čo v Bubnoch sa nachádzali okolo kostola svätého Klementa a pozdĺž nábregia Vltavy. V roku 1850 boli obe obce administratívne zlúčené a vznikli Holešovice–Bubny s katastrálnou rozlohou takmer 529 ha. Novovzniknutá obec bola súčasťou politického okresu Karlín.

Rozvoj priemyselnej výroby sa naplno rozbehol až v 60. rokoch 19. storočia. Impulzom bola výstavba železničnej trate Praha–Lovosice, ktorá bola uvedená do prevádzky 1. júna 1850. Ešte väčší význam pre vznikajúci okres malo dokončenie Buštěhradskej železnice v roku 1868, spojené s výstavbou železničnej stanice Bubny s výtopňou a opravovňou železničných vozňov (1873). Nové možnosti prinieslo aj lepšie spojenie s Prahou, ktoré umožnila výstavba mosta Františka Jozefa I. v roku 1868 (demontovaný v rokoch 1946–1947).

Začiatkom 70. rokov 19. storočia boli v Bubnoch dokončené dve základné cesty – Bělský (dnes Dukelských hrdinov) a Belcredi (dnes Milady Horákové). Z tej istej doby pochádza aj prvý regulačný plán územia, ktorý stanovil pravidlá výstavby a zakladania ulíc. Začiatkom 80. rokov 19. storočia tu už fungovalo viac ako tridsať tovární a priemyselných závodov.

Ďalším dôležitým krokom pre Holešovice a Bubny bolo administratívne spojenie s Prahou. Uskutočnilo sa na základe zákona 18. novembra 1884, o mesiac neskôr pražská obec prevzala všetok majetok pripojených obcí a tie sa stali siedmym mestským obvodom. Kým väčšina postupne pripojených predmestí časom zmenila svoje číslo v názve, Holešovice–Bubny si zachovali číslo sedem viac ako 130 rokov. Správa novej časti Prahy bola zverená magistrátu a na riešenie sociálnych otázok bol zriadený nový „chudobinský obvod“. Pripojenie k Prahe prinieslo štvrti nové investície do infraštruktúry, ako aj vznik celomestských podnikov. Tesne pred pripojením Holešovíc k Prahe bola zriadená konská železnica z Petrského námestia (dnes Námestie Republiky) do Stromovky (elektrifikovaná v roku 1898).

V roku 1888 bola otvorená nová mestská plynáreň na dnešnej Argentínskej ulici, približne v oblasti športového areálu futbalového klubu Loko Vltavín. V roku 1895 boli otvorené Ústredné jatky a dobytčie trhy (dnes Pražská tržnica), kde sa na takmer jedenástich hektároch porážal dobytok a pod odborným dohľadom sa spracovávalo mäso pre potreby celej Prahy. V roku 1898 bola mestskou radou schválená výstavba ústrednej elektrárne v Holešoviciach, ktorá sa realizovala v prvých rokoch 20. storočia. Vyrábala elektrickú energiu aj pre potreby električiek a súčasťou komplexu boli aj dielne na opravu električiek a vozovňa. V roku 1897 bol v Dolných Holešoviciach uvedený do prevádzky Prvý pražský meštiansky pivovar. Už po piatich rokoch prevádzky sa stal jedným z desiatich najväčších pivovarov v Čechách.

Ďalším významným počinom v réžii mesta bolo vybudovanie riečneho prístavu v Holešoviciach s prekladiskom a železničnou vlečkou v dvoch etapách na prelome 19. a 20. storočia. V rokoch 1895–96 bola vybudovaná dôležitá cesta, tzv. cesta pod Letnou, spájajúca Bubny s Malou Stranou. Okrem mestských podnikov pôsobilo v Prahe 7 koncom 19. storočia množstvo ďalších priemyselných firiem – strojárne Jahn a Novák, továreň na plátno Joss a Lówenstein, továrne na poľnohospodárske stroje Clayton a Shuttleworth a Umrath, továrne na farby Kudlicz, Bondy, Roessemann & Kühnemann (areál fabriky prešiel transformáciou na galériu DOX) a mnohé ďalšie.

Rýchly rozvoj priemyslu a obchodu priniesol do Prahy 7 000 nových obyvateľov, a tým aj ďalší stavebný boom. Oblasť Bubny, teda východný svah Letnej, bola už od 90. rokov 19. storočia zastavaná obytnými domami a zelenú ďalšej výstavbe obytných domov dal územný plán pre túto oblasť, ktorý v apríli 1896 schválila pražská mestská rada. Hoci sa v oblasti nachádzalo viacero ťažkých priemyselných prevádzok, bývanie prebiehalo v luxusnejších nájomných domoch. Naproti tomu v Holešoviciach sa od 80. rokov 19. storočia stavali domy pre robotníkov. Pravdepodobne najväčšia kolónia bola postavená na ulici pomenovanej podľa nich– Dělnická. Drobné domčeky v oblasti Zátor (okolo dnešnej holešovickkej železničnej stanice) si naďalej zachovávali svoj dedinský charakter. Posledné dve desaťročia 19. storočia priniesli Prahe 7 skutočný populačný a s ním spojený stavebný rozmach. Kým v roku 1880 tu žilo necelých 11 000 obyvateľov v 436 domoch, o dve desaťročia neskôr tu žilo takmer 31 000 ľudí v takmer osemsto domoch rozmiestnených v päťdesiatich štyroch uliciach. Zlepšovalo sa aj spojenie „sedmičky“ so zvyškom Prahy – v roku 1902 bol postavený drevený most do Libne, o päť rokov neskôr Čechov most spojil nábrežie Vltavy s novovybudovanou časťou Starého Mesta a v roku 1912 most Josefa Hlávky preklenul ostrov Štvanice.

/2/

POVOJNOVÝ VÝVOJ

Udalosti druhej svetovej vojny zásadným spôsobom zmenili Prahu 7, najmä čo sa týka zloženia obyvateľstva mestskej časti. Veľká časť predvojnovvej židovskej menšiny bola kvôli zločineckej nacistickej ideológii vyvraždená a nemecké obyvateľstvo okresu bolo po vojne vysídlené. Veľké zmeny priniesla aj zmena režimu v roku 1948, keď bolo súkromné podnikanie prakticky zlikvidované a väčšina súkromných činžakov bola v súlade s komunistickou ideológiou znárodnená.

Toto obdobie však nezmazateľne zmenilo aj tvár Prahy 7. Významným počinom bola nepochybne výstavba Letenského tunela na začiatku 50. rokov, ktorá po desaťročiach vyriešila problém prekonania Letenského svahu pre dopravu. Ďalšou infraštruktúrnou stavbou tohto desaťročia bol Most Jana Švermu (dnes Štefánikov most), ktorý nahradil Most Františka Josefa I. Tvár Letnej výrazne zmenila výstavba monumentálneho pomníka zločincina J. V. Stalina, ktorý bol odhalený v roku 1955, aby bol už o sedem rokov neskôr odstránený. Koncom 50. rokov 20. storočia bol do Letenských sadov premiestnený architektonicky kvalitne zreštaurovaný pavilón z výstavy EXPO 58 a ďalšie objekty z tejto výstavy našli svoje miesto na Výstavisku. Významným zásahom bola výstavba hlavnej cesty, ktorá začiatkom 70. rokov 20. storočia úplne zmenila predmostie Hlávkovho mosta a príslušné územie. V niekoľkých vlnách došlo aj k postupnej deštrukcii malebnej časti Prahy 7 – Zátor, ktorá sa nachádzala v priestore od ulice Na Zátorách smerom k Vltave. Nové panelové domy, dopravné stavby a výstavba stanice metra, železničnej stanice a autobusového terminálu spôsobili zánik tejto malebnej časti Prahy 7. Medzi vydarené architektonické počiny určite patrí Parkhotel od Zdeňka Edela alebo v planetárium v Stromovke od Jaroslava Fragnera.

V 80. rokoch 20. storočia bolo v Prahe 7 zavedené metro a v roku 1984 boli otvorené dve stanice – Vltavská a Fučíkova (dnes Nádraží Holešovice). Vzniklo aj nové spojenie Holešovic so severom Prahy cez most Barikádníkov.

SÚČASNOSŤ

V 90. rokoch 20. storočia došlo k ďalšiemu poklesu výroby v Prahe 7 a priemysel logicky stratil svoje miesto v širšom centre mesta. Zásadne sa zmenili aj vlastnícke vzťahy – mnohé domy sa vrátili pôvodným majiteľom, začala sa privatizácia bytového fondu a podnikaví obyvatelia si začali otvárať vlastné obchody, reštaurácie a ponúkať širokú škálu služieb.

Katastrofálne povodne v roku 2002 paradoxne urýchlili ďalšiu premenu Holešovic na modernú štvrť. Staré priemyselné areály sa menia na obytné podnikateľské zóny – príkladom úspešnej konverzie je areál bývalého meštianskeho pivovaru, rekonštrukcia a výstavba v automatických parných mlynoch a iné.

/3/

Most císaře Františka Josefa I. – Rowlan Mason Ordish

Rekonštrukcia Parných mlynov – Vít Máslo, David Chisholm

Nájomné domy, Osadní ulice – František Albert

CENTRUM SÚČASNÉHO UMENIA DOX

Keďže sa riešený objekt nachádza v tesnej blízkosti galérie, je dôležité poznať aj jej históriu. Nie je síce presne jasné, kedy jednopodlažný objekt vznikol, jeho dispozície, architekt a podobne, ale s vysokou pravdepodobnosťou vznikol po zakúpení továrne Antonínom Pávom.

Staviteľ Antonín Žižka postavil strojársku továreň pre firmu Rossemann a Kühnemann na novo rozdelenej Osadní ulici v pražskej štvrti Holešovice. V roku 1901 pribudli dielne a administratívna budova, kováčska dielňa a okružná dielňa na výrobu farieb a olejov. Budovy mali typický priemyselný vzhľad – vysoké okná s oblúkmi, na fasádach sa striedali plochy z neomietnutých tehál a omietky. Pôvodne prízemný administratívny dom na rohu Poupětovej a Osadnej ulice č. 79 rozšíril v roku 1920 staviteľ Josef Karhan o prístavbu zakončenú trojuholníkovým štítom so segmentovým oknom.

Spoločnosť Rosseman & Kühnemann následne založila v Prahe–Radotíne továreň na vagóny a lokomotívy pod značkou Ferrovia a holešovická továreň následne niekoľkokrát zmenila majiteľa. Od roku 1925 tu krátko sídlila spoločnosť Miloša Bondyho, továreň na lietadlá Avia. V roku 1928 ju kúpil Antonín Páv, zámočnícka a klampiarska firma. Kancelársku budovu na rohu prestaval František Troníček, staviteľ firmy Nekvasil, ktorý nad traktom na Osadnej ulici pristavil poschodie so strešnou terasou. Do roku 1930 firma Nekvasil projektovala úpravy priestorov pre firmu Páv, vrátane nadstavby poschodia nad dielňami na Poupětovej ulici. František Troníček navrhol v roku 1939 aj nové dielne – železobetónovú trojpodlažnú podpivničenú dvojpodlažnú budovu na pretiahnutom pôdoryse, s kratšou fasádou do Osadnej ulice. Po znárodnení v nej sídlil národný podnik ŽUKOV. V roku 2002 budovu odkúpil Leoš Válka.

/4/

Architektonická koncepcia centra DOX je symbolom revitalizácie štvrte: komplex priemyselných budov z konca 19. storočia, ktoré pôvodne slúžili na výrobu kovov, poskytuje ideálne prostredie na prezentáciu súčasného umenia. Architekt Ivan Kroupa (držiteľ berlínskej ceny Forderungspreis Baukunst v roku 2001) prepojil existujúce budovy s novými stavbami a vytvoril komplex, ktorý odráža históriu miesta aj jeho novú funkciu. Horizontálne usporiadanie budov s rôznou výškou interiéru umožňuje veľkú variabilitu priestorov, čo je pre prezentáciu súčasného umenia nevyhnutné.

/5/

GULIVER–VZDUCHOLOĎ

Vzducholode vždy stelesňovali večnú ľudskú túžbu lietať a určitý utopický ideál. Vzducholod' nad centrom DOX nesie meno jednej z najznámejších postáv utopickej literatúry. Gulliver bude slúžiť ako priestor na stretnutie súčasného umenia a literatúry a program bude rozvíjať témy výstav centra DOX, pre ktoré je charakteristická kritická reflexia fungovania dnešného sveta.

/6/

DOX+

V roku 2018 sa DOX rozšíril o technicky špičkovo vybavenú multifunkčnú halu, ktorú navrhol architektonický ateliér Petr Hájek ARCHITEKTI. Slúži predovšetkým scénickému umeniu – divadlu, tancu, hudbe, filmu a performance.

High-tech multifunkčná sála s názvom DOX+ s kapacitou 450 – 700 ľudí je plnohodnotným divadelným a tanečným priestorom, kinom a konferenčnou sálou zároveň.

Nová sála DOX+ so skúšobňou dopĺňa zrekonštruovanú šesťposchodovú budovu na Poupětovej ulici, ktorá slúži ako prevádzkové zázemie.

/7/

Transformácia objektu na galériu – arch. Ivan Kroupa

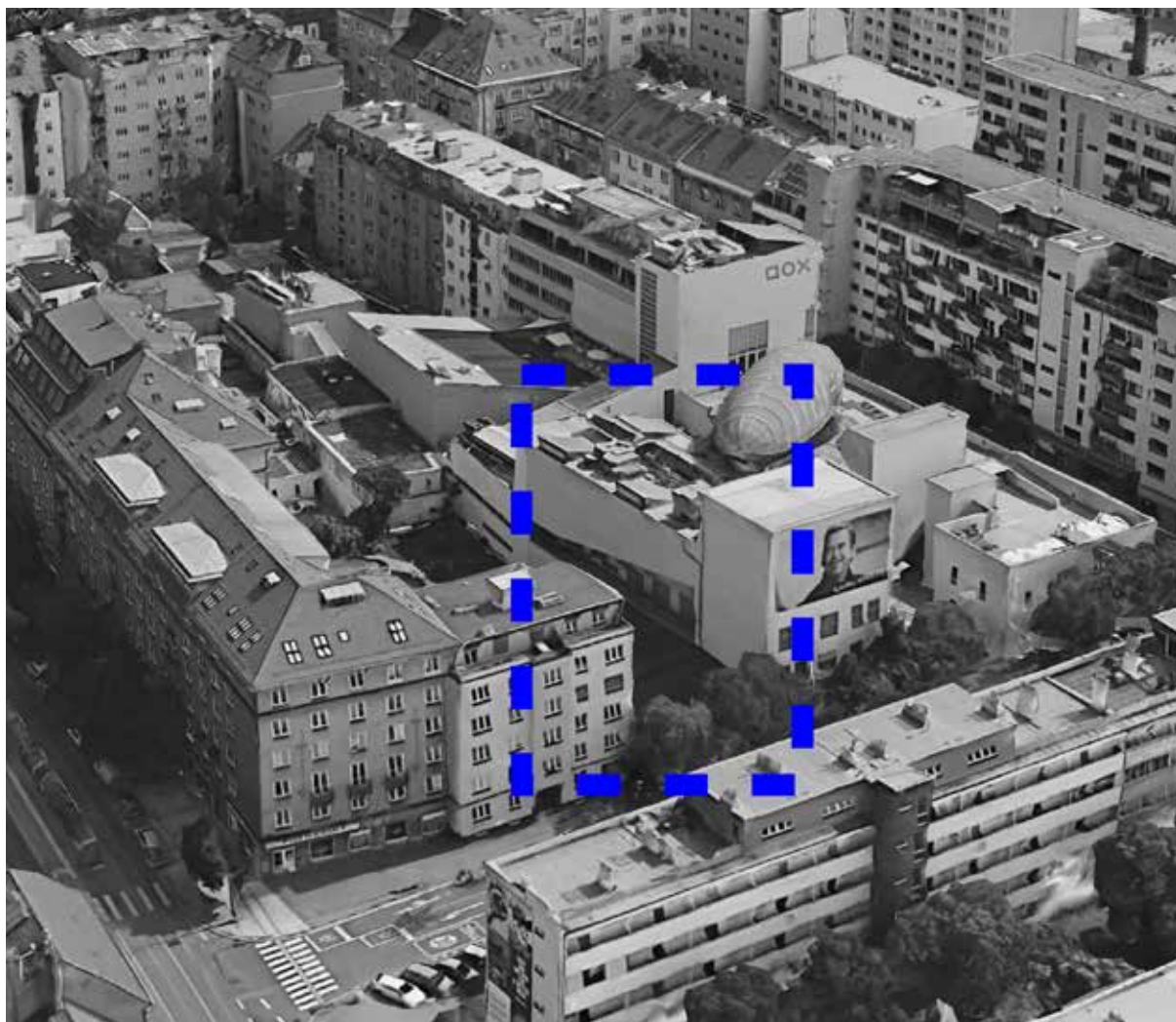

Dostavba objektu vzducholode – arch. Martin Rajniš

Dostavba objektu spoločenskej sály – arch. Petr Hájek

C3 ■ FOTODOKUMENTÁCIA

Vyznačenie prieluky v kontexte okolitej zástavky

Pohľad na súčasný stav a napojenie na susednú galériu

Súčasný objekt v prieluke

Pohľad na Osadní ulicu
-vyústenie na Ortenovom náměstí

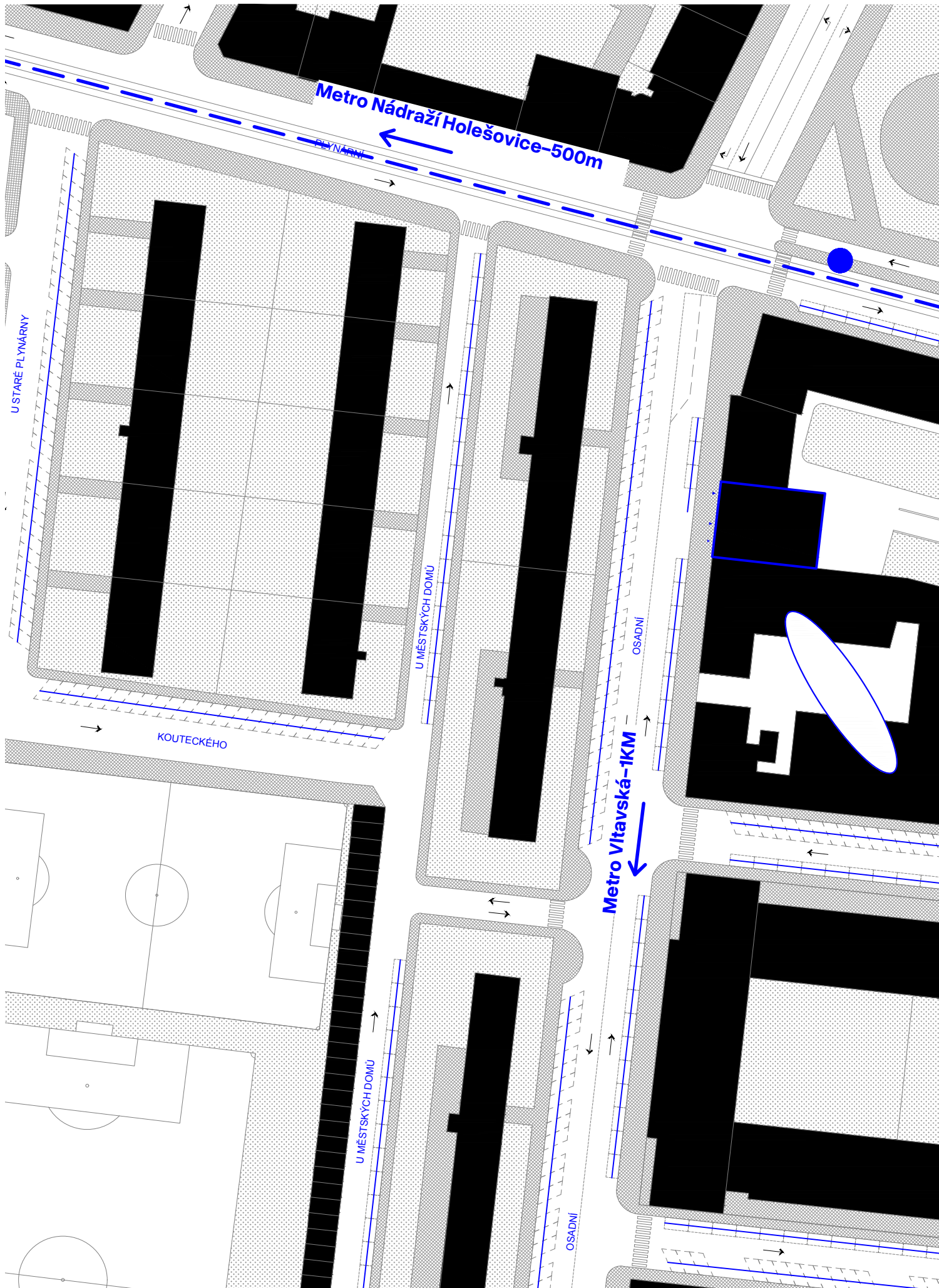

Pohľad na Osadní ulicu

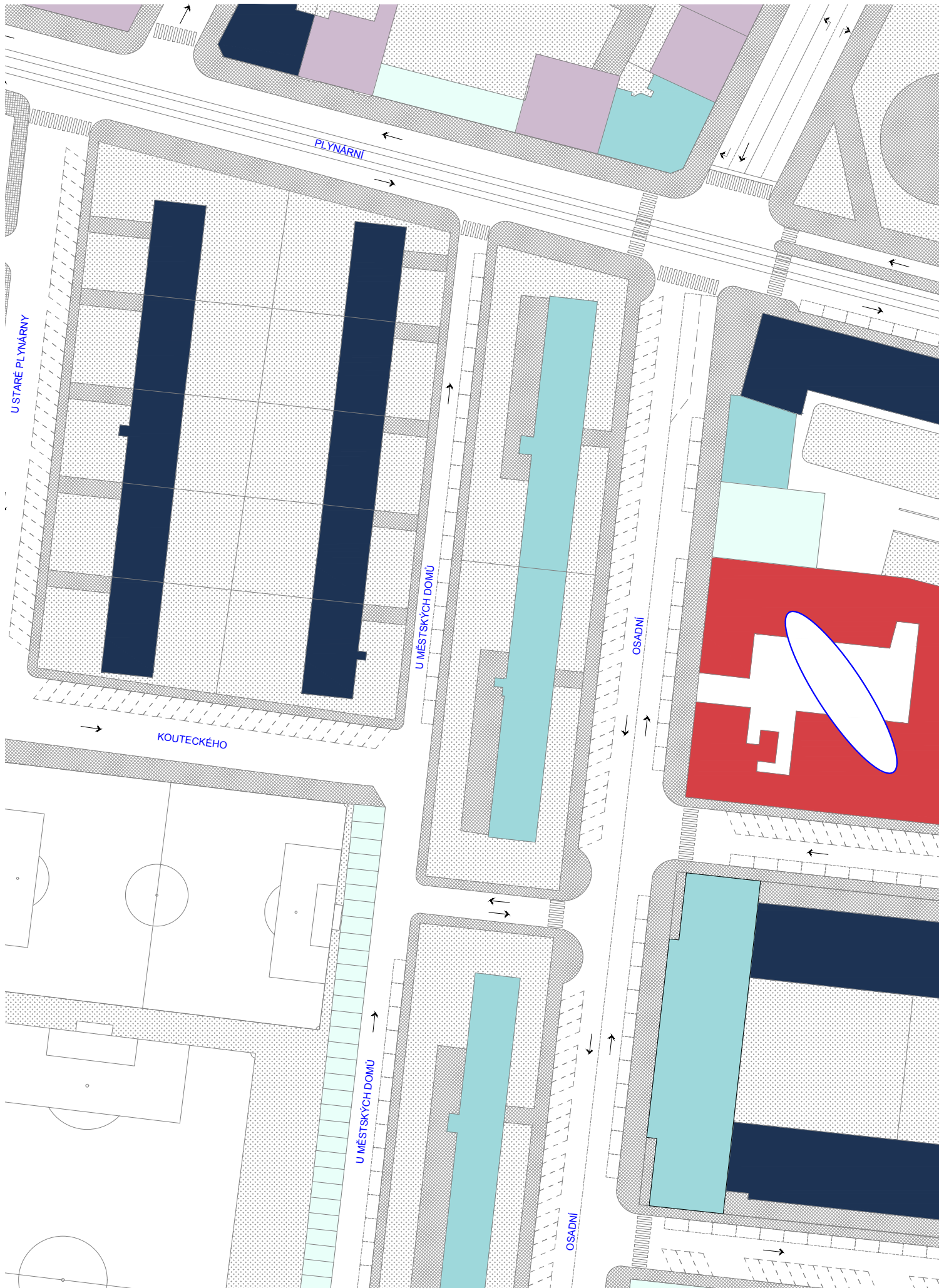

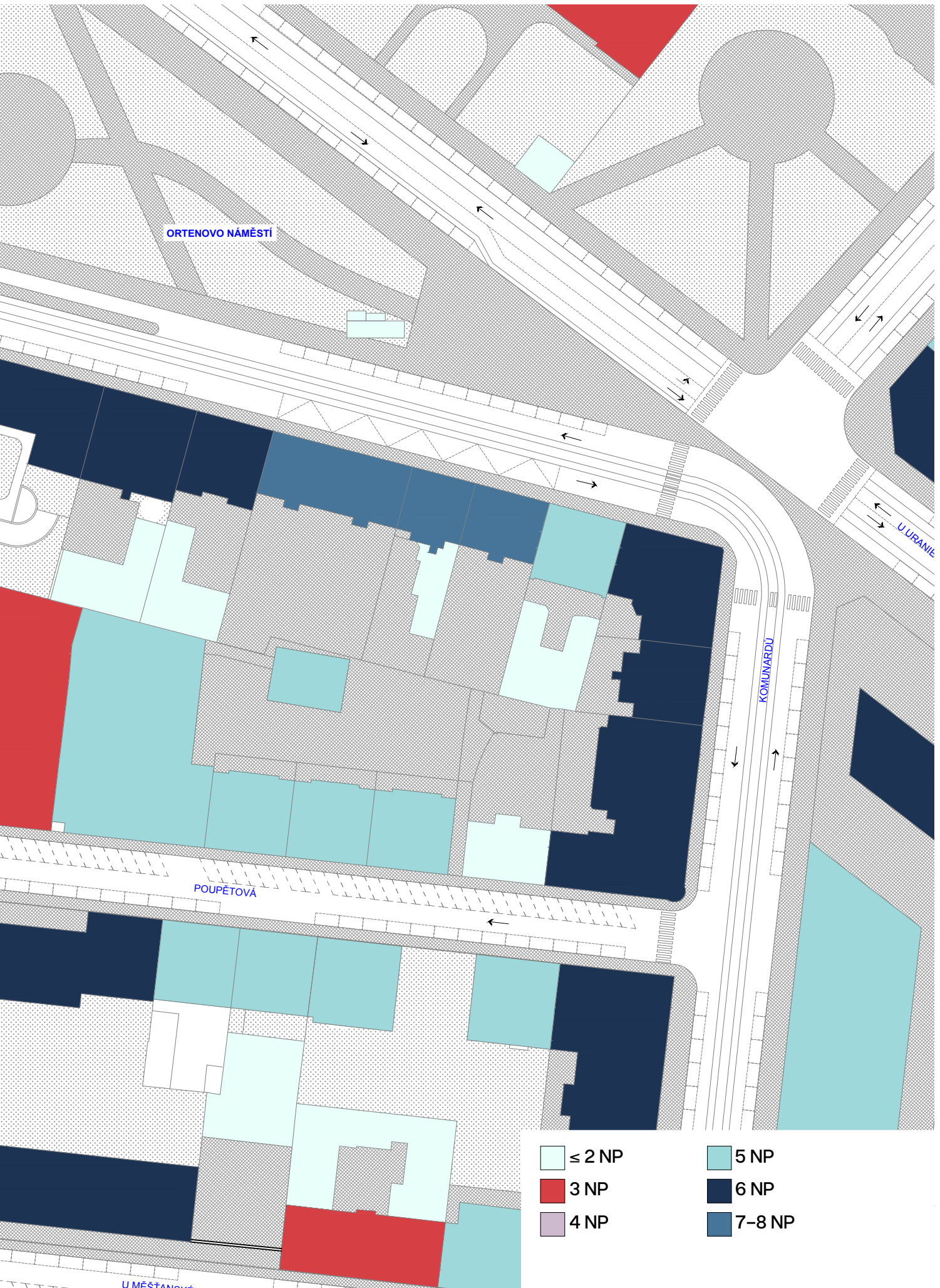
Detail okna súčasného objektu

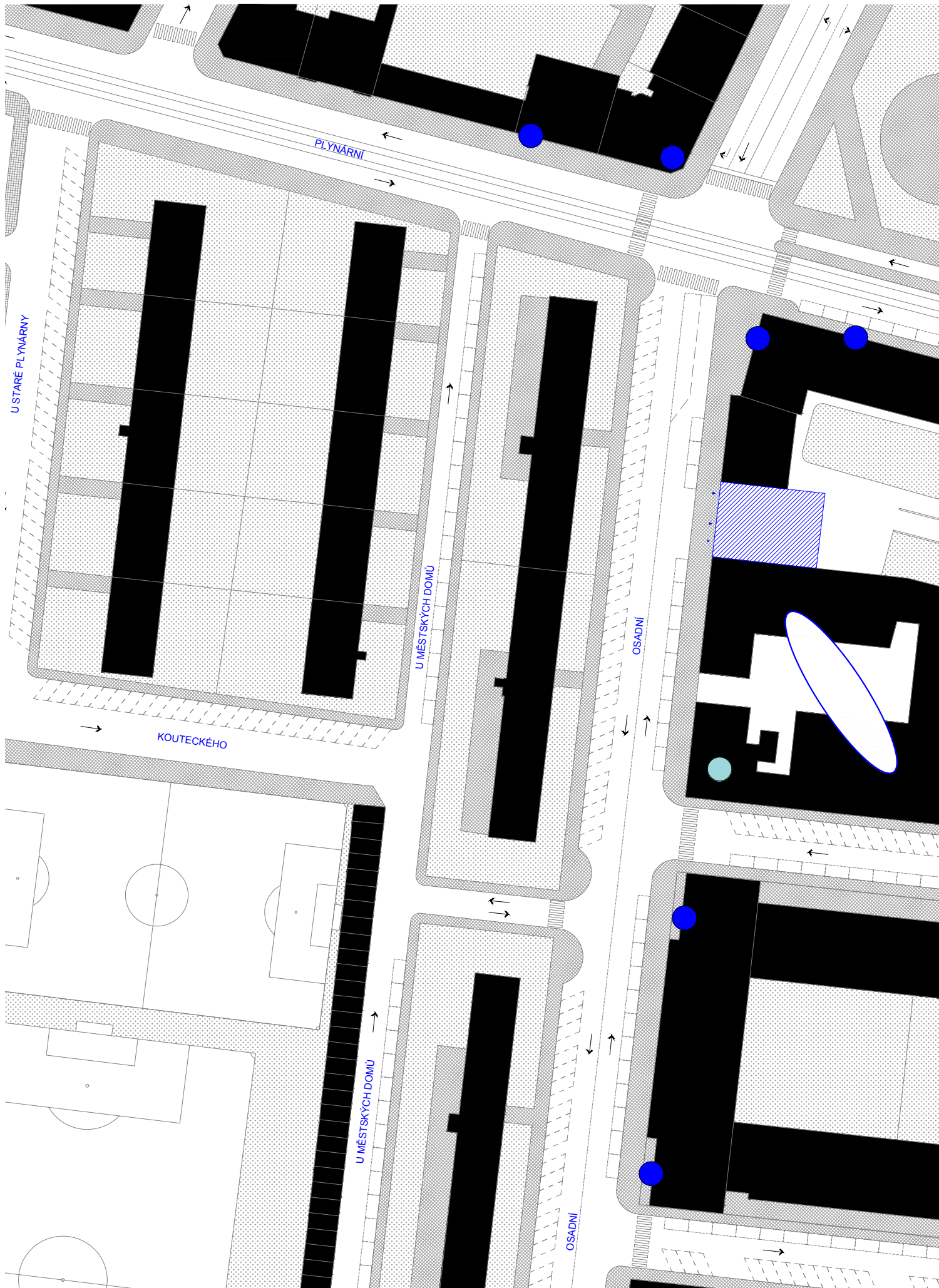
C4. ANALÝZY

- Maloobchodná sieť - predajňa
- Školy - ZŠ T.G.Masaryka
- Galérie Současného umění DOX

D. NÁVRH

AUTORSKÁ SPRÁVA

Návrh Centra duševného zdravia reaguje na súčasnú reformu psychiatrickej starostlivosti a vychádza z mnohých hodín rozhovorov a konzultácií s odborníkmi, ktorí v tejto oblasti pracujú alebo sú do nej inak zapojení.

Samotný objekt je vážny a prívetivý zároveň. Pomáha klientovi sledovať jeho cestu k duševnému zdraviu. Je dostupný, čitateľný a zároveň prežíva všetky procesy s klientom. Hneď v otvorenom parterí dáva klientom na výber, čo je pre mnohých nesmierne dôležité, pričom ich k ničomu nenúti, skôr pomáha.

MIESTO

Výber lokality reaguje na analýzy, z ktorých vyplýva, že Praha 7 zatiaľ nemá svoje CDZ. Miesto na Osadní ulici, pri Ortenovom námestí, je vynikajúco dostupné s bohatou občianskou vybavenosťou a históriou.

SÚČASNÝ STAV

V súčasnosti na parcele stojí historický objekt, ktorého príbeh je neznámy. Vznikol na prelome 20-tych a 30-tych rokov 20. storočia a pravdepodobne patrilo do areálu fabriky, ktorú v roku 1928 kúpila firma Antonín Páv. Z týchto objektov vznikla v roku 2008 Galéria súčasného umenia DOX. Jednopodlažný dom však zostal bez povšimnutia. Návrh uvažoval aj s jeho zachovaním a nadstavením o objekt CDZ, avšak kvôli otvoreniu parteru do ulice, vyplneniu prázdnej prieluky a vytvoreniu parkovacích možností sa s jednopodlažnou budovou nepočíta. Zároveň návrh skúma prevádzkové možnosti CDZ a jeho umiestnenie v rámci mestskej štruktúry, čím prispieva k začleneniu a de-tabuizácii témy duševného zdravia.

OBJEKT CENTRA DUŠEVNÉHO ZDRAVIA

Budova má 5 nadzemných podlaží a jedno podzemné, v ktorom sa nachádza zakladač automobilov, sklad bicyklov a technické zázemie.

Vysunuté schodisko uvoľňuje dispozíciu, v ktorej strede sa nachádza hygienické jadro a výťah. Všetky miestnosti sú tak umiestnené na fasáde, buď do vnútrobloku, alebo na živú ulicu. Prevádzka CDZ je prevrátená, teda začína na piatom podlaží a klient postupne zostupuje dole k parteru. Na piatom podlaží sa nachádza kancelária psychológa a priestranná terasa, ktorá ponúka priestor na spoločne trávený čas a rôznorodé vonkajšie aktivity.

Na štvrtom podlaží sa nachádzajú intímne konzultovne, odpočívareň, kúpeľňa a miestnosť pre sestry.

Tretie podlažie je naopak otvorené, s voľnou dispozíciou a miestnosťami deliteľnými posuvnými priečkami, ktoré sú určené na spoločné aktivity, diskusie a skupinové terapie.

Druhé podlažie je venované administratíve centra, nachádzajú sa tu kancelárie a zasadacia miestnosť. Priestor je vizuálne prepojený cez galériu so vstupom do CDZ.

Parter je rozdelený na dve časti – vstup do CDZ a kaviareň. Obe časti sú oddelené priechodzími priestormi, čiže v akomkoľvek momente môže klient CDZ vstúpiť do kaviarne, prípadne naopak.

EXTERIÉR

Fasáda v parteri reaguje svojou tvrdosťou na pôvodný objekt, avšak je prístupnejšia z ulice. Tvorí ju pevný betónový rám so vstupmi a vjazdom. Zvyšné podlažia majú predsadené lamely, ktoré bránia vstupu slnečných lúčov do budovy a jej prehrievaniu a zároveň pracujú s intimitou a s tieňom. Izolačnú fasádu v druhom pláne tvorí pevné zasklenie s vetracími klapkami, ktoré sa otvárajú automaticky, prípadne na dopyt užívateľa.

KONŠTRUKČNÉ RIEŠENIE

Objekt v prieluke je založený na bielej železobetónovej vani. Tlaky v zemine, vyvolávané podzemnými podlažiami susedných budov, kompenzujú pilótové steny.

Nadzemné podlažia tvoria vylahčené, bezprievlakové železobetónové dosky, ktoré na fasáde podporujú subtílné oceľové stĺpy. Vylahčené dosky sa vyznačujú okrem zvýšenej pevnosti a možnosti prekonať väčšie rozpätia aj úsporou 35 % materiálu a 41 % uhlíkových emisií.

O prenášanie statických síl sa vo vertikálnom smere starajú štítové steny, tubus komunikačného jadra a subtílné stĺpy na fasáde.

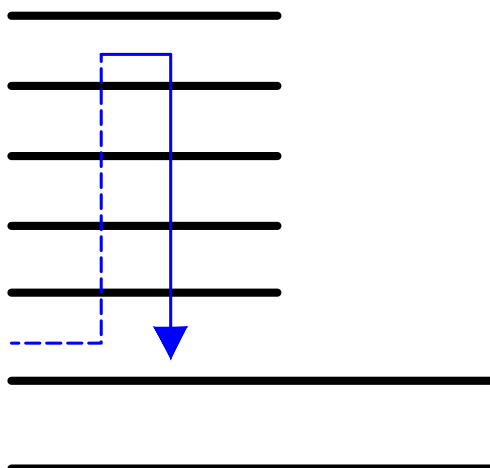
Zasklené plochy v parteri, teda vstup do budovy a výstup na terasy, sú riešené ako bezrámové zasklenia s vloženými plnými plochami dverí.

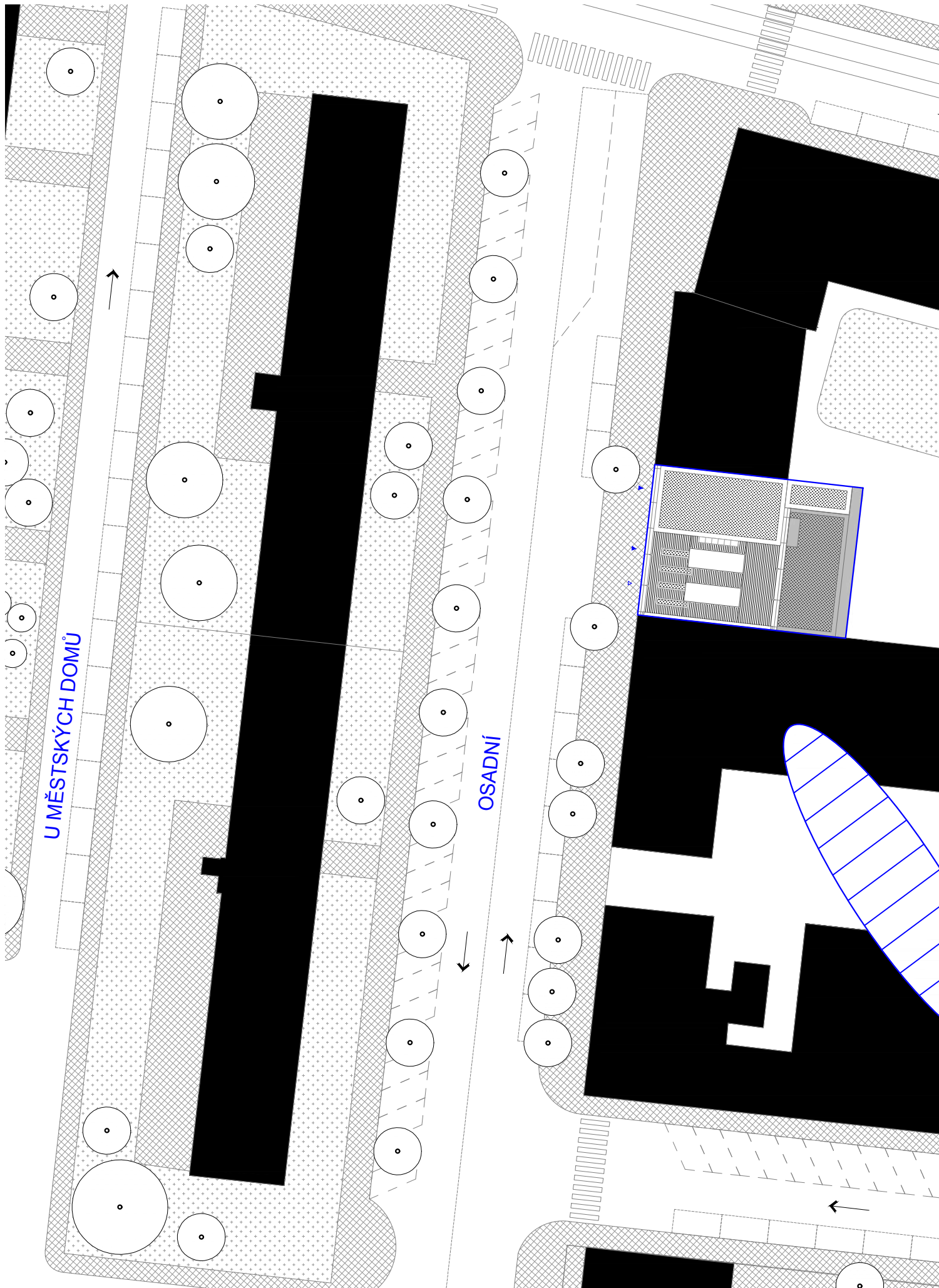
Podlaha v suteréne a v parteri je riešená ako polyuretánová liata podlaha, v nadzemných podlažiach (2. NP – 5. NP) je podlaha drevená.

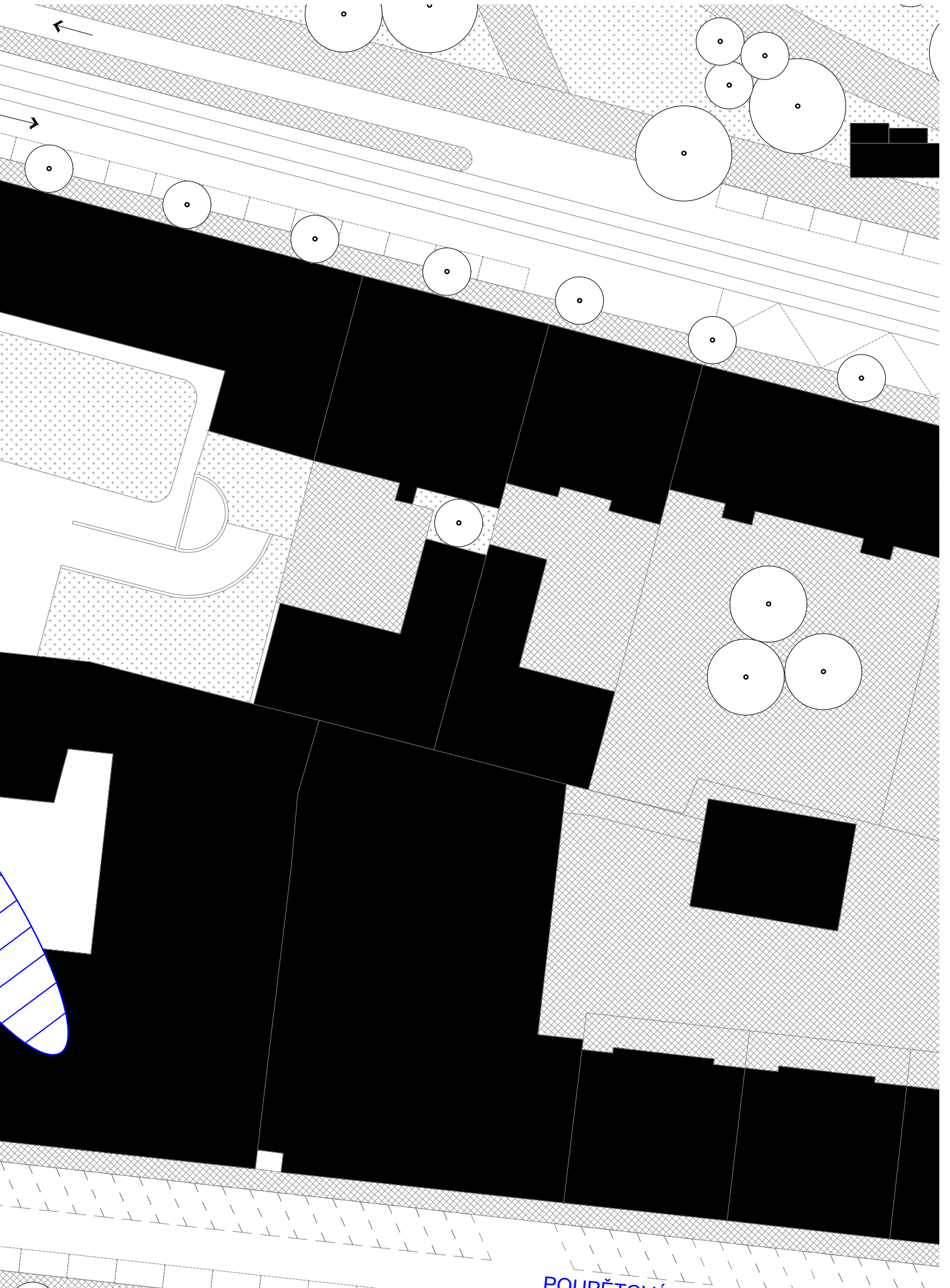
Zastrešenie objektu je riešené ako zelená extenzívna strecha.

PREVÁDZKOVÁ SCHÉMA

Proces začína na vrchnom podlaží, klient prechádza postupne sa rozvolňujúcimi dispozíciami až do integrujúceho parteru, ktorý je otvorený verejnosti – symbol začlenenia. Otvorenie CDZ verejnosti detabuizuje tému duševného zdravia

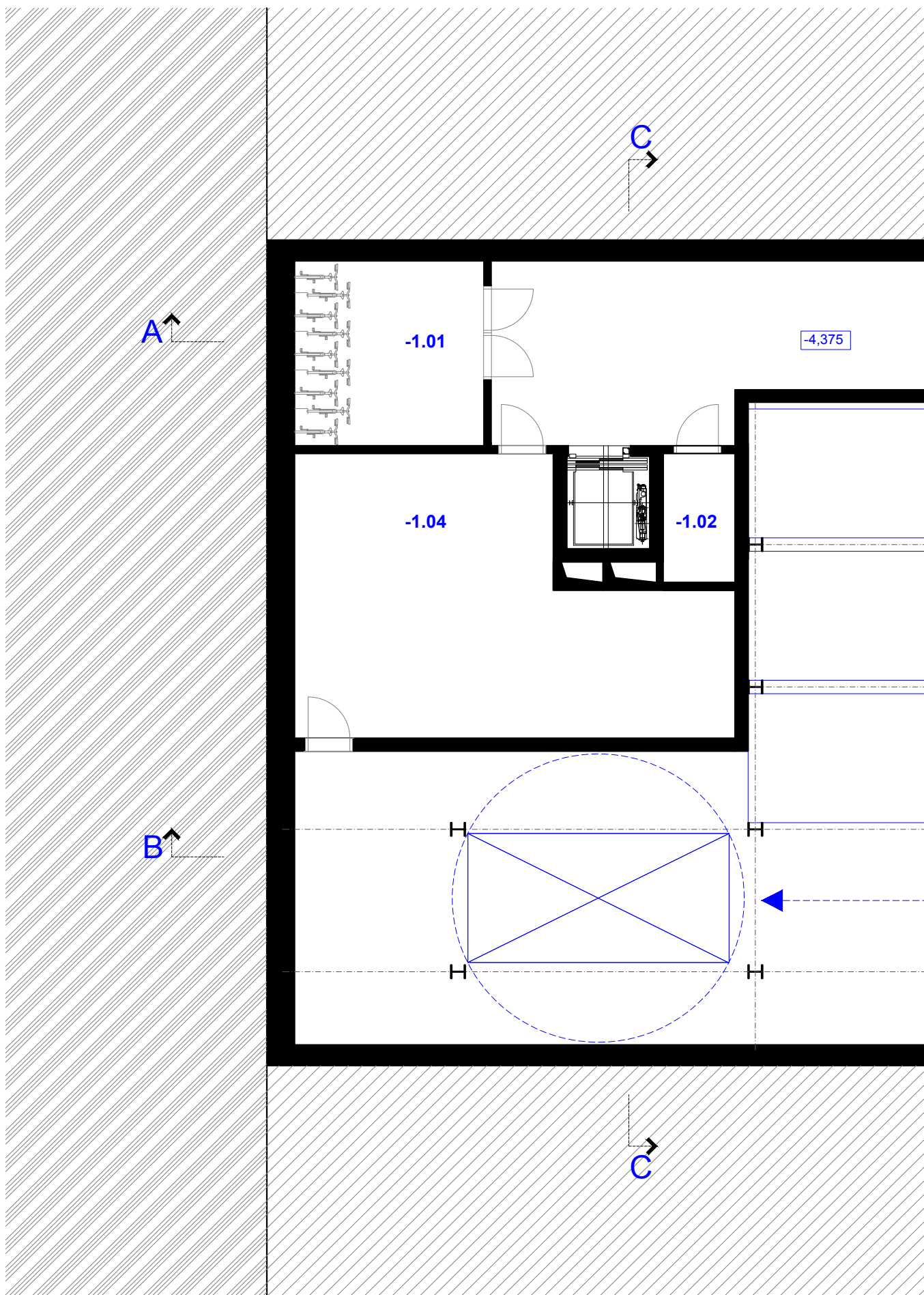

POUPĚTOVÁ

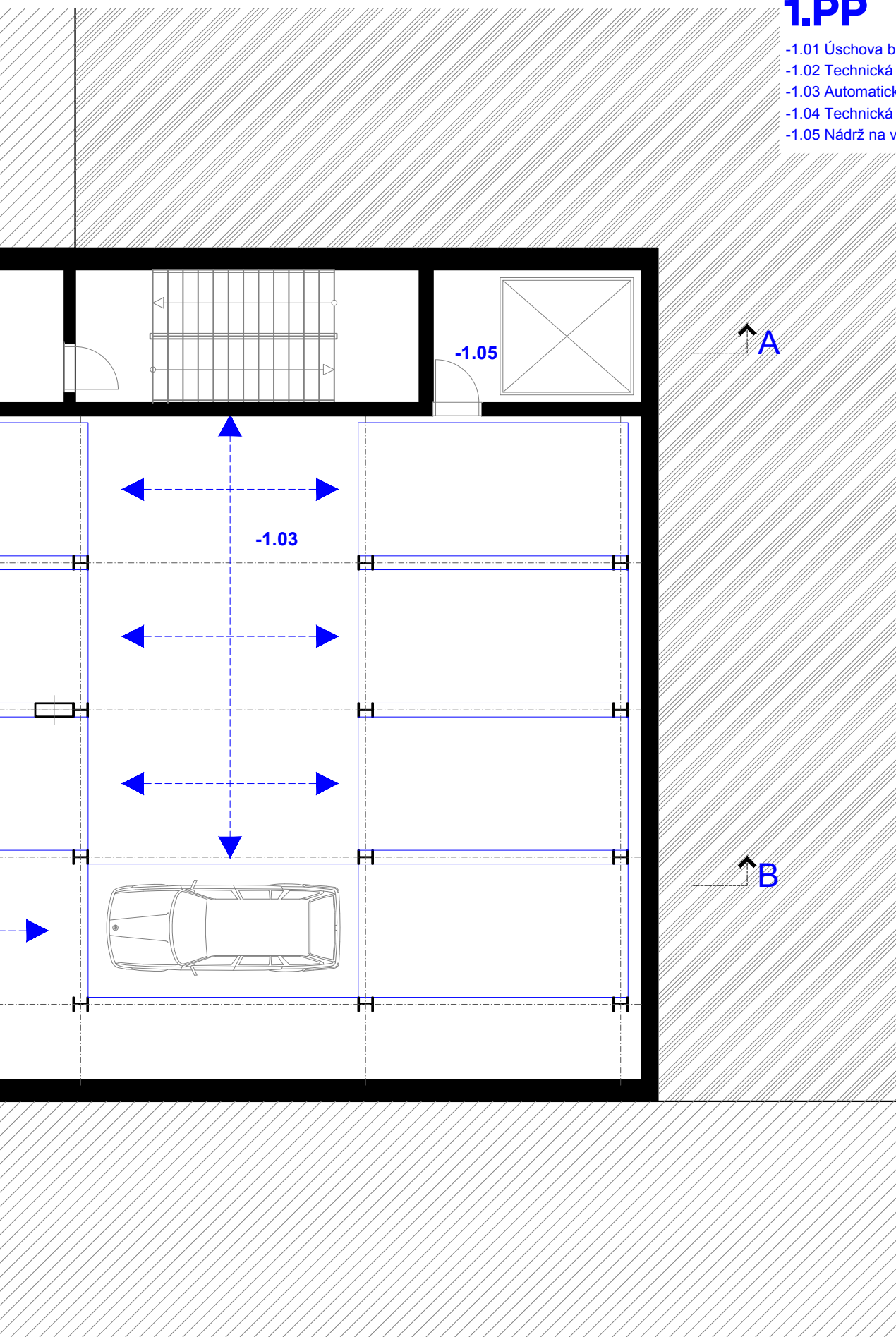
M: 1:500

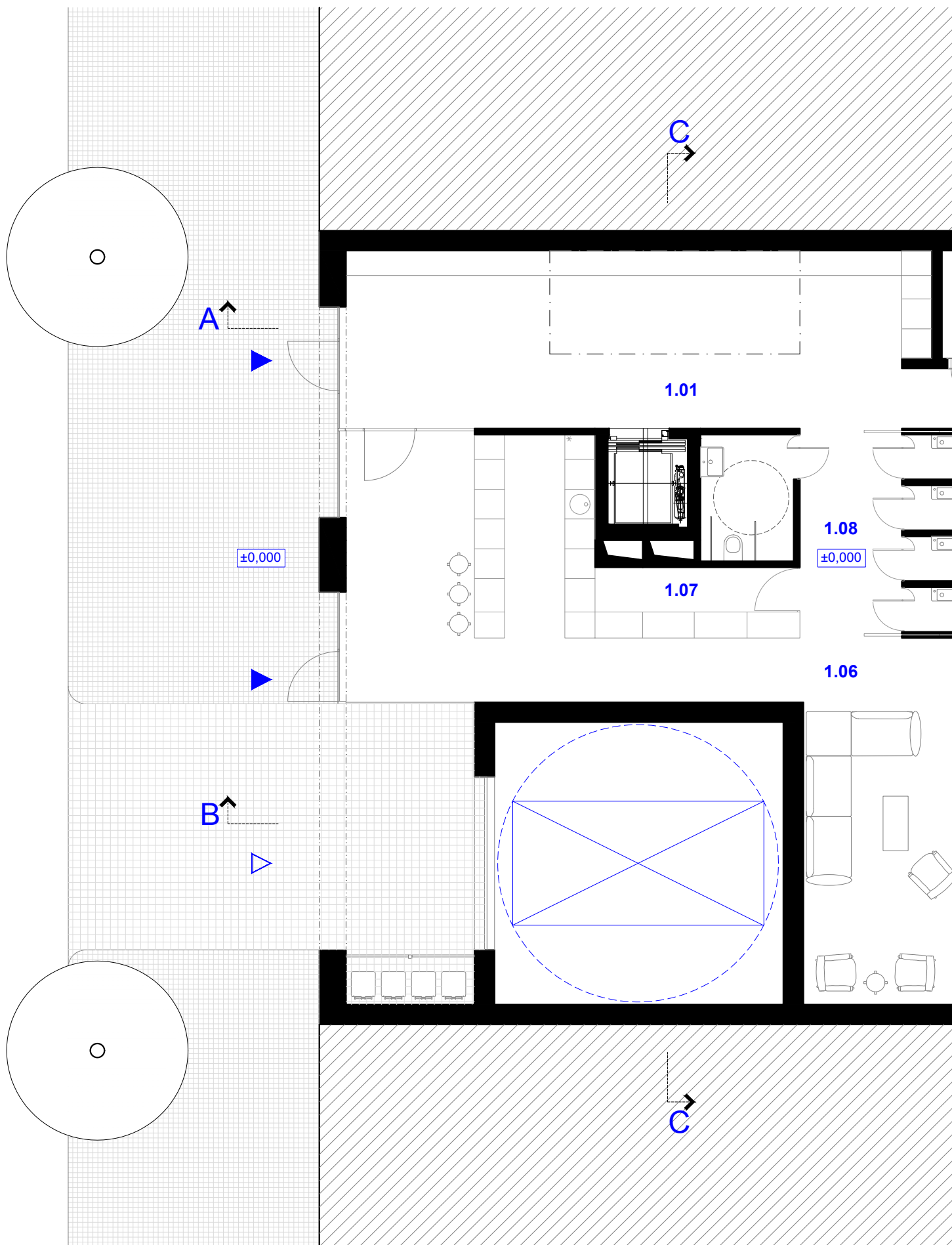
77

1.PP

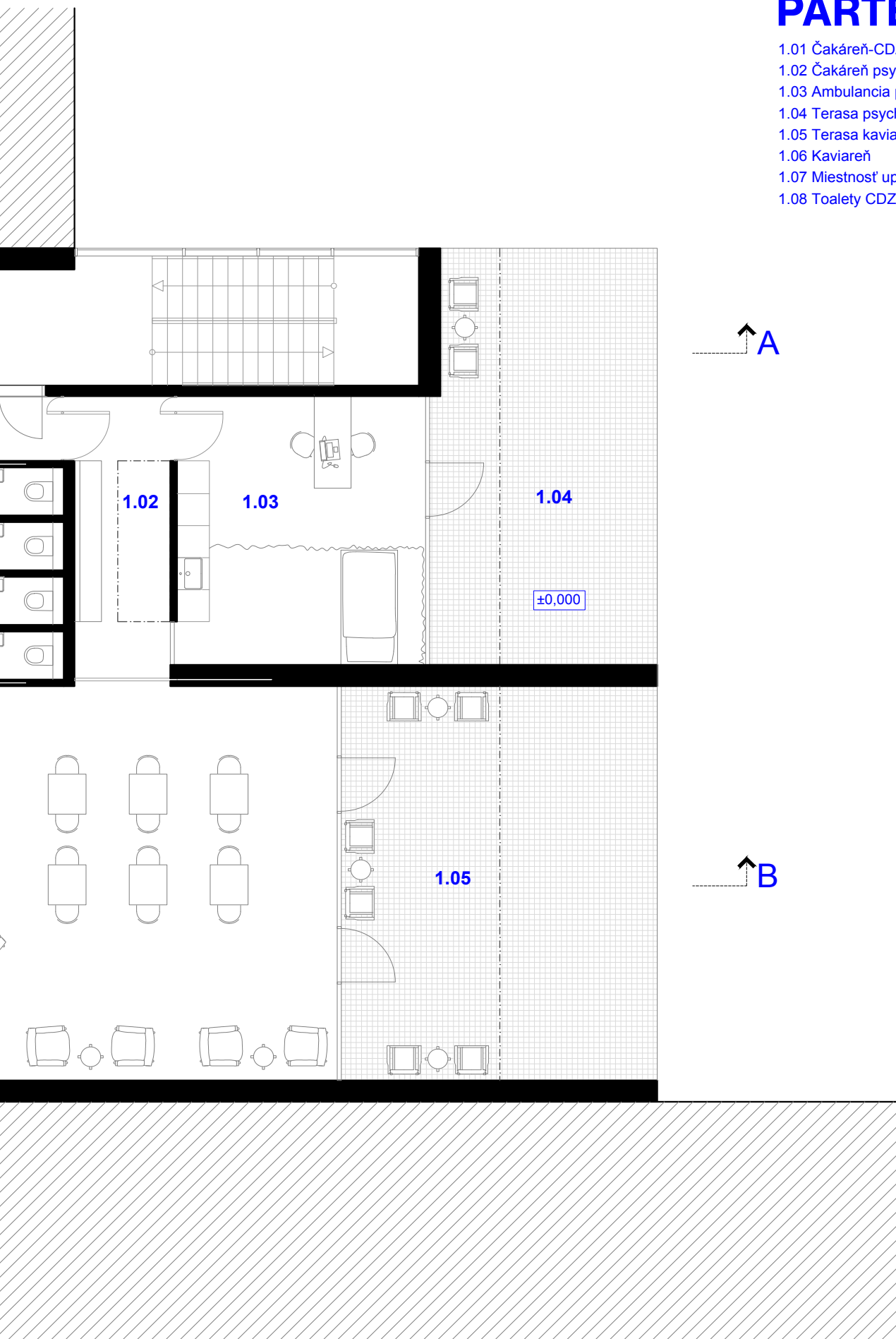
- 1.01 Úschova bicyklov
- 1.02 Technická miestnosť
- 1.03 Automatický auto-zakladač
- 1.04 Technická miestnosť
- 1.05 Nádrž na vodu (PO)

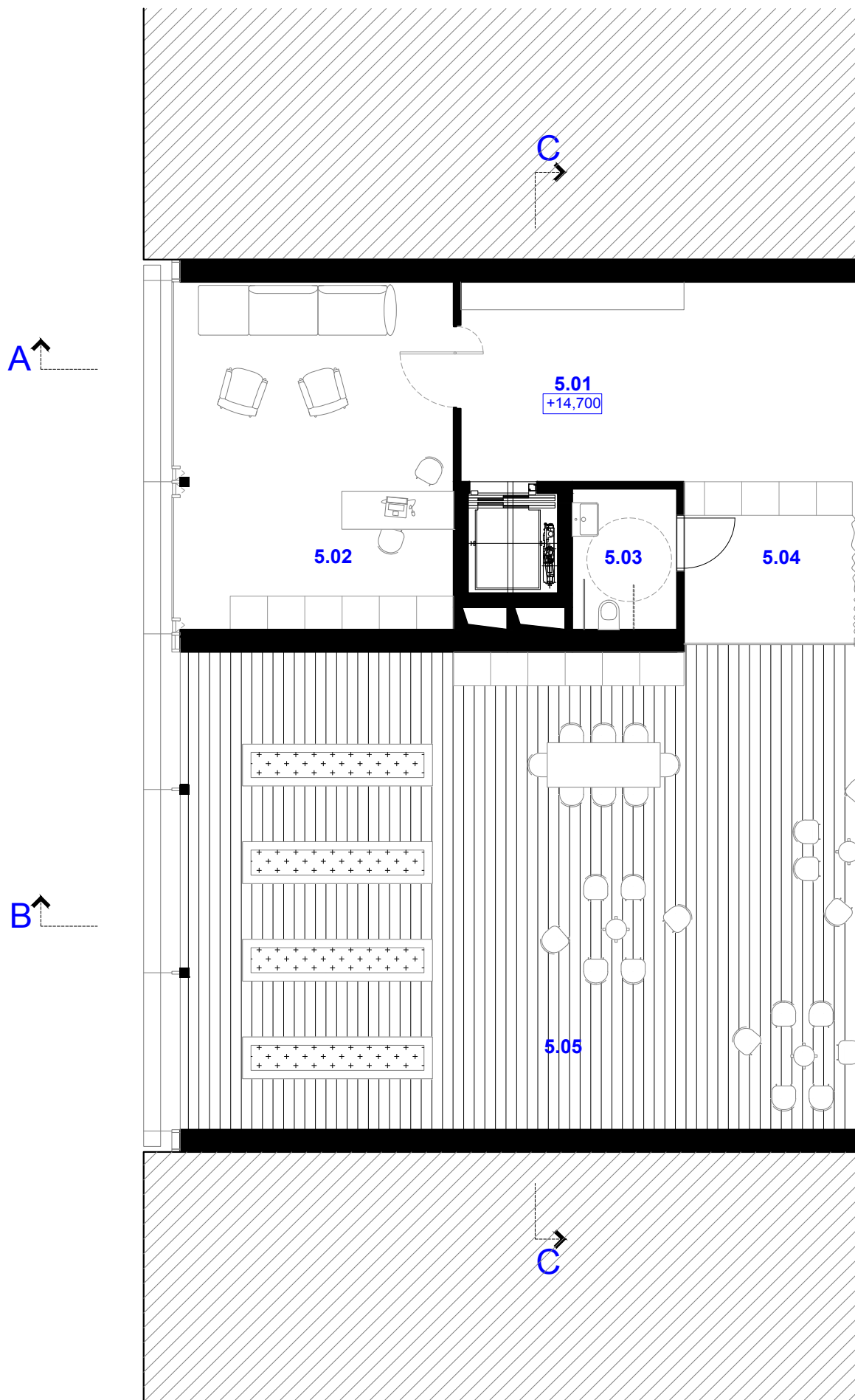

PARTER

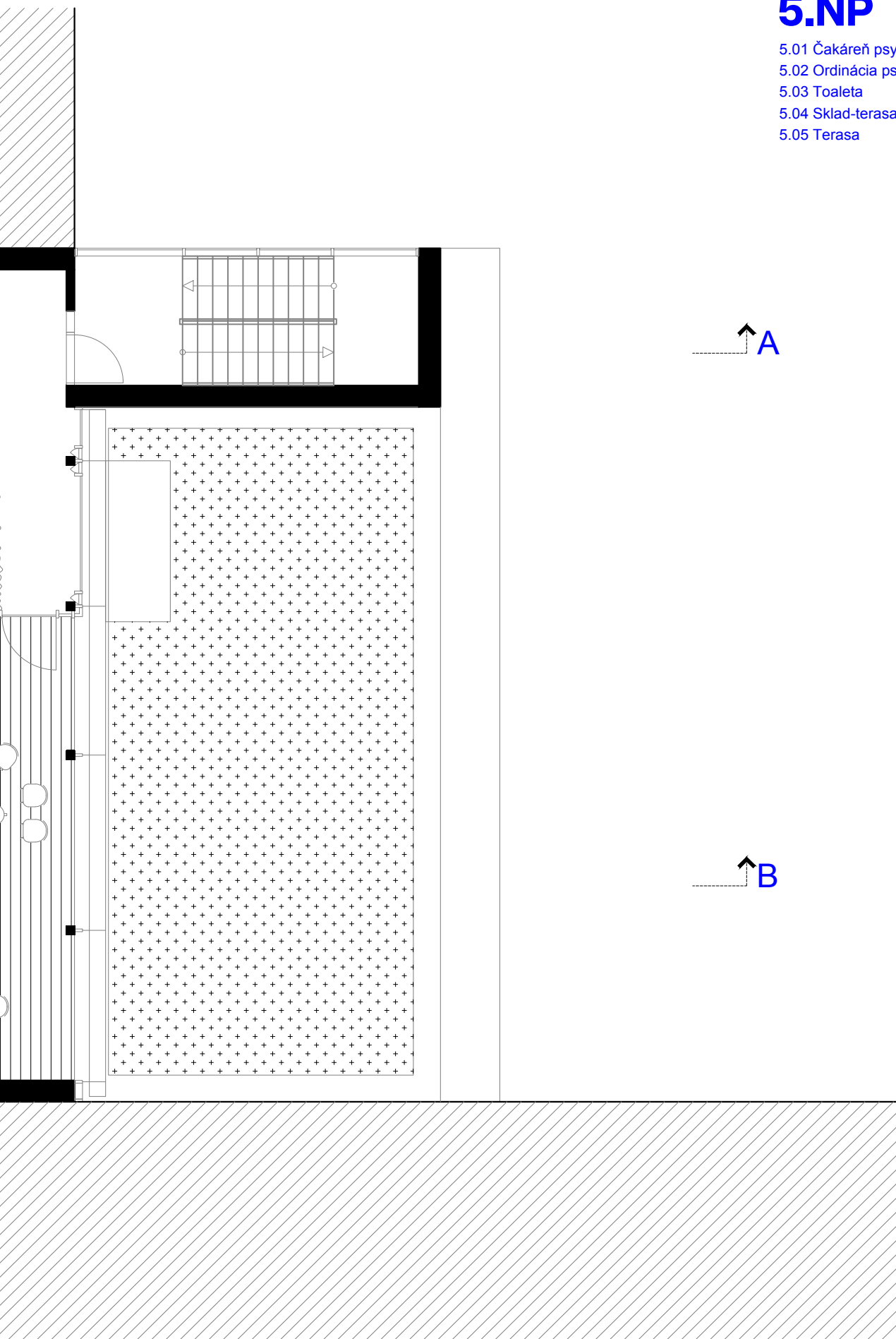
- 1.01 Čakáreň-CDZ
- 1.02 Čakáreň psychiatra
- 1.03 Ambulancia psychiatra
- 1.04 Terasa psychiatra
- 1.05 Terasa kaviarne
- 1.06 Kaviareň
- 1.07 Miestnosť upratovačky
- 1.08 Toalety CDZ+Kaviareň

5.NP

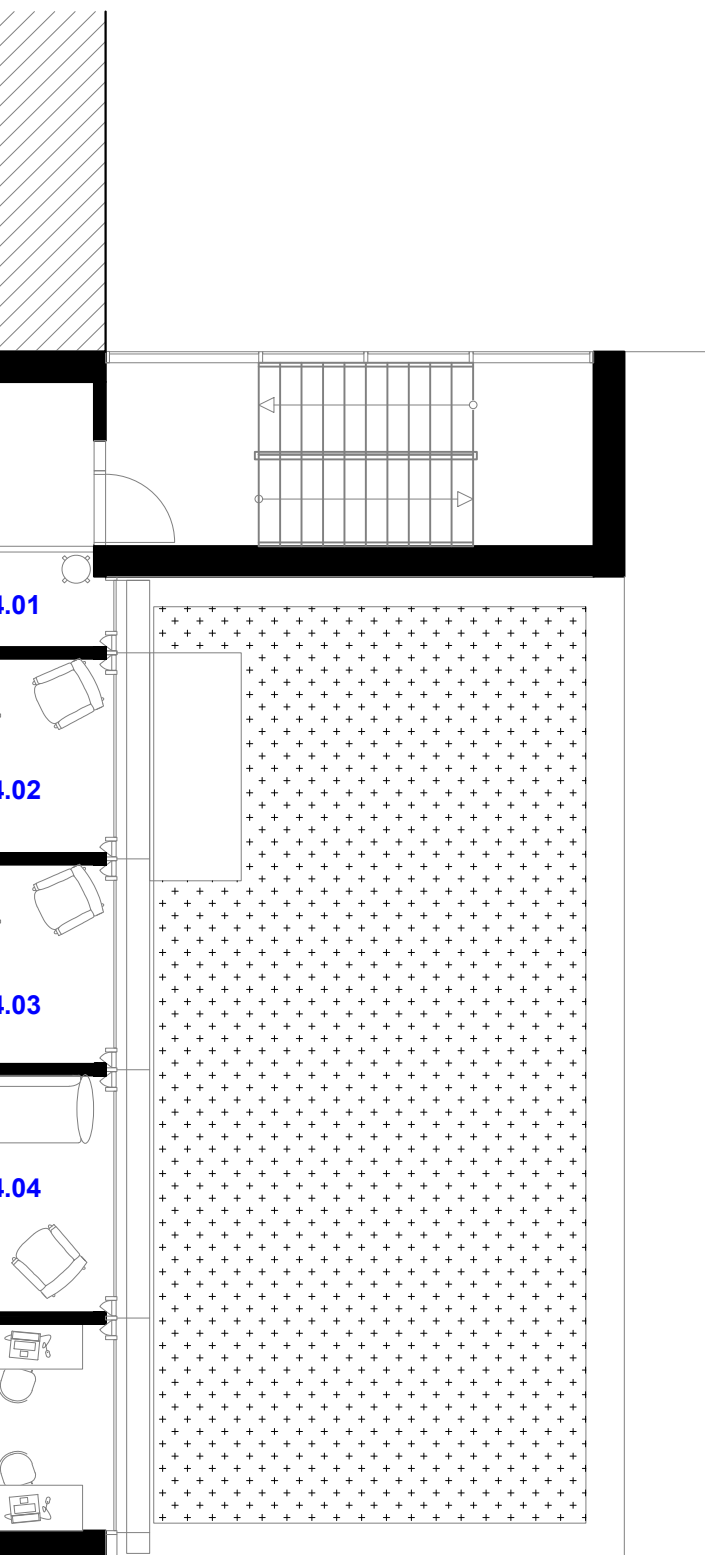
- 5.01 Čakáreň psychológ
- 5.02 Ordinácia psychológa
- 5.03 Toaleta
- 5.04 Sklad-terasa
- 5.05 Terasa

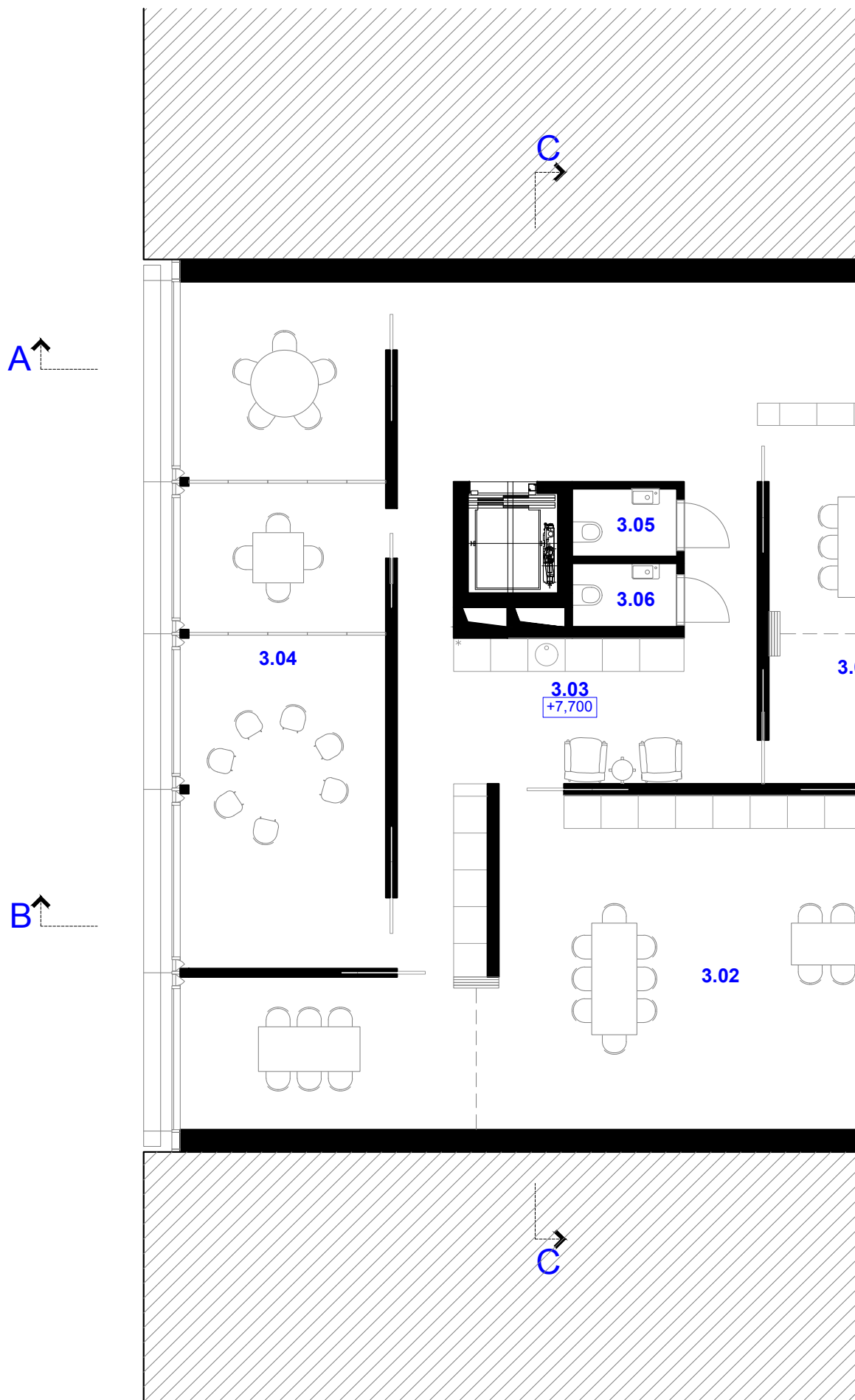

4.NP

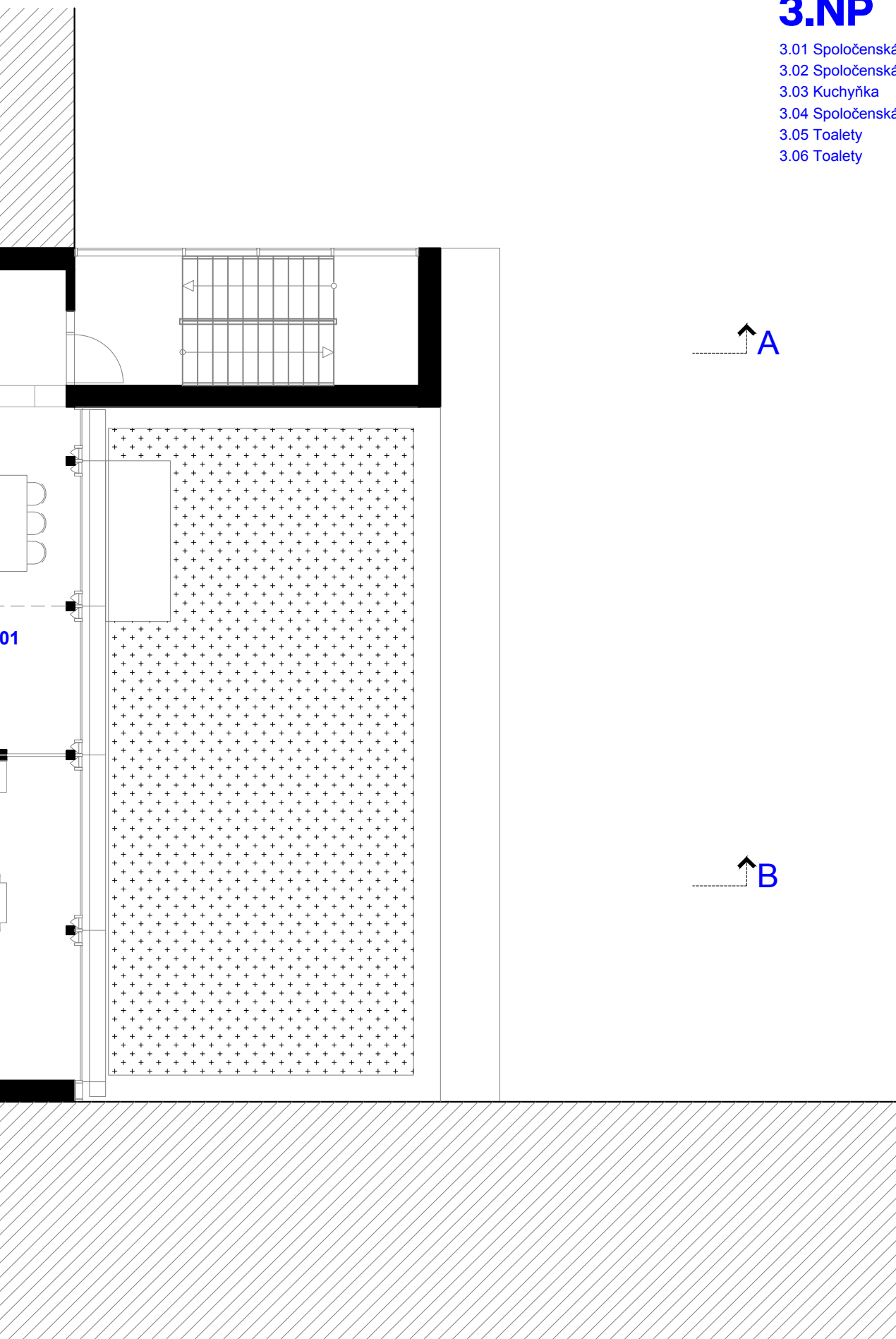
- 4.01 Konzultovňa
- 4.02 Konzultovňa
- 4.03 Konzultovňa
- 4.04 Spoločenská miestnosť
- 4.05 Kancelária sestier
- 4.06 Kuchyňa
- 4.07 Odpočinková miestnosť
- 4.08 Spoločenská miestnosť
- 4.09 Konzultovňa
- 4.10 Konzultovňa
- 4.11 Konzultovňa
- 4.12 Toaleta
- 4.13 Toaleta
- 4.14 Kúpeľňa

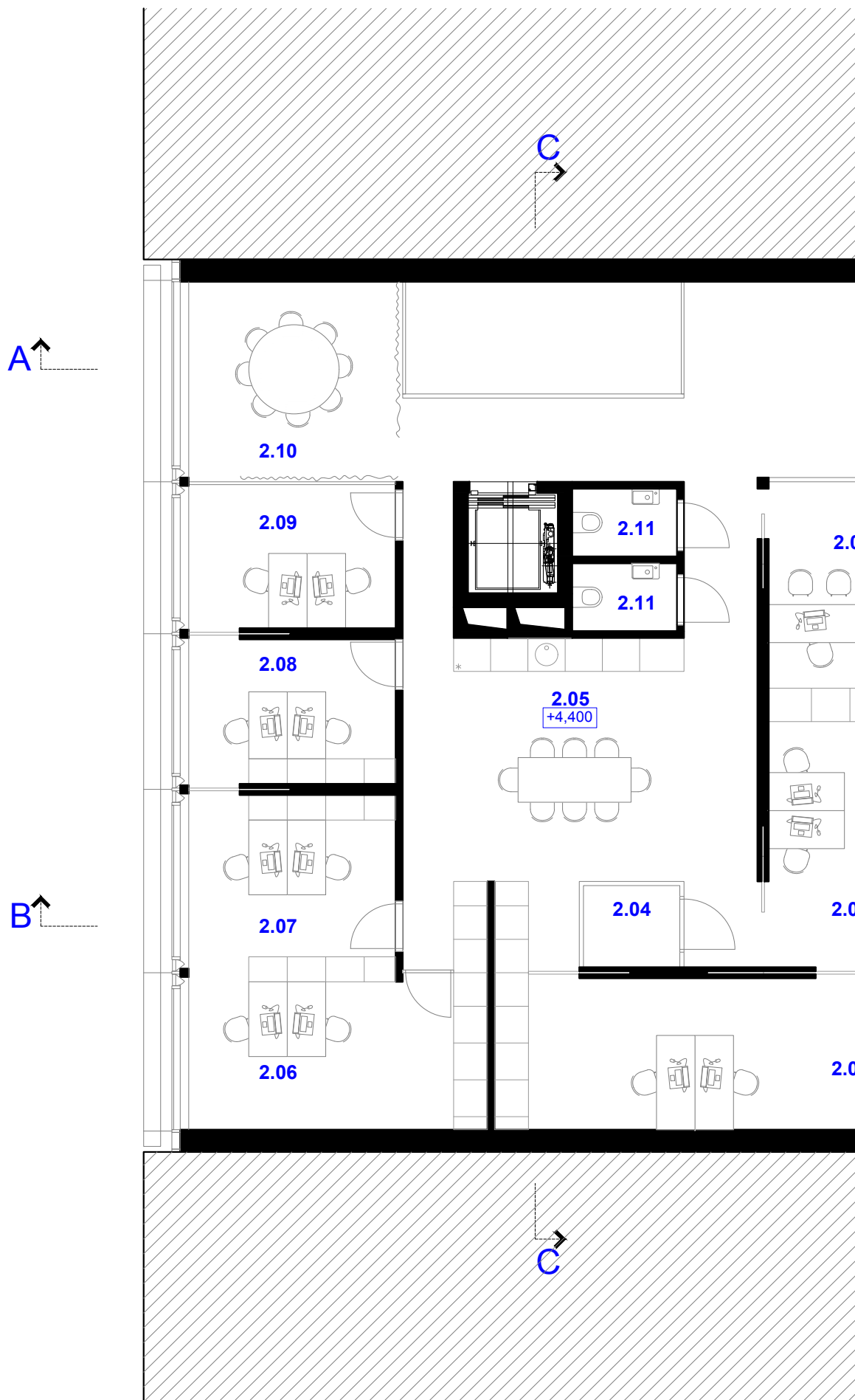

3.NP

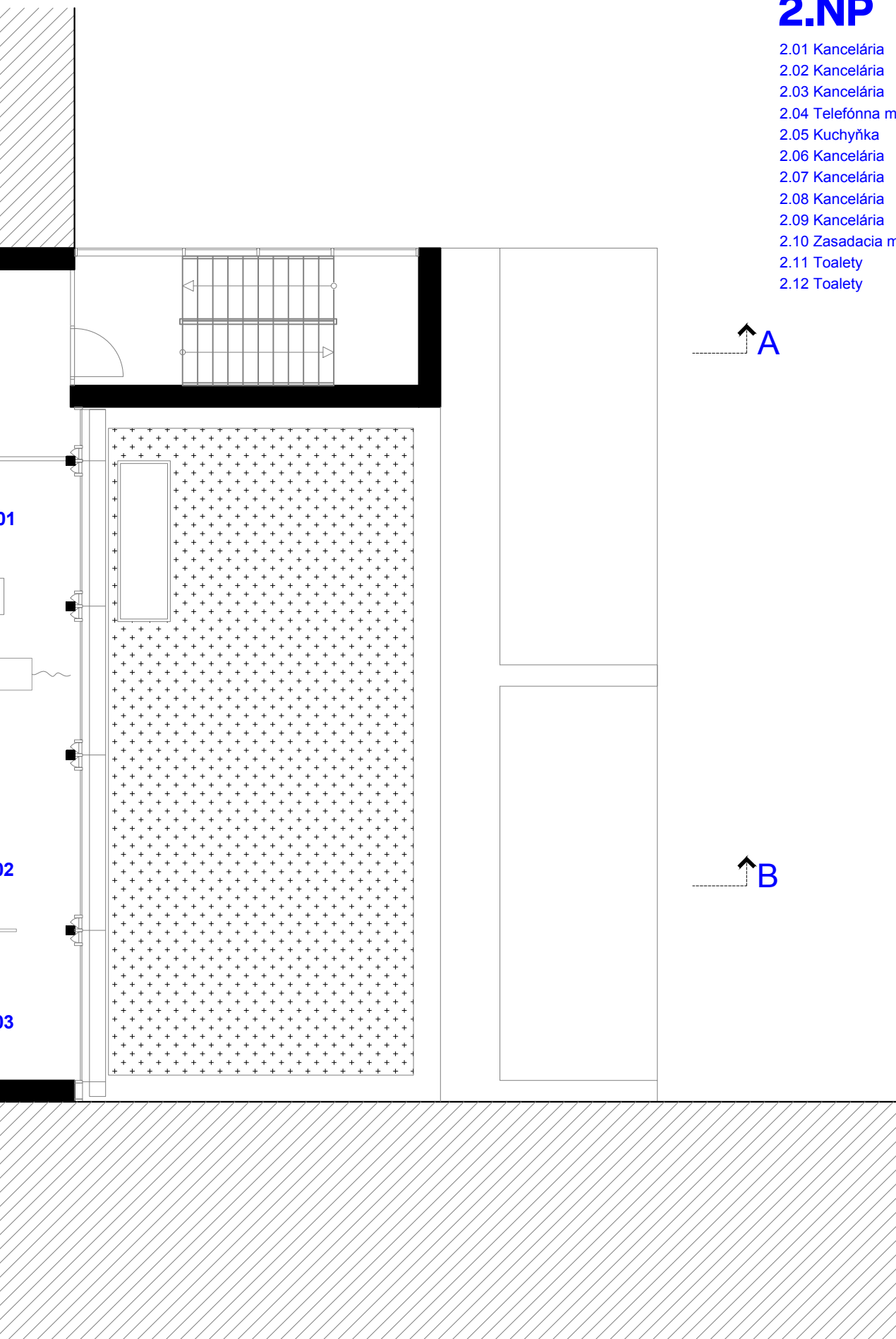
- 3.01 Spoločenská miestnosť
- 3.02 Spoločenská miestnosť
- 3.03 Kuchyňa
- 3.04 Spoločenská miestnosť
- 3.05 Toalety
- 3.06 Toalety

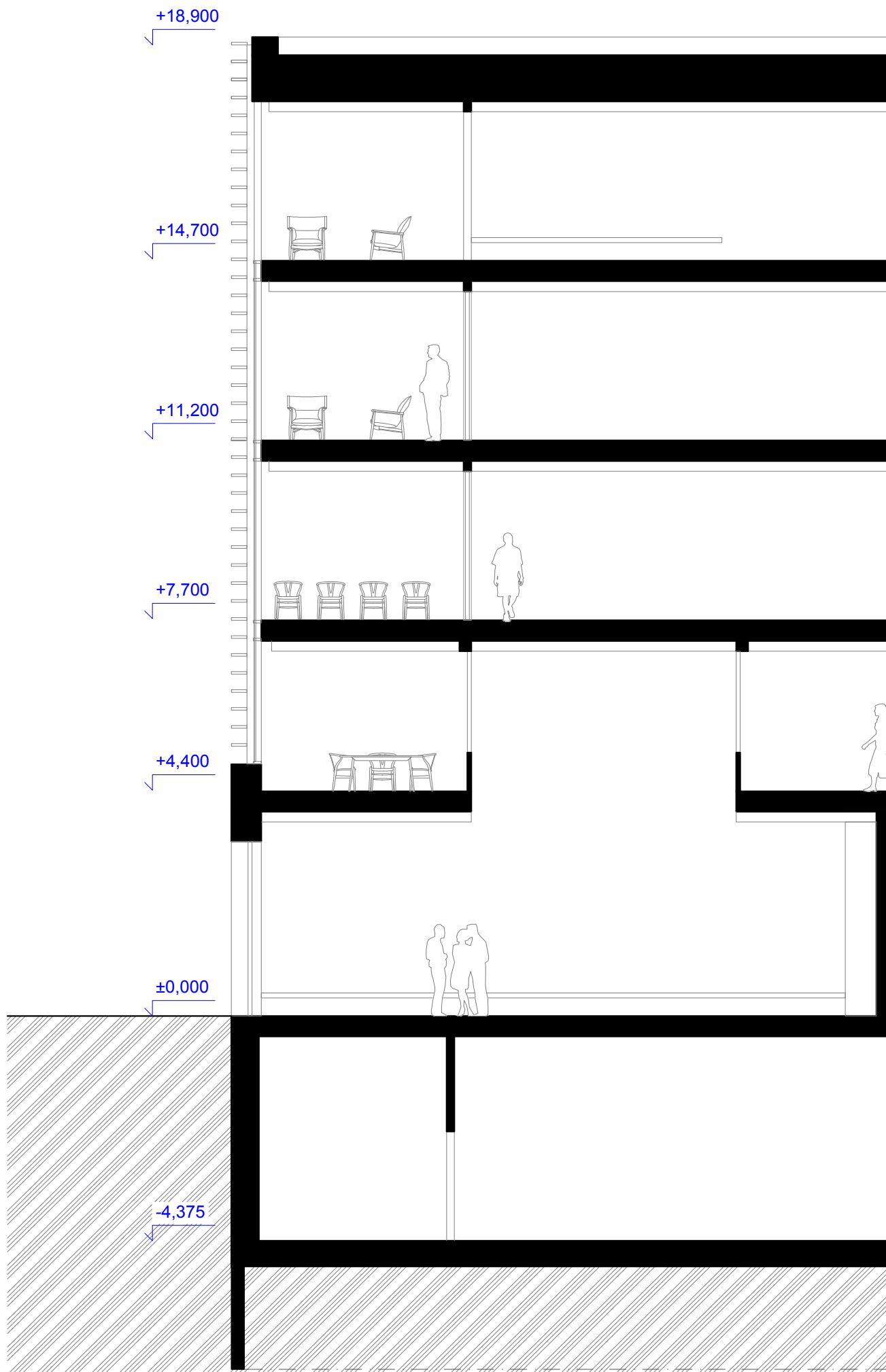

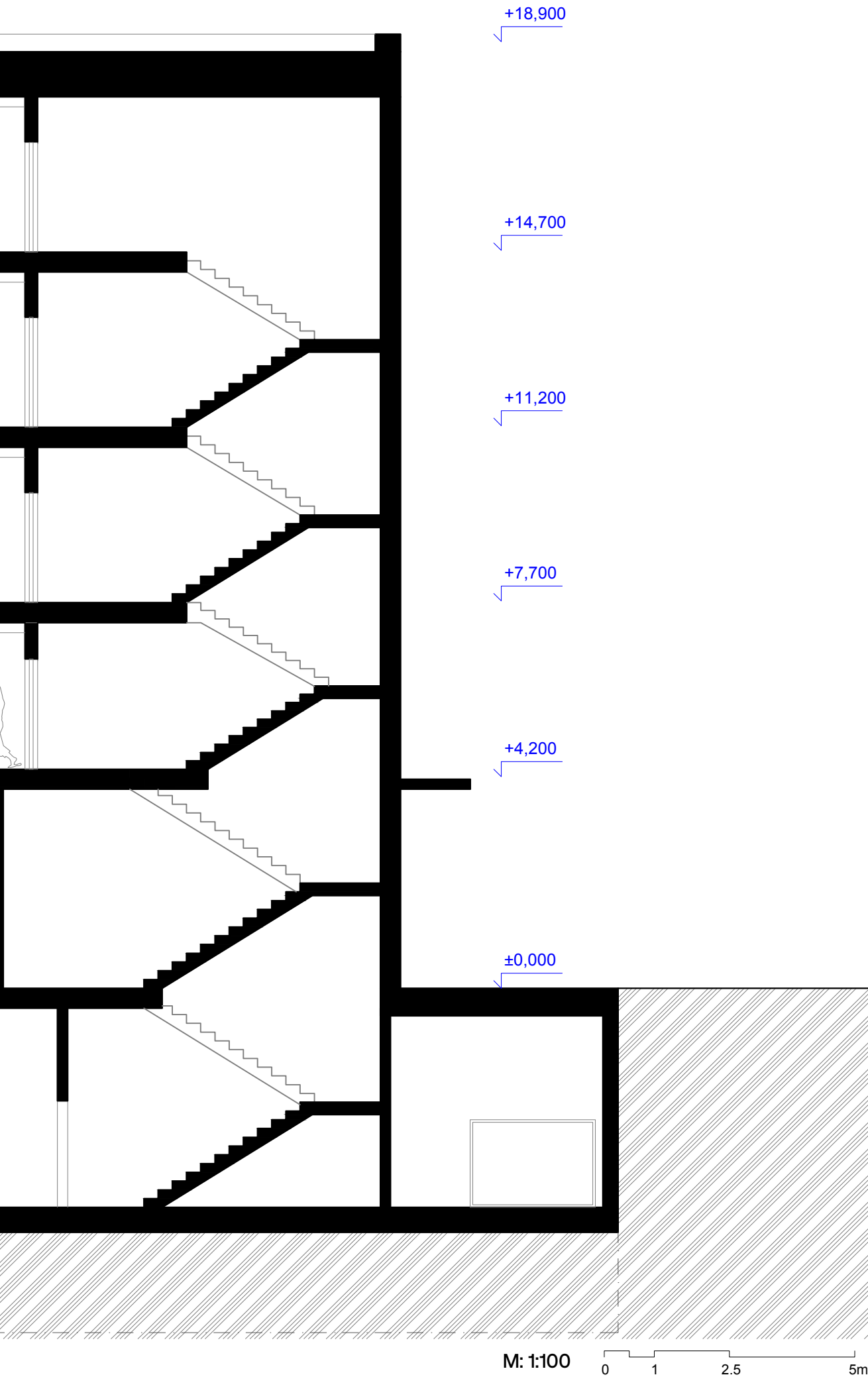

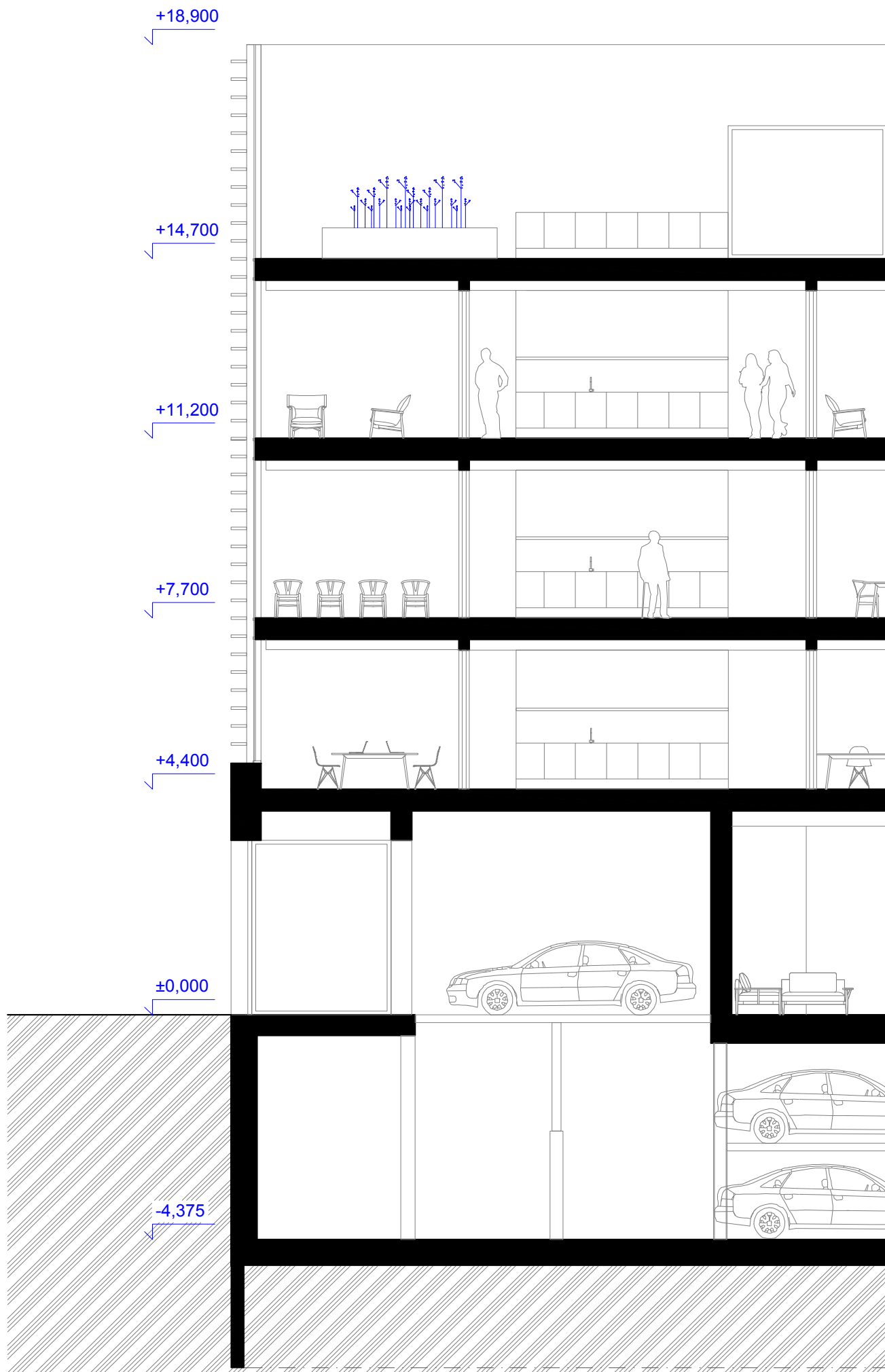
2.NP

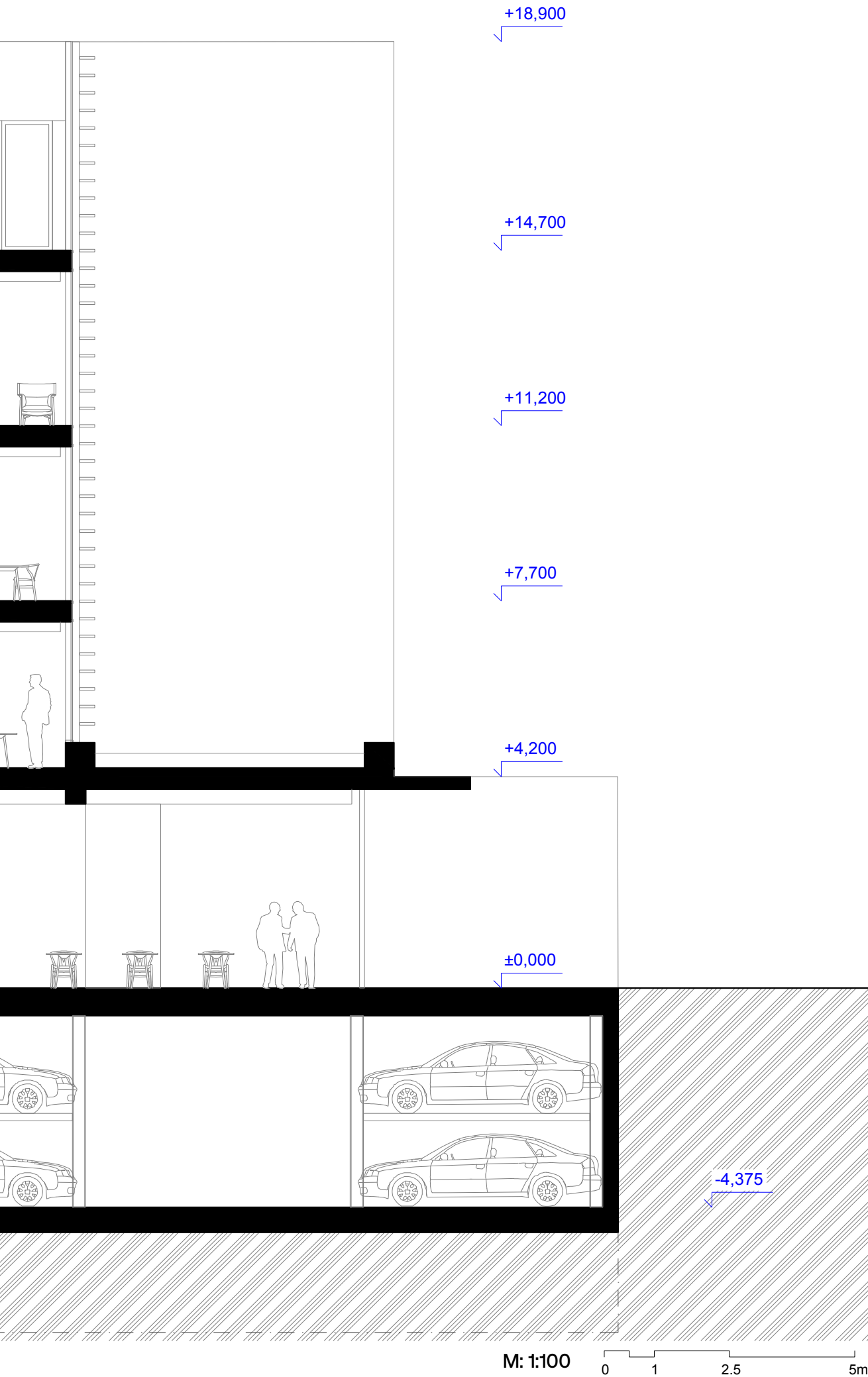
- 2.01 Kancelária
- 2.02 Kancelária
- 2.03 Kancelária
- 2.04 Telefónna miestnosť
- 2.05 Kuchyňa
- 2.06 Kancelária
- 2.07 Kancelária
- 2.08 Kancelária
- 2.09 Kancelária
- 2.10 Zasadacia miestnosť
- 2.11 Toalety
- 2.12 Toalety

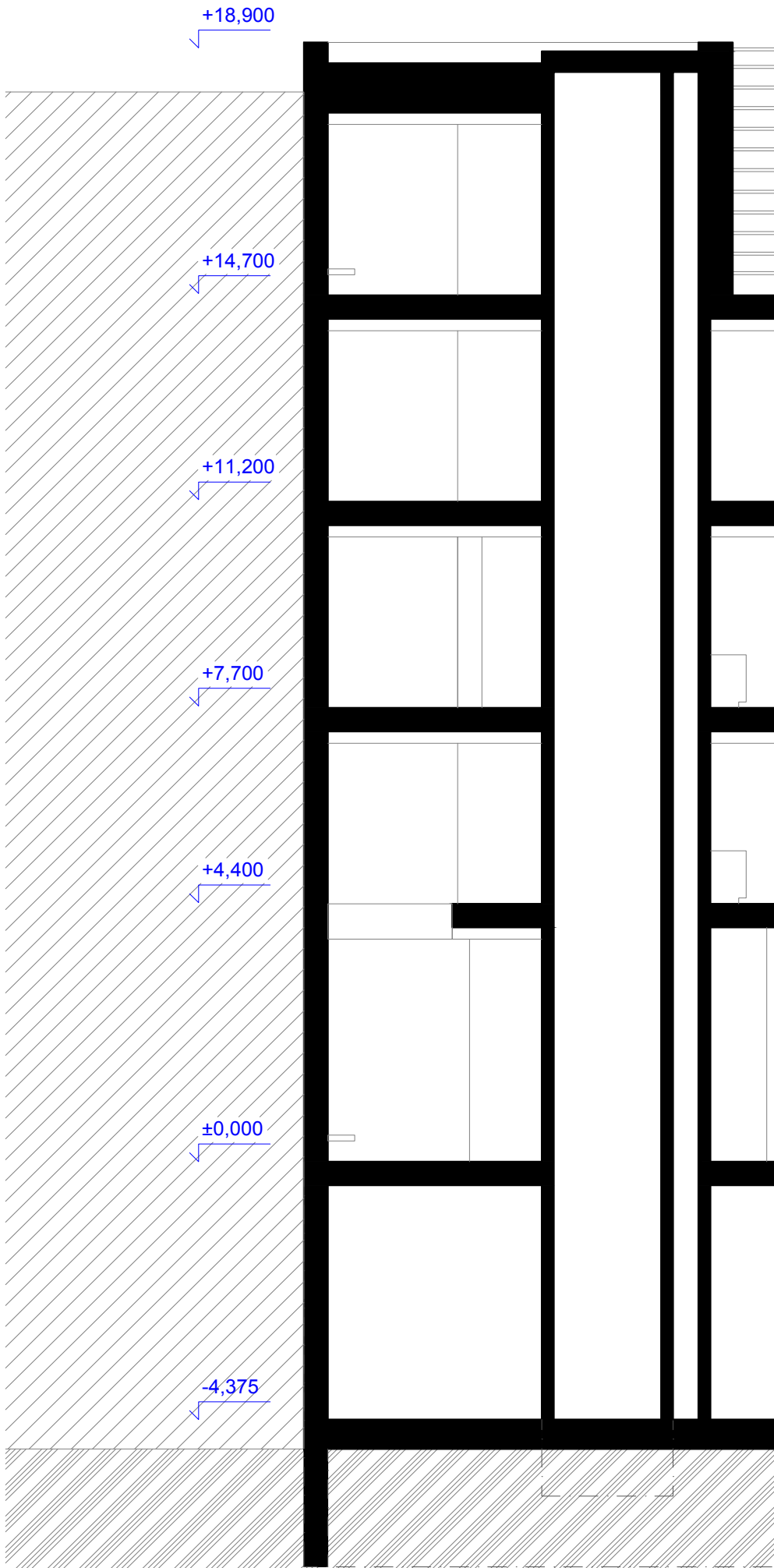

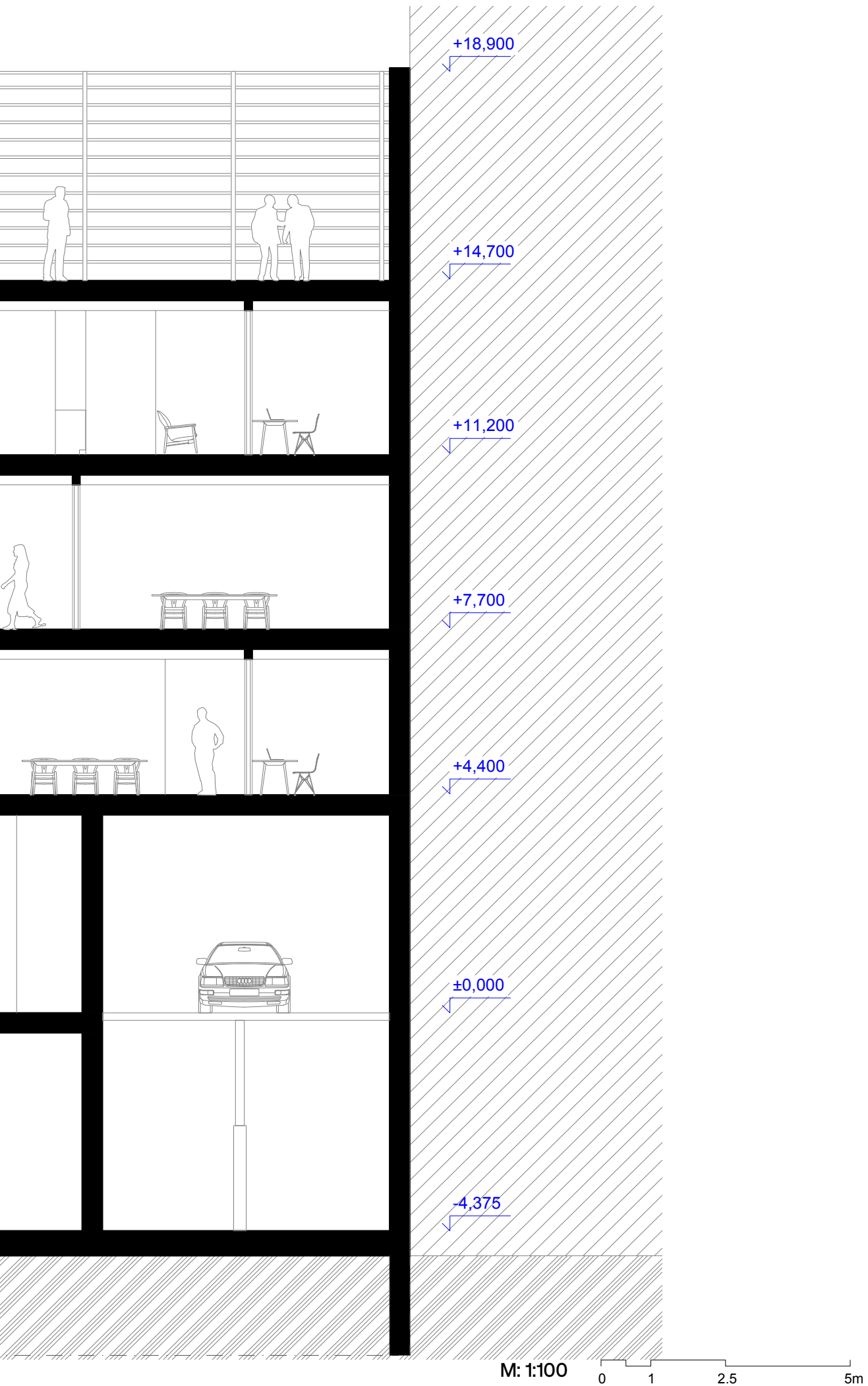

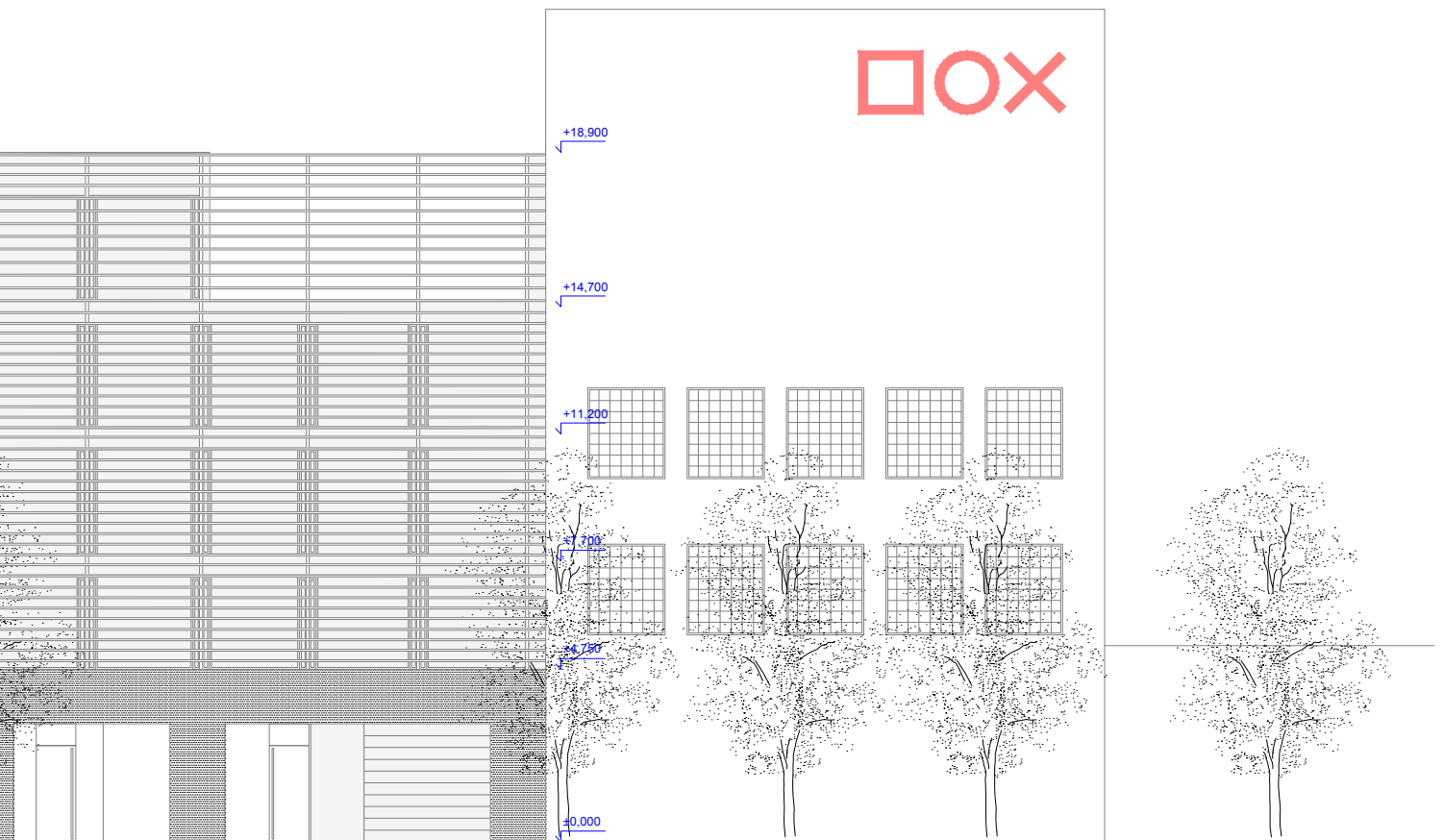

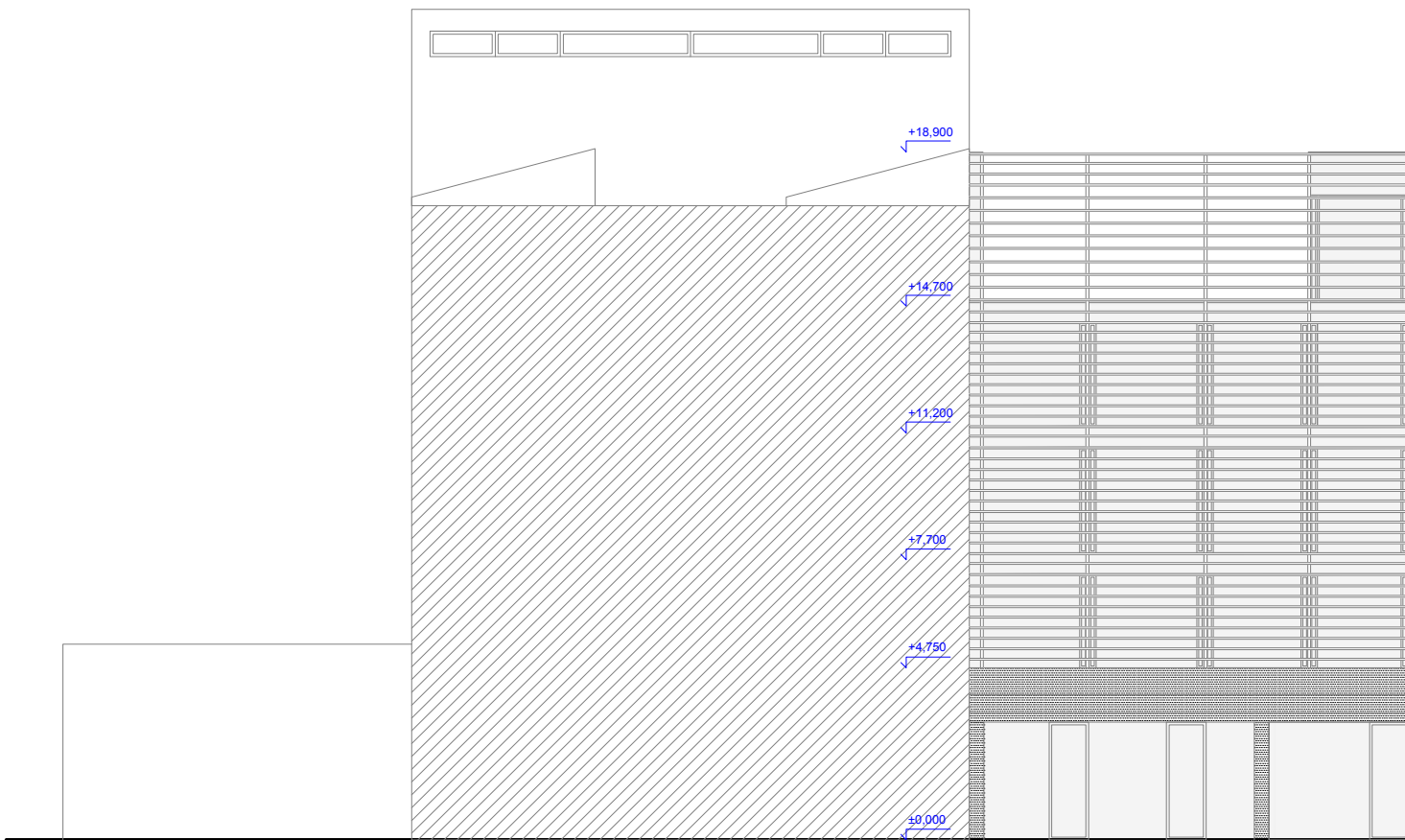

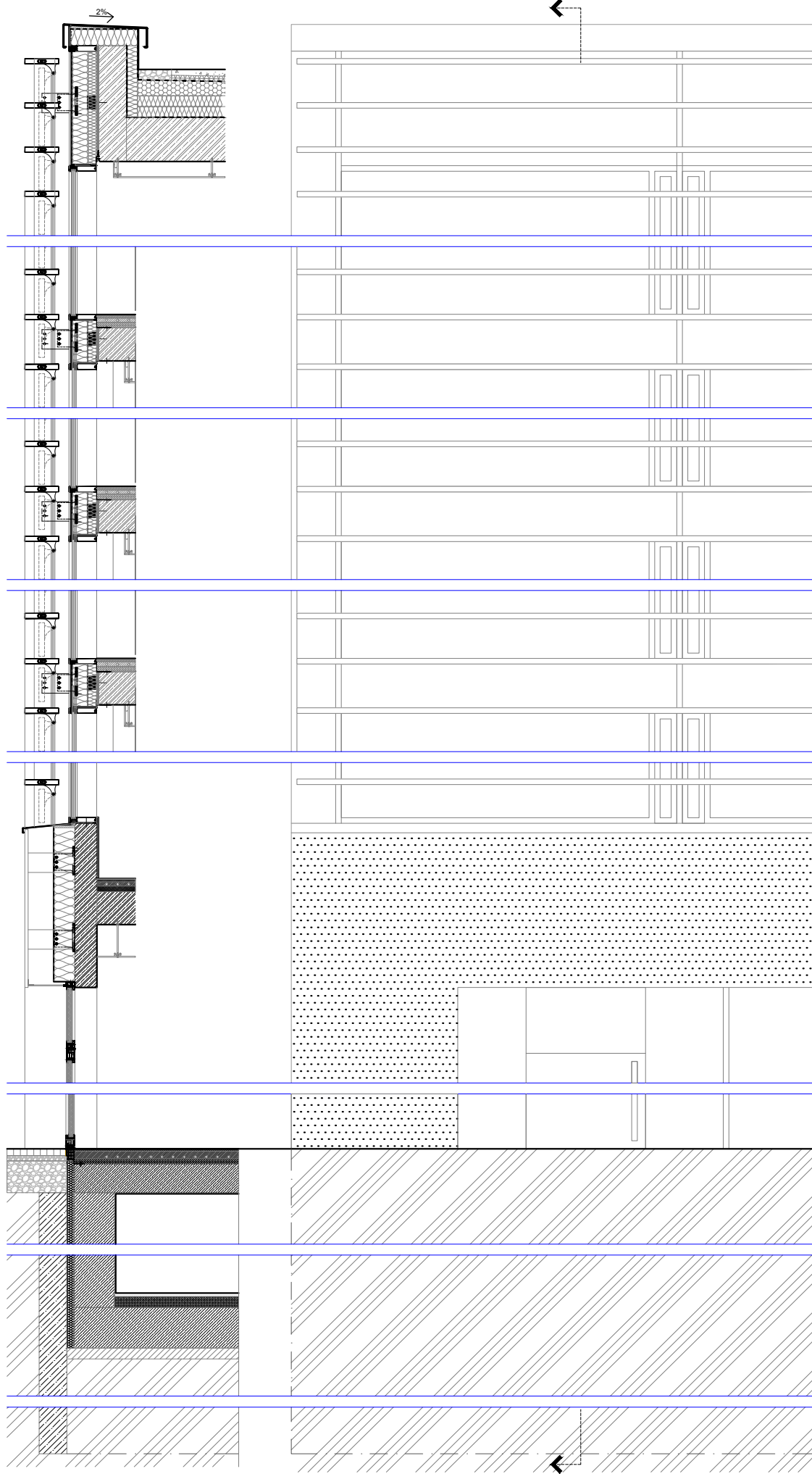

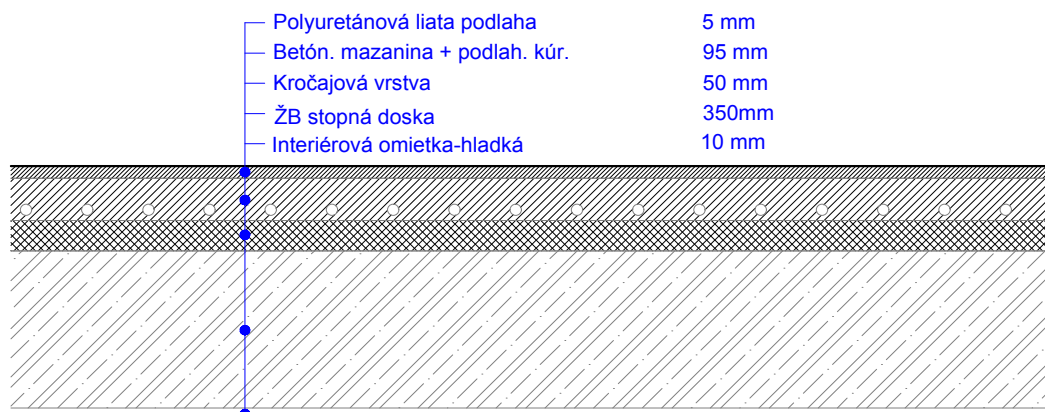
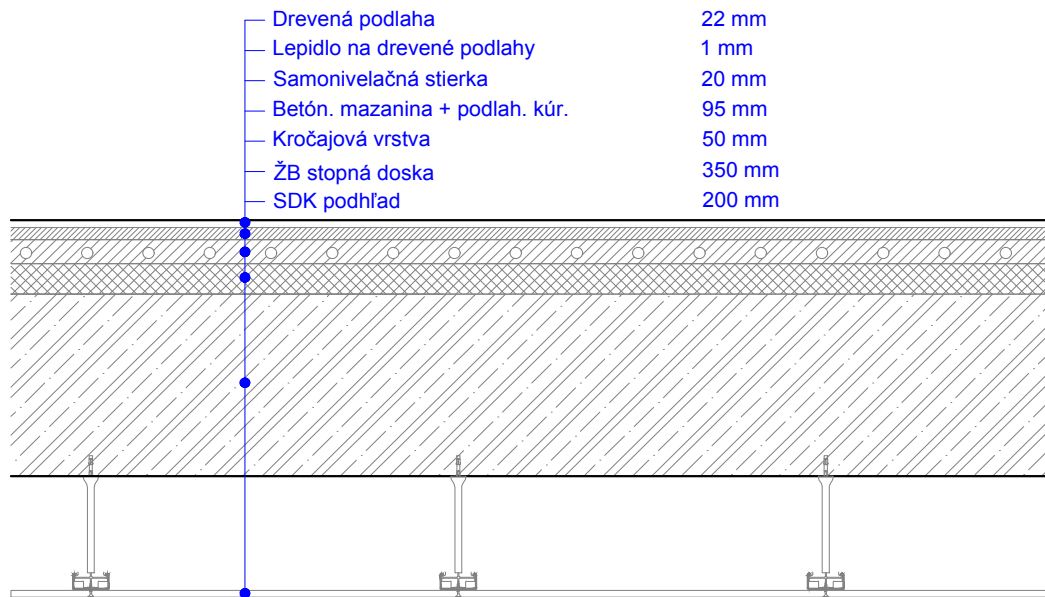
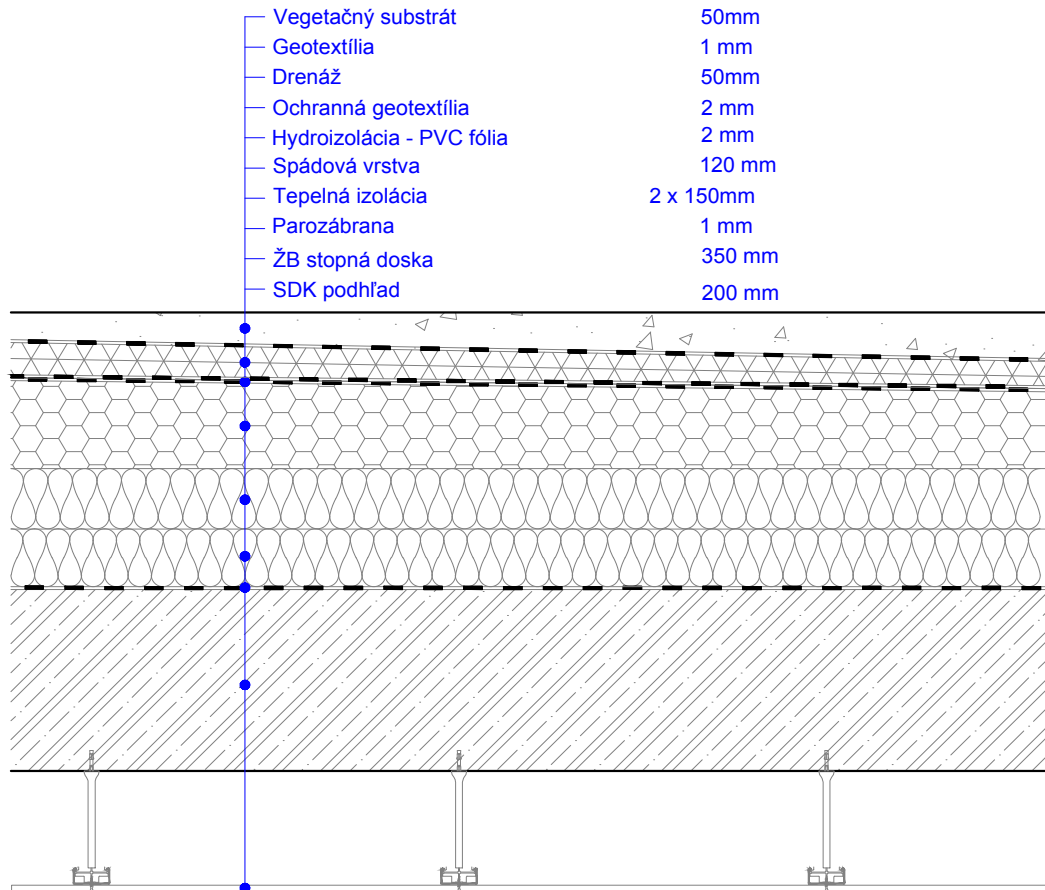

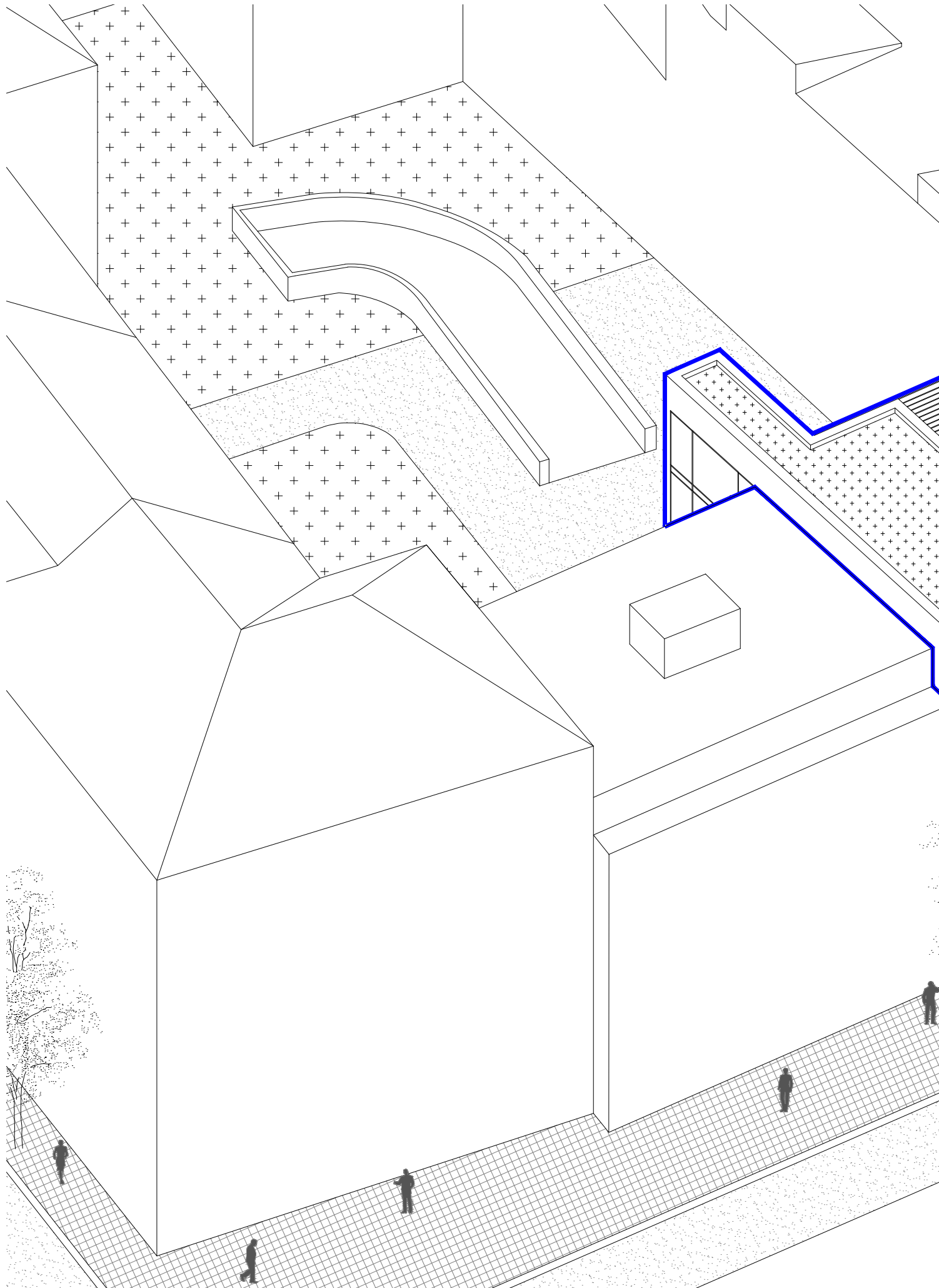

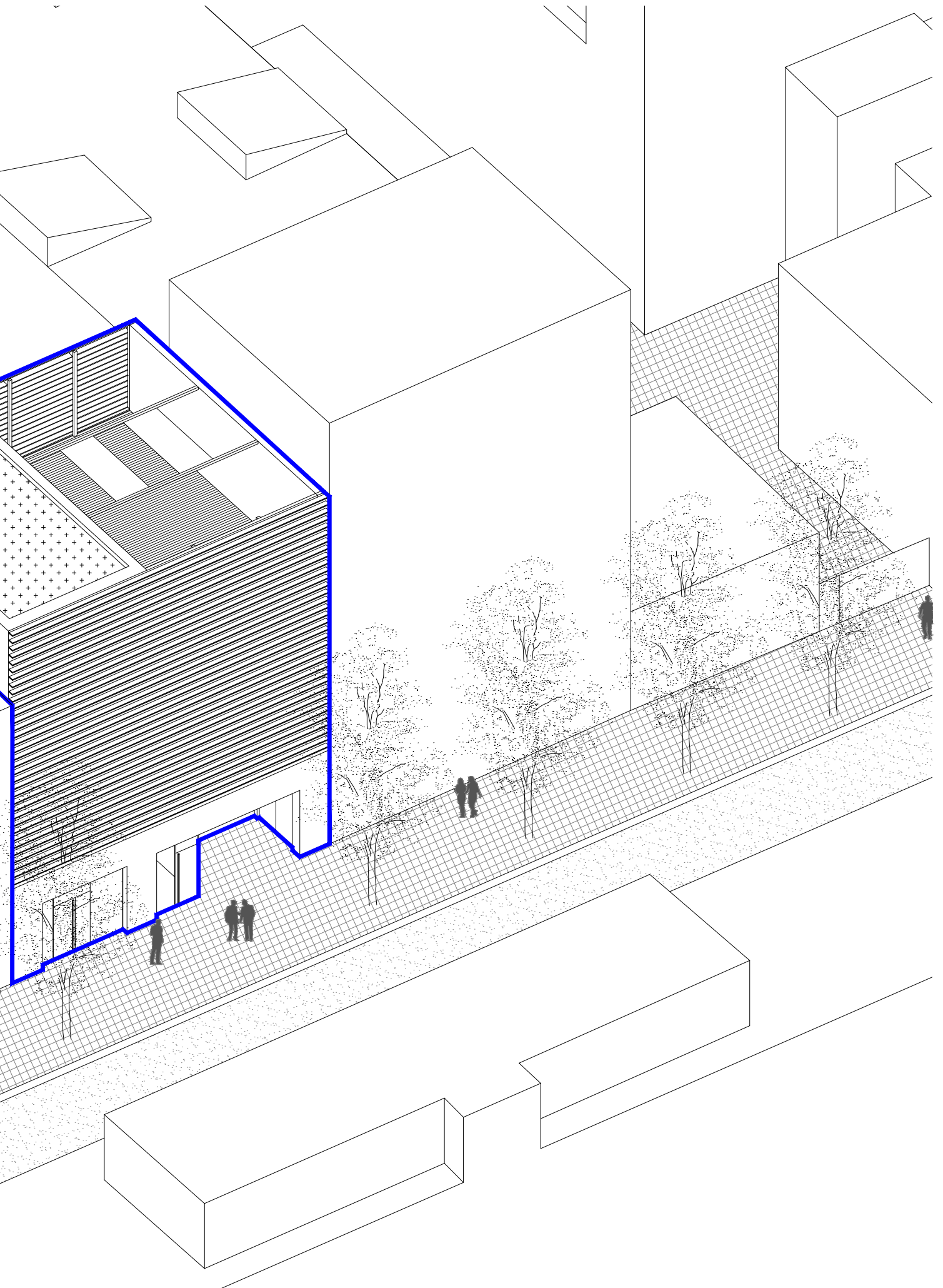

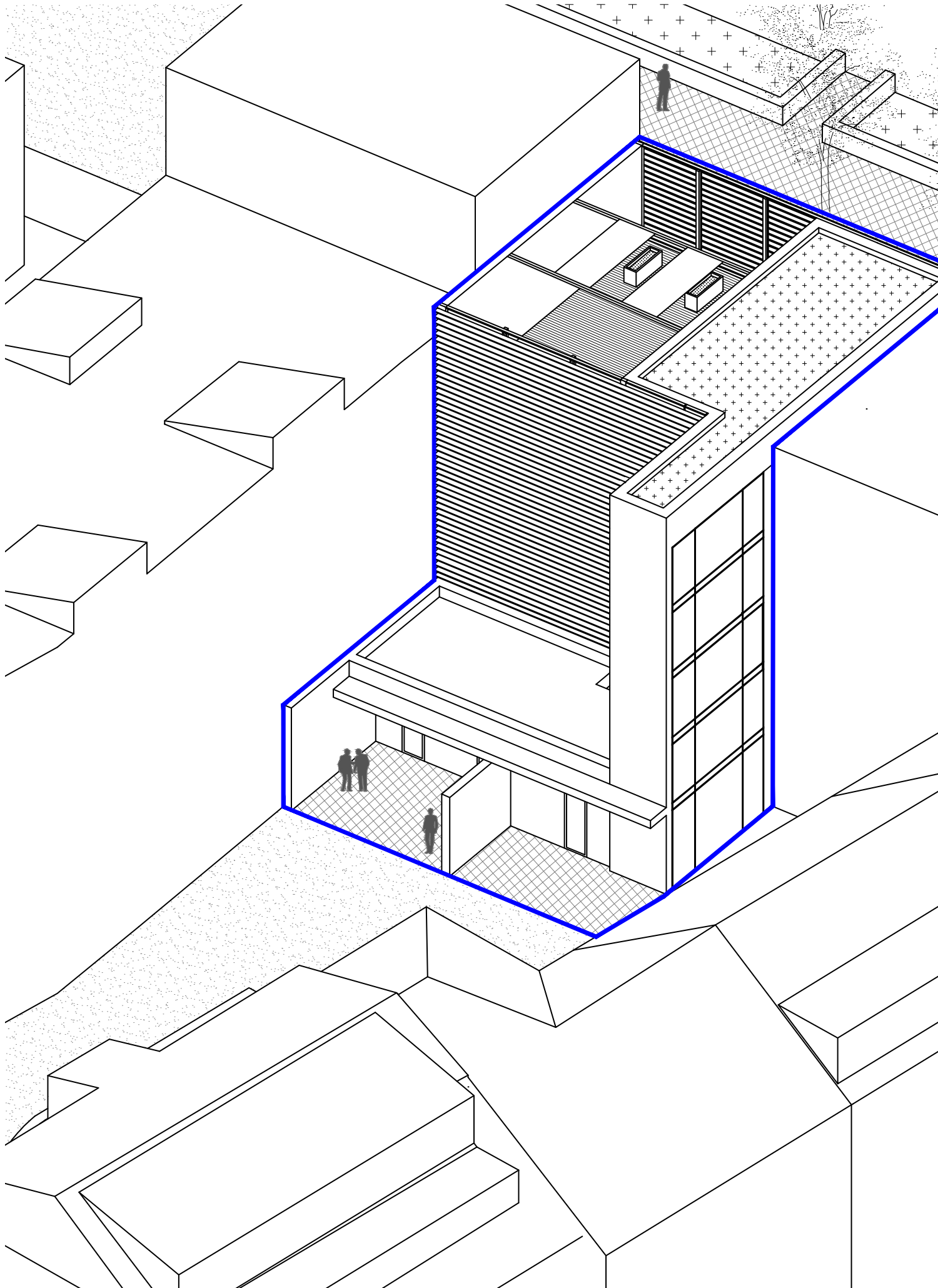

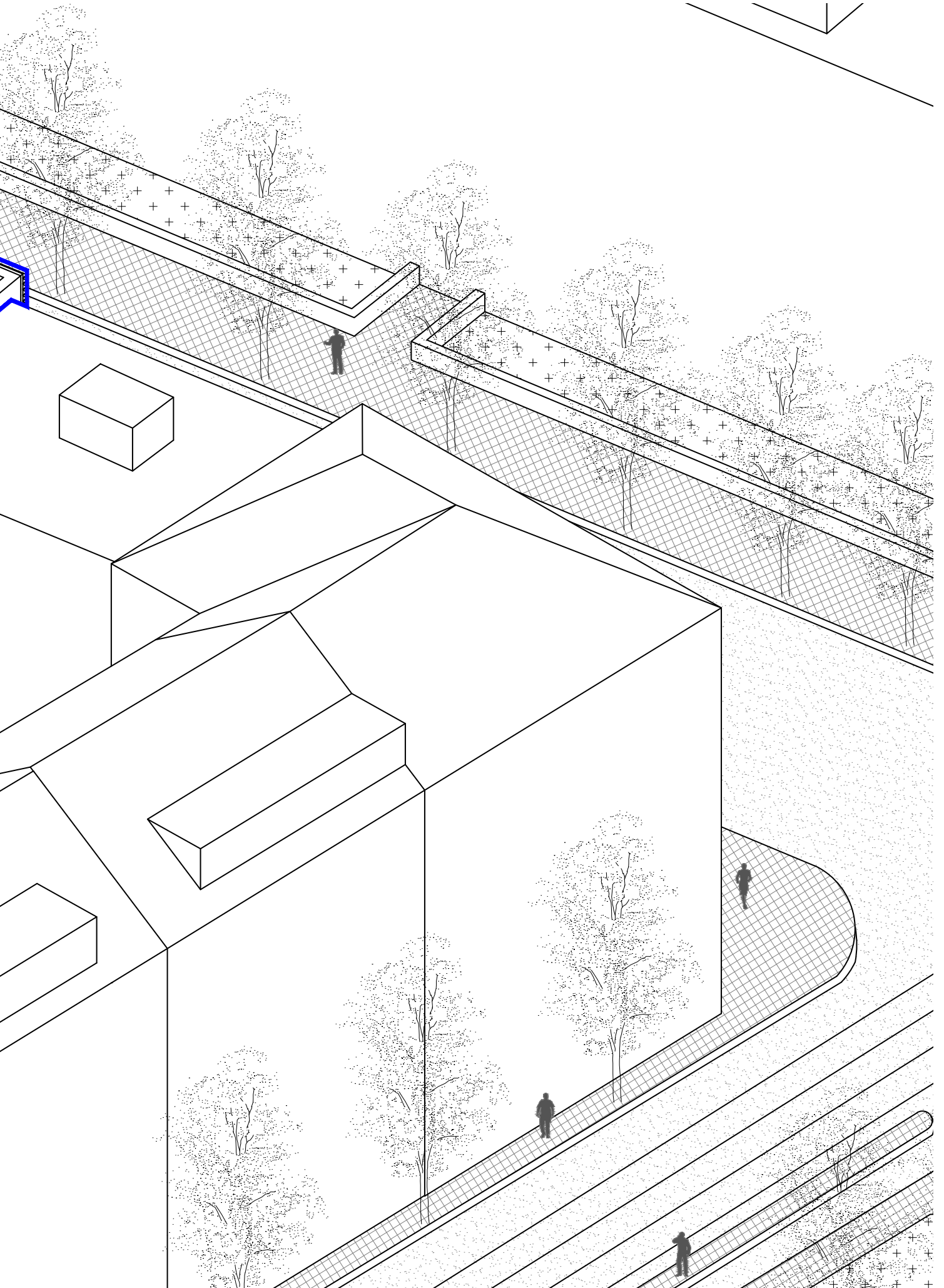

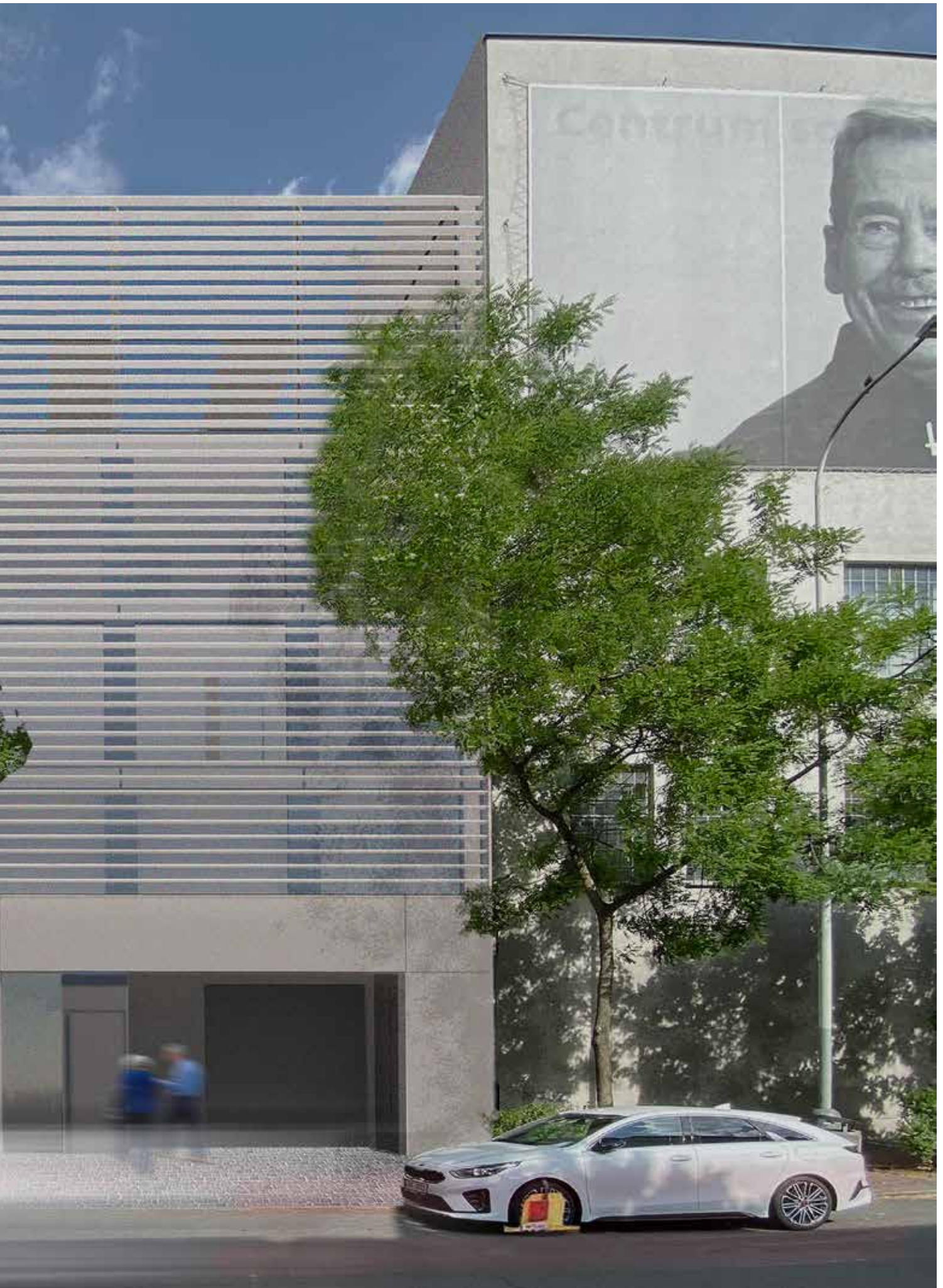

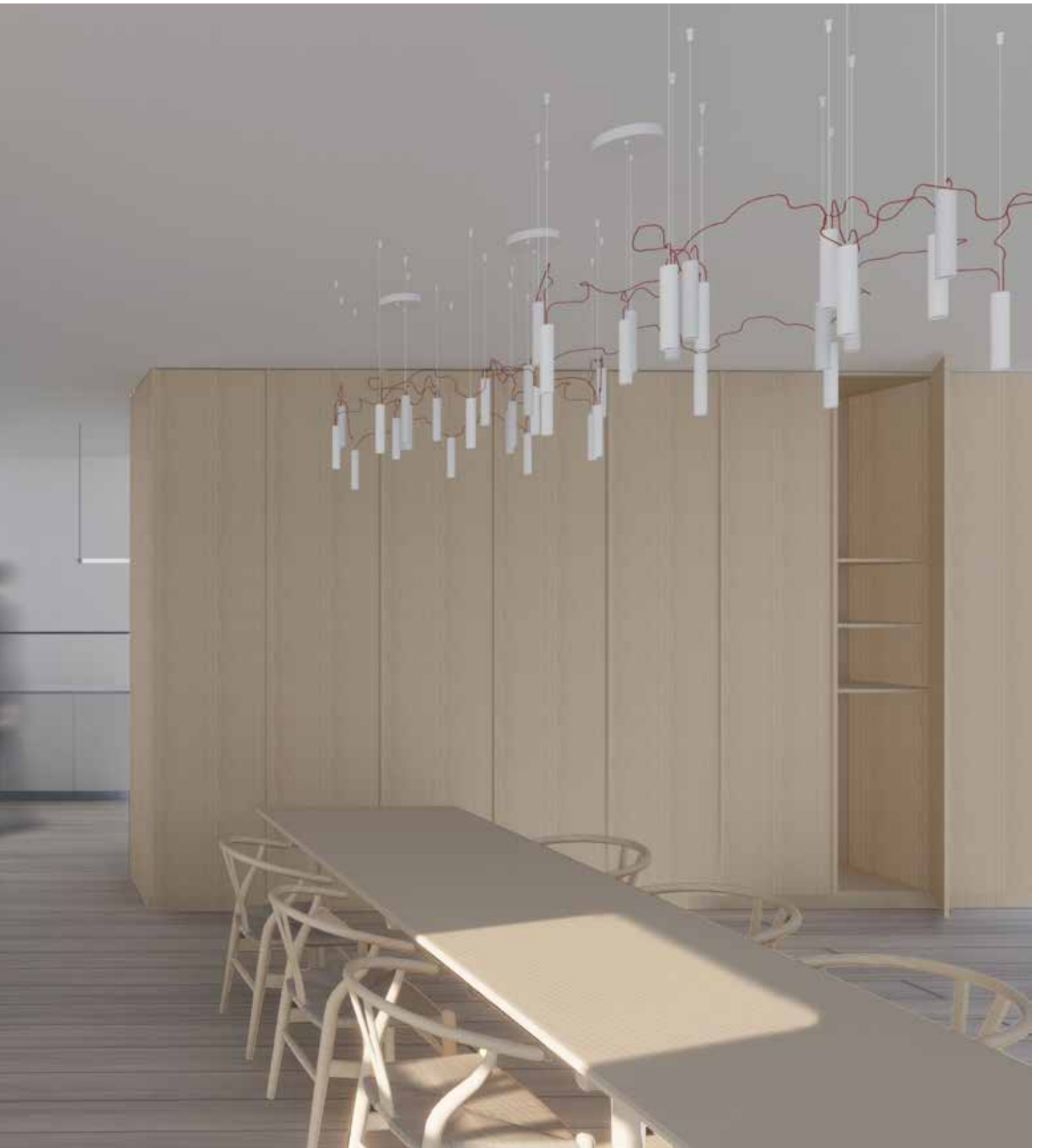
106 VIZUALIZÁCIA_ČELNÝ POHĽAD

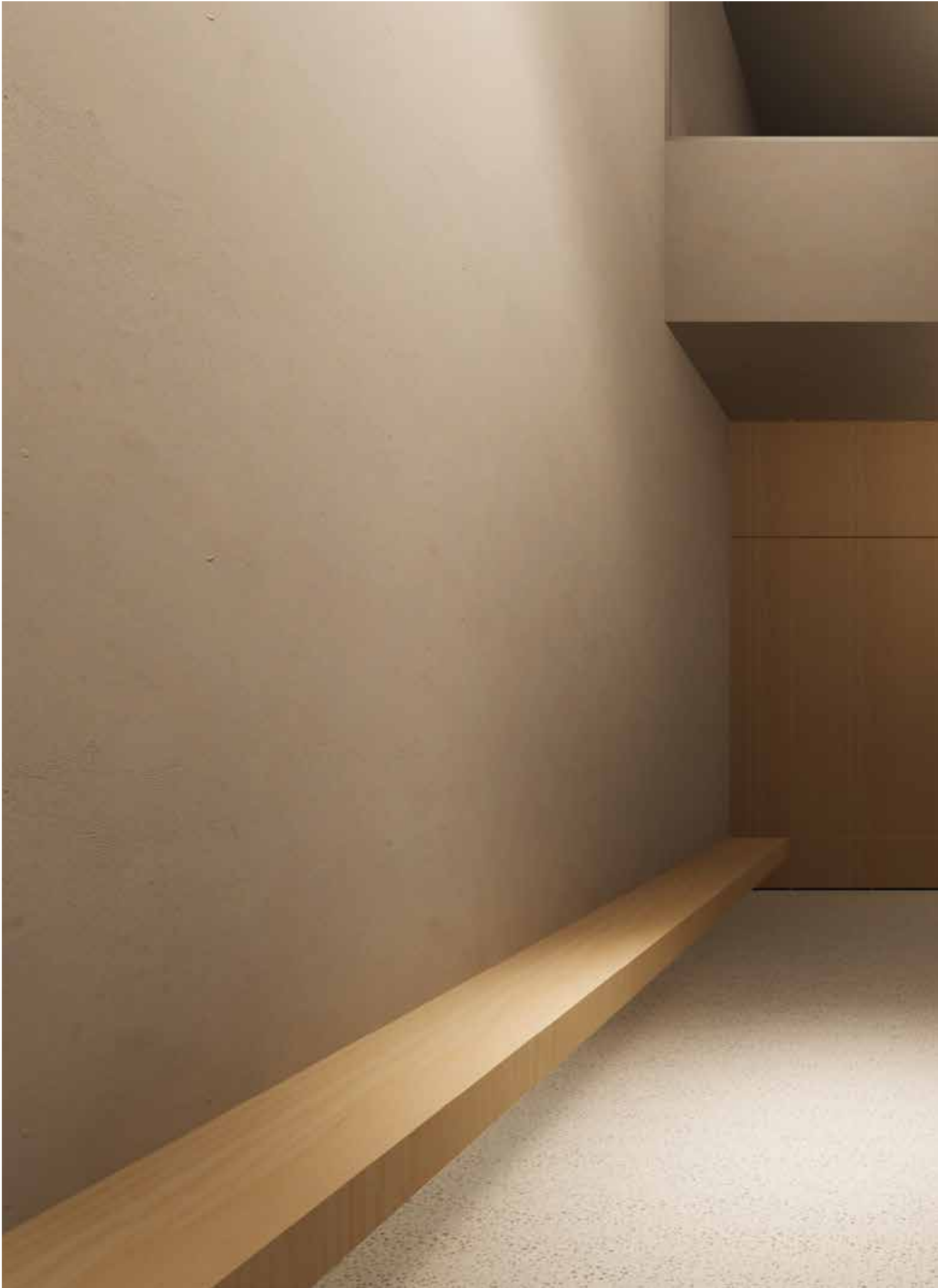

E. DOKLADOVÁ ČASŤ

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Samuel Boroviak

datum narození: 25.09.1998

akademický rok / semestr: 2023/2024 - 4.semester

obor: Architektúra a urbanismus

ústav: 12 128 - Ústav navrhování

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Josef Mádr

téma diplomové práce:

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Zadanie diplomovej práce je návrh Centra duševného zdravia v Prahe. Téma diplomovej práce vychádza z diplomového semináru, ktorý sme spracovali s ďalšími diplomatami z ateliéru. Téma reaguje na súčasný dopyt po reformácii psychiatickej starostlivosti.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Konkrétné sa bude diplomový projekt zaoberať nájdením vhodného umiestnenia nového objektu na pozemku a rekonštrukciu existujúceho objektu.

Konkrétné zadanie stavebného programu môžu byť po odsúhlasení vedúceho práce upravené.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Situace širších vztahů, situace, půdorysy, řezy, pohledy, axonometrie, detail fasády, vizualizace exteriéru, vizualizace interiéru, textová část

Konkrétné výstup môžu byť po odsúhlasení vedúceho práce upravené.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Plakát, portfolio A4, fyzický model

Datum a podpis studenta

12.02.2024

Datum a podpis vedoucího DP

12.2.2024

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

19/2/24 Kny

I. Hlaváček

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Samuel Boroviak, 2023/2024 LS	
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: CNETRUM DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ - PRAHA MENTAL HEALTH CENTRE - PRAGUE	
JAZYK PRÁCE: SLOVENČINA	
Vedoucí práce:	Ing. arch. Josef Mádr Ústav: 12 128 - Ústav navrhování
Oponent práce:	Mgr. arch. Gabriela Kaprálová
Klíčová slova (česká):	Centrum duševního zdraví, Praha, Holešovice, Prieluka
Anotace (česká):	Návrh Centra duševního zdraví reaguje na súčasnú reformu psychiatrickej starostlivosti a reaguje na mnohohodinové rozhovory a konzultácie s odborníkmi, ktorí v tejto oblasti pracujú, respektíve sú v nej inak involvovaní. Samotný objekt je vážny a prívetivý zároveň. Pomáha klientovi sledovať svoju cestu k duševnému zdraviu. Je dostupný, čitateľný a zároveň zažíva všetky procesy s klientom. Hneď v otvorenom parteri dáva klientom na výber, čo je pre mnohým nesmierne dôležité, pritom ich k ničomu nenúti, skôr pomáha.
Anotace (anglická):	The project of the Centre for Mental Health responds to the current reform of psychiatric care and responds to many hours of conversations and consultations with professionals who work in this field or are otherwise involved in it. The building itself is serious and welcoming at the same time. It helps the client follow his or her path to mental health. It is accessible, readable, while experiencing all the processes with the client. Right off the bat in the first floor, it gives clients a choice, which is extremely important to many, yet it doesn't force them to do anything, rather helps them.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne: 23.05.2024

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

Ďakujem pánom architektom Josefovi Mádrovi a Štěpánovi Tomšovi za obohacujúce konzultácie, všetkým uvedeným konzultantom za vecné pripomienky, spolužiakom za pevného kolektívneho ducha a svojej rodine a partnerke za bezhraničnú podporu.

ZDROJE

- 1 Péče o duševní zdraví. Předdiplomní seminár. Praha: Fakulta architektúry ČVUT, 2024.
- 2 *Holešovice v proměnách v 19. a 20. století. Bakalárska práca. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2011.*
- 3 *Historie Prahy 7. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.praha7.cz/volny-cas-prehled/o-praze-7/historie-prahy-7/>. [cit. 2024-05-15].*
- 4 Příbeh Centra DOX. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.dox.cz/pribeh-centra-dox>. [cit. 2024-05-15].
- 5 DOX, Centrum současného umění. Online. 2008. Dostupné z: <https://www.earch.cz/architektura/clanek/dox-centrum-soucasneho-umeni>. [cit. 2024-05-15].
- 6 GULLIVER. Online. 2019. Dostupné z: <https://hutarchitektury.cz/blog/projekty/gulliver/>. [cit. 2024-05-15].
- 7 Multifunkční sál DOX+. Online. 2019. Dostupné z: <https://hutarchitektury.cz/blog/projekty/gulliver/>. [cit. 2024-05-15].

